

عنوان همایش‌های انجمن

محل برگزاری

زمان برگزاری

تهران، ۱۳۹۰ بهمن ۱۷ الی ۱۳	دانشگاه شهید بهشتی	سی و پنجمین مسابقه ریاضی دانشجویی
کرمان، ۱۴ الی ۱۵ اردیبهشت ۱۳۹۰	دانشگاه شهید باهنر کرمان	کارگاه جبرخطی عددی
تهران، ۲۰ الی ۲۹ اردیبهشت ۱۳۹۰	پژوهشکده ریاضیات	کارگاه و کنفرانس جبرهای لی با بعد نامتناهی و کاربردهای آن
اراک، ۱۸ الی ۱۹ خرداد ۱۳۹۰	دانشگاه اراک	ششمین سمینار جبرخطی و کاربردهای آن
رفسنجان، ۱۴ الی ۱۷ شهریور ۱۳۹۰	دانشگاه ولی عصر رفسنجان	چهل و دوین کنفرانس ریاضی ایران
تبریز، ۱۳۹۱	دانشگاه تبریز	چهل و سومین کنفرانس ریاضی ایران
مراغه، ۱۳۹۱	دانشگاه مراغه	پیست و یکمین سمینار آنالیز ریاضی و کاربردهای آن
مشهد، ۱۳۹۲	دانشگاه فردوسی مشهد	چهل و چهارمین کنفرانس ریاضی ایران

جوایز انجمن ریاضی ایران آثار و تخصص‌های مورد رقابت

مقالات برتر ارایه شده در کنفرانس‌های سالانه ریاضی ایران	جایزه عباس ریاضی کرمانی
نویسندهای آثار برگسته ریاضی به فارسی	جایزه غلامحسین مصاحب
مقالات برتر ارایه شده در سمینارهای سالانه آنالیز ریاضی	جایزه منوچهر وصال
مقالات برتر ارایه شده در زمینه تاریخ ریاضیات	جایزه ابوالقاسم قربانی
برترین مدیریت و پیشبرد ریاضیات کشور	جایزه مهدی بهزاد
مقالات برتر ارایه شده در سمینارهای دوسالانه هندسه و توپولوژی	جایزه محسن هشتروودی
بهترین مدرس ریاضی	جایزه تقی فاطمی
برترین‌های پذیرفته شدگان ریاضیات مالی	جایزه محمدحسن نجومی
بهترین ویراستار ریاضی.	جایزه محمدهادی شفیعیها

کتب و نشریات ادواری:

خبرنامه (فصلنامه، ۴ شماره در سال)، فرهنگ و اندیشه ریاضی (دو فصلنامه، ۲ شماره در سال)، بولتن (به زبان انگلیسی، ۳ شماره در سال).

کتب و نشریات غیر ادواری:

راهنمای اعضا (دوره‌ای)، گزارش همایش ماهانه (جلد ۱، فارسی)، واژه‌نامه ریاضی و آمار، گزارش همایش ماهانه (جلد ۲، انگلیسی)، گزیده‌ای از مقالات ریاضی، انجمن ریاضیات (انتشار الکترونیکی: CD و web site)، مسئله‌های مسابقات ریاضی دانشجویی کشور. ۱۳۸۵-۱۳۵۲.

حامیان انجمن ریاضی ایران:

مؤسسات و نهادهای زیر با کمک‌ها و پشتیبانی‌های خود از فعالیت‌های انجمن ریاضی ایران حمایت کرده‌اند. شورای اجرایی انجمن ریاضی ایران از این حمایت‌های ارزشمند صمیمانه سپاسگزار است.

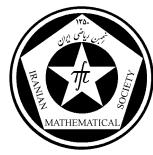
- شهرداری منطقه ۶ تهران: شهرداری منطقه ۶ تهران، ساختمان واقع در پارک ورشو تهران را به دبیرخانه انجمن تخصیص داده است.
- کمیسیون انجمن‌های علمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری: این کمیسیون هر ساله مبلغی را به عنوان کمک بلاعوض به هر کدام از انجمن‌های علمی تحت پوشش خود تخصیص می‌دهد.
- اعضای حقوقی: دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و مراکز فرهنگی، آموزشی و پژوهشی زیر در دوره ذکر شده با پرداخت حق عضویت حقوقی، از انجمن ریاضی ایران حمایت کرده‌اند. از رؤسا، مسئولان و نمایندگان انجمن در این مؤسسه‌ها قدردانی می‌شود.

اعضای حقوقی دوره مهرماه ۱۳۸۸ تا ۱۳۸۹ :

دانشگاه‌های: الزهراء، بین‌المللی امام خمینی، تحصیلات تکمیلی زنجان، تربیت دبیر شهید رجایی، تفرش، سمنان، شهید بهشتی، صنعتی اصفهان، صنعتی سهند، صنعتی شیراز، علم و صنعت ایران، ولی عصر رفسنجان، کتابخانه دانشگاه صنعتی شریف. دانشگاه‌های آزاد: واحد تهران مرکزی، واحد راهدان، واحد کرمان، واحد گرمسار، واحد مشهد، واحد نور.

اعضای حقوقی دوره مهرماه ۱۳۸۹ تا ۱۳۹۰ :

دانشگاه‌های: اصفهان، تفرش، صنعتی اصفهان، صنعتی سهند تبریز، مجتمع آموزش عالی جهرم، آزاد لاهیجان، آزاد فیروزآباد فارس.

خبرنامه

سال ۳۲، شماره ۴ و ۳، پاییز و زمستان ۱۳۸۹، شماره پیاپی ۱۲۵ و ۱۲۶

- ۱ سرمقاله
- ۲ مقاله
- برنامه‌های ریاضی در دانشگاه‌ها
- ۶ نگاهی نوین به درس آنالیز ریاضی
- ۷ مصاحبه
- ۷ مصاحبه با آقای دکتر علی‌اکبر جعفریان
- ۷ اخبار انجمن
- ۱۱ گزارش رئیس انجمن به مجمع عمومی
- ۱۳ گزارش مالی انجمن ریاضی ایران
- ۱۵ دو ریاضی‌دان در چهره‌های ماندگار سال ۱۳۸۹
- ۱۶ پژوهش‌های ریاضی به زبان ساده
- ۱۶ نظریه منطقی اعداد
- ۱۷ اخبار و پادداشت‌ها
- ۱۷ برنده‌گان جوایز فیلدز
- ۱۹ زندگی‌نامه علمی دانشمند تاریخ ریاضیات آر. سی. کوپیتا
- ۱۹ نقدی بر چهل و یکمین کنفرانس
- ۲۱ اخبار دانشگاه‌ها
- ۲۴ فارغ‌التحصیلان دوره دکتری
- ۲۶ گزارش گردھمایی‌های برگزار شده
- ۲۶ گردھمایی‌های آینده
- ۲۸ دهه ریاضیات
- ۲۹ معرفی نشریه
- ۳۰ معرفی کتاب
- ۳۲ مصوبات شورای اجرایی انجمن
- ۳۴ معرفی بخش ریاضی دانشگاه شیراز
- ۳۸ معرفی دانشکده ریاضی و علوم کامپیوتر دانشگاه امیرکبیر

شرح جلد

- عکس‌های روی جلد مربوط به چهره‌های ماندگار ریاضی از همایش اول تا هشتم می‌باشند:
- ردیف اول از راست: آقایان دکتر احمد بیرشک، دکتر علی وصال، دکتر بهمن مهری.
  - ردیف دوم از راست: آقایان دکتر علیرضا مدقالفچی، دکتر مهدی رجبعلی‌بور، دکتر سید عبادالله محمودیان، دکتر امیدعلی شهرنی کرمزاده.
  - ردیف سوم از راست: آقایان دکتر مهدی بهزاد، پرویز شهریاری، دکتر سیاوش شهشهانی.

خبرنامه نشریه خبری انجمن ریاضی ایران است که زیر نظر شورای اجرایی انجمن در هر فصل منتشر می‌شود. نقل مطالب با ذکر مأخذ آزاد است.

صاحب امتیاز: انجمن ریاضی ایران

مدیر مسؤول: علیرضا مدقالفچی (رئیس انجمن ریاضی ایران)

a_medghalchi@saba.tmu.ac.ir

سردبیر: محمدعلی دهقان dehghan@mail.vru.ac.ir

هیأت تحریریه: حمیدرضا ابراهیمی ویشکی vishki@um.ac.ir

فریبا بهرامی fbahram@tabrizu.ac.ir

عباس سالمی salemi@mail.uk.ac.ir

رسنم محمدیان mohamadian_R@scu.ac.ir

سید منصور واعظپور vaez@cic.aut.ac.ir

محمد هادیزاده بیزدی hadizadeh@kntu.ac.ir

ویراستار: رسنم محمدیان

طراحی و تنظیم: زهرا بختیاری

تیتراژ: ۲۰۰۰ نسخه

نشانی: تهران - خ استاد شهید نجات‌الهی، داخل پارک ورشو،

دیگرانه انجمن ریاضی ایران؛ صندوق پستی ۱۲۱۴۵ - ۴۱۸

تلفن و دورنگار: ۸۸۸۰۷۷۷۵، ۸۸۸۰۷۷۹۵، ۸۸۸۰۸۸۵۵

نشانی الکترونیک انجمن: iranmath@ims.ir

نشانی اینترنتی: www.ims.ir

نشانی الکترونیک خبرنامه: Newsletter@ims.ir

چاپ: انتشارات فاطمی

مطلوب مندرج در این نشریه منعکس کننده آراء و عقاید

نویسنده‌گان است. این مطالب به جز سرمقاله و مصوبات شورای

اجرایی، لزوماً مورد تأیید انجمن ریاضی ایران نیست.

سروچاله

کند؟ البته اگر بخواهیم بسیار ایده‌آل فکر کنیم و جواب دهیم افرادی با چنین کارهای علمی، به دنبال امتیاز ارزشیابی نیستند و صرفاً نتیجه علمی کار برایشان ارزشمند است. باید اعتراف کنیم که ما از تعداد انگشت شمار صحبت نمی‌کنیم، بلکه از هدایت و تشویق یک قشر قابل توجهی از یک جامعه علمی بحث می‌کنیم که امیدواریم همان طور که شاهد رشد کمی تولید نتایج علمی در جامعه ریاضی هستیم، شاهد رشد چاپ نتایج بنیادی نیز باشیم.

پیدایش گروههای تحقیقاتی با مدیریت عالی علمی و صرفاً جهت کار تحقیقی، یکی از عوامل مؤثر دیگر است که قطب‌های علمی موجود در کشور بهترین مکان، برای تشکیل چنین گروههای تحقیقاتی هستند. امید است که تعارفات، روابط غیرعلمی و سطحی‌نگری جای فضای علمی واقعی در یک گروه تحقیقاتی را نگیرد و در نهایت افراد را وارد به کار انفرادی یا کار در گروههای خیلی کوچک ننماید. به زبان ساده، امید که شاهد آن باشیم که به هنگام تشکیل گروه داوطلب زیاد ولی در همراهی کار علمی، تعداد بسیار محدودی نقش داشته باشند؛ و این مهم حاصل نمی‌شود مگر با فرهنگ‌سازی کار علمی گروهی که اعضای هیأت علمی و انجمن ریاضی در آن نقش مهم دارند و بهترین زمان تعجلی آن، کار گروهی بین استادان راهنمای و دانشجویان تحصیلات تکمیلی است. در این بخش، اعضای هیأت علمی با مرتبه استادی در هدایت و رهبری علمی گروه می‌توانند نقش سازنده را داشته باشند و رکن اصلی چنین گروههایی باید کار علمی باشد نه اشخاص!!

این گروههای تحقیقاتی مکان بسیار مناسب برای ظهور گرایش‌های بین رشته‌ای است که در بررسی مسائل کاربردی نقش اساسی دارند. خبرنامه انجمن با معرفی اعضای هیأت علمی کشورمان و زمینه‌های تخصصی و علاقی آن‌ها به نوعی اولین قدم را در این راستا برداشته است.

در نهایت از عوامل دیگر می‌توان به غنی‌سازی آموزشی دوره‌های تحصیلات تکمیلی و ارزشیابی اساسی رساله‌های دکتری اشاره نمود که در جای خود بسیار بحث شده است.

یکی از کارهای بسیار خوبی که اخیراً در جامعه ریاضی کشورمان در راستای هدفمند کردن پژوهش‌های ریاضی، شاهد بودیم برگزاری سمینار یک روزه «چشم‌انداز آموزش و پژوهش ریاضی کشور» بود. امید است که با تداوم و شرکت فعال معاونین محترم پژوهشی دانشگاه‌های کشور در این سمینارها، جایگاه واقعی ریاضیات و نظری ریاضی در پژوهش‌های کشور پررنگ‌تر و هم‌چنین با ارزشیابی متناسب با هویت این رشته، شاهد شکوفایی بیشتر تولیدات بنیادی کشورمان در این زمینه علمی در دنیا باشیم.

فریبا بهرامی
دانشگاه تبریز

زمانی یکی از دغدغه‌های کشور تولید مقاله در زمینه‌های علمی بود که به دلیل دسترسی دیر به منابع اصلی این کار به آرامی صورت می‌گرفت. با رشد سهولت نسبی دسترسی به منابع علمی و بعضی تمهیدات صورت گرفته، همه موافق هستیم که چاپ مقاله در اکثر زمینه‌های علمی و به نوبه خود در ریاضی با روند خوبی پیش می‌رود. سوالی که مطرح می‌شود این است که با این روند افزایشی کمی، که در جای خود با ارزش است، آیا تا حدودی باید نسبت به بهبود کیفیت مقالات محتاط باشیم یا نه؟

سال گذشته در یکی از کنفرانس‌های خارج از کشور با موضوعی روبرو شدم که برایم تکان‌دهنده بود و امیدوارم بیانش خالی از لطف نباشد. یکی از سخنرانان مدعو از کشورهای اروپایی، به دنبال یکی از استادان جوان ایرانی می‌گشت که در حقیقت مقالات خوبی نیز در مجلات معتربر به چاپ رسانده است. متأسفانه همکار ایرانی در کنفرانس غایب بودند. بعد از صحبت‌های زیادی که با استاد مدعو داشتم در نهایت گفتند که من می‌خواستم به ایشان بگویم که الان زمان آن است که کمی بایستند و نتایج وزین و اساسی به دست آورند و این همه مقاله، با استفاده از نتایج من چاپ نکنند و وقتی‌شان را از دست ندهند.

اجازه دهد لحظه‌ای بیاندیشیم و سوالی را که بر ذهن جربان می‌باید با هم مرور کنیم این که چرا با این همه توانایی و پتانسیل علمی در جامعه ریاضی، آن‌گونه که باید شاهد تولید مقالاتی تأثیرگذار و اساسی تر نیستیم و تعداد چنین کارهایی خیلی محدود است؟ اصولاً هدایت یک جامعه علمی به چنین سمتی به چند دلیل مهم صورت می‌گیرد که در زیر به بعضی از موارد قابل بحث اشاره می‌کنیم. اگر چه بزرگان و پیشکسوتان جامعه ریاضی ما در مورد آن‌ها در جای خود بحث نموده‌اند.

به عنوان اولین عامل به وجود شیوه‌های ارزشیابی جامع و فراگیر اشاره می‌کنیم که افراد را دعوت به صرف وقت بیشتر جهت تولید نتایج تأثیرگذار نمایند. متأسفانه آیین‌نامه‌های ارزشیابی ما صرفاً با ماهیت تجاری‌سازی علوم و غیره بنا نهاده شده‌اند که در نوع خود شاید بسیار با ارزش نیز باشند. در گرایش‌های فنی و مهندسی بندهای مربوط به ثبت اختصار، طرح‌های کاربردی و غیره از بندهای مهم و مؤثر در هدایت این نوع از جوامع علمی‌اند. ولی سوال اینجاست که آیا در مورد رشته‌های با ماهیت تحلیلی مثل ریاضی اساساً آیین‌نامه‌ها، تشویق‌کننده در راستای صرف‌تولید مقاله‌های ISI نیستند؟ به عنوان نمونه اگر یکی از همکاران با صرف چندین سال یک کتاب یا یک مقاله تأثیرگذار در سطح بین‌المللی بنویسد، آیا می‌تواند نتیجهٔ زحمات چندین سال خود را در بندهای ارزشیابی پیدا کند یا باید صرفاً به تأثیر کارش در جامعه علمی اکتفا

در این دوره تعداد زیادی از استادان دارای کرسی بودند و ساعت تدریس و محتوای آموزشی را خودشان تعیین می‌کردند و برای حل تمرین و اخذ آزمون از دستیارانشان کمک می‌گرفتند. این دوره در خرداد ۱۳۵۹ به پایان رسید.

دین الله

برنامه‌های ریاضی در دانشگاه‌ها و راهکارهای ارتقاء کیفیت تدریس

اسماعیل بابلیان*

چکیده

پس از تعطیلی دانشگاه‌ها در سال ۱۳۵۹ و تشکیل ستاد انقلاب فرهنگی، گروه ریاضی این ستاد به تدوین برنامه ریاضی دانشگاه‌ها پرداخت و برنامه سه گرایش محض، دبیری و کاربردی را با حدود ۱۵۰ واحد ریاضی برای هر گرایش، با ریز مواد، مفصل و نسبتاً دقیق به همراه مراجع مناسب، ارایه نمود که از سال ۱۳۶۲ در دانشگاه‌هایی که رشته ریاضی داشتند به اجرا درآمد. برای اولین بار دروسی نظری آنالیز عددی، مبانی کامپیوتر و برنامه‌سازی به خیل دروس الزامی، جبر ۱، ۲، ۳ و آنالیز ۱، ۲، ۳ اضافه شدند.

لازم به ذکر است که با تعطیلی دانشگاه‌ها گروه ریاضی ستاد انقلاب فرهنگی کار فرهنگی بسیار خوبی نیز انجام داد. به پیشنهاد اعضا هیأت علمی و تصویب این گروه کتاب‌های ارزنده‌ای در زمینه‌های مختلف انتخاب و ترجمه شد و توسط مرکز نشر دانشگاهی و پیراستاری و به چاپ رسید و این به نوبه خود به ارتقاء کیفیت تدریس در دانشگاه‌ها افزود چرا که منابع معروفی شده برای مطالعه هر درس معمولاً شامل کتاب‌های ترجمه یا تألیف شده نیز بود.

گرچه در این دوره، چند درس کاربردی به برنامه‌ها اضافه شده بود ولی جهت‌گیری برنامه، ادامه تحصیل فارغ‌التحصیلان بود و بازار کاری برای فارغ‌التحصیلان متصور نبود. این مطلب و افت شدید تعداد متقدضیان ریاضی در دیپرستان‌ها، از ۲۸ درصد به ۸ درصد، کاهش تعداد شرکت‌کنندگان در کنکور برای انتخاب رشته ریاضی، سنگین بودن دروس رشته و تعداد واحدها سبب شد که در برنامه ریاضی تجدیدنظر شود و ضمن کم کردن تعداد واحدها برخی گرایش‌ها نیز اضافه گردد.

دوره سوم ۱۳۶۸ - ۱۳۶۵

با توجه به کاهش تعداد دیپلمه‌های ریاضی و عدم استقبال آن‌ها از رشته ریاضی دانشگاه‌ها، برنامه‌ریزان به فکر افتادند که برنامه را کاربردی‌تر کنند و فارغ‌التحصیلانی داشته باشند که راحت‌تر جذب بازار کار نظری کارخانه‌ها، بانک‌ها، بیمه و غیره شوند. به همین منظور برنامه ریاضی باشش گرایش زیر تدوین شد و برای اجرا در اختیار گروه‌های ریاضی دانشگاه‌ها قرار گرفت.

ریاضی گرایش در کامپیوتر.

ریاضی گرایش در تحقیق در عملیات.

برنامه‌های ریاضی در دانشگاه‌های ایران را می‌توان به چند دوره تقسیم کرد. دوره اول، که از زمان تأسیس اولین مرکز آموزش عالی، یعنی دارالعلمين عالی (دانشگاه تربیت معلم فعلی)، شروع می‌شود و تا اوایل انقلاب ادامه دارد. دوره دوم برنامه‌های ریاضی تدوین شده توسط گروه ریاضی ستاد انقلاب فرهنگی، دوره سوم برنامه ریاضی با شش گرایش که به خاطر جذب بیشتر دانش‌آموزان رشته ریاضی و به امید این که بازار کار مناسبی برای فارغ‌التحصیلان ایجاد شود، تدوین شد. دوره چهارم حذف گرایش‌های شش‌گانه و ایجاد سه رشته ریاضی محض، ریاضی کاربردی و ریاضی دبیری است. بالاخره از مهر امسال در سه رشته با عنوان‌ین «ریاضیات و کاربردها»، «آمار و کاربردها» و «علوم کامپیوتر» دانشجو به دانشکده‌های ریاضی فرستاده شده است.

در این نوشتار به علل پیدایش و حذف برنامه‌های هر دوره پرداخته خواهد شد و آخرین برنامه ریاضی کارشناسی نیز تشریح می‌شود. در مورد راهکارهای ارتقاء کیفیت تدریس نیز پیشنهادهایی رائیه خواهد شد.

دوره اول ۱۳۵۶ - ۱۳۶۸

آنچه در این دوره مسلم است اخذ لیسانس ریاضی با ۱۴۰ واحد و اجرای برنامه‌ها به سلیقه اعضا هیأت علمی هر دانشگاه بوده است. البته با تأسیس دوره‌های فوق‌لیسانس در دانشگاه‌های تهران و شیراز و شروع به کار مؤسسه ریاضیات دکتر مصاحب، دروس رشته ریاضی دانشگاه‌ها و آموزش آن‌ها دچار تحول شد. با وجود این، هر دانشگاه متناسب با تخصص اعضا هیأت علمی خود و سعاد دانشجویان ورودی اش برنامه‌ای اجرا می‌کرد و اغلب دانشگاه‌ها از برنامه‌های چند دانشگاه نظری دانشگاه تهران، دانشسرای عالی (دانشگاه تربیت معلم فعلی) و چند دانشگاه دیگر استفاده می‌کردند. با تأسیس انجمن ریاضی ایران در سال ۱۳۴۹ جمعی از اعضا آن در سال ۱۳۵۳ برنامه‌ای برای دوره لیسانس ریاضی تدوین و ارایه نمودند. همان‌طور که اکثر استادان ریاضی فعلی به خاطر دارند

و دانشجویانی به این رشته‌ها آمدند که می‌خواستند صرفاً وارد دانشگاه شوند. با ورود دانشجویان بی‌علاقه به ریاضی به این رشته، مجرد بودن اغلب دروس و جدی بودن اغلب اعضای هیأت علمی ریاضی سبب شد که نفرت شدید از ریاضی، که از دوره راهنمایی شروع می‌شد، در دانشگاه نیز ادامه پیدا کند.

در چهار سال گذشته که شورای برنامه‌ریزی ریاضی ستاد انقلاب فرهنگی مسجدداً زیر نظر دفتر گسترش آموزش عالی فعالیت خود را شروع کرد، کمیته‌ای مشکل از آقایان دکتر امیر دانشگر، دکتر پارسیان و دکتر مهدی ابراهیمی تشکیل شد تا ضمن بررسی برنامه‌های موجود برنامه‌ای تدوین کنند که نه فقط فارغ التحصیلانی تربیت کند که راحت‌تر استخدام شوند بلکه با انتخاب‌ها و آزادی عمل بیشتر تحصیل نمایند. ضمناً مرز مصنوعی که بین ریاضی محض و کاربردی کشیده شده بود برداشته شود و بتوان به راحتی گرایش‌های دیگر را به این برنامه اضافه کرد و مشکل دروس آزمون کارشناسی ارشد و شرکت دانشجویان در دوره‌های کارشناسی ارشد نزدیک به ریاضی نیز تا حدودی حل شود. از این رو، برنامه‌ای با سه رشته زیر پیشنهاد شد:

– ریاضیات و کاربردها.
– آمار و کاربردها.
– علوم کامپیوتر.

قرار بود که این برنامه ابتدا در چند دانشگاه که گروه ریاضی قوی دارند اجرا شود و پس از اصلاحات احتمالی به طور سراسری اجرا شود ولی با توجه به مشکلاتی که پدید می‌آمد و دوگانگی در انتخاب قبول‌شدگان کنکور، ترجیح داده شد که به یکباره سراسری شود. ولی نحوه اطلاع رسانی به گروه‌های آموزشی که، متراffد با غافلگیری آن‌ها بود، سبب نارضایتی و سردرگمی آن‌ها شده است. علاوه بر این، ریز مواد برخی دروس بسیار تلگرافی و بدون مراجع اعلام شده که باید این اشکالات هرچه زودتر برطرف شوند. بر اساس بخشنامه‌ای که از طرف مدیر کل دفتر گسترش آموزش عالی به کلیه گروه‌های ریاضی، علوم کامپیوتر و آمار ارسال شده، قرار است نظرات این گروه‌ها جمع‌آوری و بررسی شوند و با هماهنگی لازم، ریز مواد نهایی دروس تدوین گردد. فعلًاً تا پایان سال اول تقریباً همان دروس پایه قبلی، ریاضی‌های عمومی، مبانی کامپیوتر، معادلات دیفرانسیل، مبانی ریاضیات و جبر خطی (با تغییراتی) قابل تدریس هستند.

شمای کلی برنامه جدید دوره کارشناسی علوم ریاضی

این برنامه با توجه به مدل‌های به روز بین‌المللی و با تأکید بر شرایط ملی و گسترش، اعتلاء و تأثیرگذاری بیشتر علوم ریاضی در جامعه و

ریاضی گرایش در آمار.
ریاضی گرایش در فیزیک.
ریاضی دیری.
ریاضی محض.

ویژگی‌های این برنامه

- دانشجو بر حسب علاقه و چشم‌انداز شغلی گرایش خود را انتخاب می‌کرد؛
- گروه ریاضی بر حسب تخصص اعضای هیأت علمی خود، برخی گرایش‌ها را دایر می‌کرد؛
- بنگاه‌های اقتصادی با توجه به گرایش فارغ‌التحصیلان و دروسی که در هر گرایش می‌گذرانند آسان‌تر آن‌ها را استخدام می‌کردند.

اشکالات برنامه

- هنگام انتخاب گرایش اکثر دانشجویان گرایش‌های کاربرد در کامپیوتر، کاربرد در تحقیق در عملیات یا کاربرد در آمار را انتخاب می‌نمودند و گرایش‌های دیگریاً متقارن نداشت یا تعداد متقارضیان برای ارایه آن گرایش کافی نبود.
- گاهی اوقات برای یک گرایش متقارضی وجود داشت ولی به دلیل نبود یا کمود اعضای هیأت علمی آن گرایش دایر نمی‌شد.
- به علت وجود دروس جدید و کاملاً تخصصی در گرایش‌های مورد تقاضای دانشجویان، اکثر دانشگاه‌های کوچک شهرستان‌ها قادر به ارایه این گرایش‌ها نبودند و این باعث نارضایتی دانشجویان آن‌ها می‌شد.
- در دانشگاه‌هایی هم که تمام گرایش‌ها دایر می‌شد پس از گذراندن دروس ریاضی الزامی، دانشجویان به دانشکده‌های دیگر نظری دانشکده فیزیک، دانشکده کامپیوتر یا دانشکده صنایع می‌رفتند و در آخر برای اخذ مدرک خود به دانشکده ریاضی برمی‌گشتد!

دوره ۱۳۸۹ - ۱۳۶۸

به دلایل اشکالات متعدد برنامه ریاضی با شش گرایش، و علیرغم مخالفت دانشگاه‌هایی نظیر دانشگاه مشهد، دانشگاه تهران و دانشگاه امیرکبیر و ...، مجدداً برنامه‌های رشته ریاضی بازنگری شد و بار دیگر سه رشته ریاضی محض، ریاضی کاربردی و ریاضی دبیری دایر شد. البته برنامه رشته آمار نیز به طور جداگانه تدوین شد. با توجه به استقبال دانشجو از رشته مهندسی کامپیوتر (نرم‌افزار) رشته علوم کامپیوتر نیز در دانشکده‌های ریاضی دایر شد که با استقبال دانشجویان، به دلیل نیاز به فارغ‌التحصیلان آن، مواجه شد. متأسفانه به تدریج استقبال دانشجویان از رشته ریاضی کم شد

مشکل انتخاب رشته نایجای دانشجو تا حدود زیادی حل می‌شود. از دیگر ویژگی‌های این برنامه، توصیه‌هایی است در جهت هرچه بهتر اجرا کردن برنامه، از جمله این توصیه‌ها:

- تعیین استاد راهنمای برای دانشجویان.
- چرخشی بودن مدرسان در تدریس دروس.
- ارائه دروس اختیاری در زمان‌های مناسب.
- بهینه‌سازی ارایه دروس.
- ارائه کلاس‌های حل تمرین برای دروس الزامی.

ارتقای کیفیت تدریس

آموزش ریاضی به عنوان یک رشته علمی سالهای است که در خدمت ارتقاء کیفیت تدریس و تدوین استانداردهای لازم برای آموزش شمربخش است. تحقیقات زیادی در زمینه آموزش ریاضیات و تدوین استانداردهای لازم برای آموزش شمربخش انجام شده است. هم‌چنین تحقیقات زیادی در زمینه آموزش ریاضیات در دوره‌های قبل از دانشگاه انجام شده است که برخی از آن‌ها برای دروس ریاضی هم، نظری ریاضی عمومی صورت گرفته است. در اینجا قصد ندارم که این تحقیقات را تجزیه و تحلیل کنم چون نه در تخصص من است و نه مجال طرح آن است.

آموزش سه رکن اساسی دارد:

- دانشجو.
- برنامه و متون درسی.
- مدرس.

دانشجو

قبل از سال ۱۳۵۰ آزمون ورودی دانشگاه‌ها تشریحی بود و هر دانشگاه، دانشجویانش را از طریق این آزمون تشریحی انتخاب می‌نمود. علاوه بر این همه دانشجویان، علاقه‌مند و با انگیزه بودند و چون تعدادشان کم بود دغدغه آینده کاری را نداشتند. از زمانی که دانشجویان از طریق کنکور سراسری وارد دانشگاه شدند تأسیس قارچ گونه آموزشگاه‌ها نحوه آموزش را تحت تأثیر قرار داد. طبیعی است که مدرسین دانشگاه می‌باشند توجه کافی به اطلاعات علمی دانشجویان داشته باشند و محتوای آموزشی و نحوه آموزش این‌ها محتوا را متناسب با اطلاعات دانشجویان و علاقه و انگیزه آن‌ها انتخاب کنند. دانشجویی که در سال‌های اخیر به رشته ریاضی وارد می‌شود، حتی در دانشگاه‌های تراز اول، در دروس اولیه نظری، ریاضی عمومی و مبانی ریاضیات بیش از ۶۰ درصد ردی دارند. لذا، این دانشجویان بیشتر دارند که مدرسینی به آن‌ها تدریس کنند که علاوه بر دانش محتوای تخصصی به دانش‌های دیگری هم مجهر باشند و به گونه‌ای تدریس کنند که دانشجویی پرسشگر، نقاد،

علوم دیگر و براساس اصول برنامه‌ریزی درسی و با تأکید بر مدیریت پویا تنظیم شده است. محتوای اصلی برنامه در قالب دروس الزامی و انتخابی در برنامه گنجانده شده‌اند. در این راستا، هسته‌ی برنامه، محتوای اصلی و تخصصی هر رشته را تضمین می‌کند و دروس مشترک پایه متنضم معلومات عمومی و جامعیت علمی برنامه است. ساختار برنامه به گونه‌ای تنظیم شده که دانشجو می‌تواند دروس اختیاری خود را چنان انتخاب کند که هم از نظر شغلی و هم از نظر ادامه تحصیل اطمینان بیشتری به آینده خود داشته باشد.

ساختار برنامه به قرار زیر است:

دوروس عمومی ۲۰ واحد

دوروس الزامی (مشترک) پایه ۲۴ واحد (در اختیار دانشگاه).

۱۱ تا ۱۹ واحد در اختیار گروه.

و بقیه از دروس: زیست شناسی (یا فیزیک یا شیمی) عمومی، مبانی جامعه (یا جمعیت) شناسی، اقتصاد مهندسی، مبانی اقتصاد و غیره که توسط دانشجو (و به توصیه استاد راهنمای) انتخاب می‌شوند.

دوروس هسته ۶۰ تا ۶۲ واحد شامل:

- دوروس الزامی (مشترک) ۱۵ واحد.
- دوروس الزامی رشته ۳۰ واحد.

- دوروس اختیاری رشته ۱۵ تا ۱۷ واحد.

اختیاری /کهاد ۲۸ تا ۲۲ واحد شامل:

۱۸ واحد از دروس هسته‌ی یک یا حداکثر دو رشته متفاوت موجود در دانشگاه.

حداقل ۶ واحد الزاماً خارج از رشته تحصیلی دانشجو.

حداکثر ۶ واحد اختیاری.

بنابر ضوابط برنامه، یک دانشجوی نوعی، اساساً می‌تواند کلیه واحدهای اختیاری /کهاد را از رشته‌ای به غیر از رشته تحصیلی خود انتخاب نماید. در این صورت چنانچه مجموعه دروس انتخاب شده توسط دانشجو مطابق بسته آموزشی مصوب رشته دوم باشد دانشجو می‌تواند با مدرک کارشناسی در رشته خود و با درج عبارت «با کهاد ... (اسم رشته دوم)» در دانشنامه مربوط فارغ‌التتحصیل شود. فعلاً هر دانشجو، در صورت تمایل می‌تواند با اخذ ۳۰ واحد دروس الزامی در یکی از رشته‌های مجموعه آموزشی علوم ریاضی (خارج از رشته خود) به عنوان کهاد در رشته خود با کهاد مربوط فارغ‌التتحصیل شود.

برای این که دانشجویان بتوانند از کهادهایی خارج از مجموعه علوم ریاضی استفاده کنند لازم است که رشته‌های دیگر هم ساختاری مشابه ساختار رشته‌های علوم ریاضی، با ۳۰ واحد الزامی رشته، داشته باشند. بدیهی است در صورتی که برنامه جدید علوم ریاضی، با همکاری مؤثر گروه‌های ریاضی و رفع مشکلات احتمالی تا اجرایی آن موفق باشد، رشته‌های دیگر نیز از آن الگو می‌گیرند و

به نظر من همان‌طور که تحقیقات آموزش ریاضی هم نشان می‌دهد، تنها دانش محتوایی تخصصی برای تدریس مناسب کفایت نمی‌کند. لذا، تهیهٔ متون مربوط و تشکیل کلاس‌های آموزشی در زمینهٔ تدریس ریاضی در دانشگاه توصیه می‌شود.

پیشنهاد دیگری که برای ارتقای کیفیت تدریس، و در عین حال رعایت ریز موارد دروس توسط مدرسان و سامان‌دهی به آزمون‌های میان‌ترم و پایان نیمسال می‌شود این است که برای تعدادی از دروس همگن، مثلاً دروس ریاضی عمومی، معادلات دیفرانسیل، آنالیزها، توبیولوژی و توابع مختلف و ...، کمیته‌ای تشکیل شود که ضمن مشخص کردن و ایجاد چرخش مدرسان هر درس نسبت به تهیه سوالات آزمون هر درس از تمام ریز موارد آن درس، و با رعایت اصول ارزشیابی، اقدام کند.

- 1- Ball D. L., (2003), Mathematical Proficiency for all Students: Toward a Strategic Research and Development Program in Mathematics Education, RAND Mathematics Study Panel.
- 2- Ball D. L., Sleep L. & Thames M., (2005), A Theory of Mathematical Knowledge for Teaching, University of Michigan.
- 3- Ball D. L., Thames M. H. & Phelps G., (2008), Content Knowledge for Teaching: What Makes It Special? Journal of Teacher Education (AACTE).
- 4- Jones E., Rawn, B. & Ball D. L., (2005), Effects of Teachers' Mathematical Knowledge for Teaching on Student Achievement, American Educational Research Journal.
- 5- Shulman L. S., (1986), Knowledge and Teaching: Foundations of the New Reform, Harward Educational Review.
- 6- Wilsan, S. M., Shulman, L. S., & Richert A., (1987) Different Ways of Knowing: Representations of Knowledge in Teaching, In J. Calderhed (Ed.), Exploring, Teacher Thinking, Sussex: Holt, Rinehart & Winston.

* تربیت معلم تهران

کاوشگر و مبتکر تربیت نمایند.

برنامه و متون درسی

خوشبختانه جامعه ریاضی هر چند سال یکبار با توجه به روند ورود و خروج دانشجویان رشته ریاضی دست به تغییر یا اصلاح برنامه‌های این رشته زده است و با تأسیس مرکز نشر دانشگاهی و گروه منسجم و با تجربه ویراستاران ریاضی (شادروان دکتر شفیعی‌ها، دکتر وصال، دکتر بهزاد، دکتر وحیدی و آقای کاظمی) کتاب‌های ارزنده‌ای ترجمه شدند و با تأسیس دانشگاه پیام نور کتاب‌های درسی زیادی تألیف شدند و کار ترجمه و تألیف کتاب‌های ریاضی، به سبب امتیازهایی که در ترفیع و ارتقاء دارد، هنوز ادامه دارد.

اما محدود دانشگاه‌هایی هستند که هر سال متون درسی را عوض می‌کنند و از متن اصلی آموزش می‌دهند که این هم سبب نشر نوآوری‌ها و به روز شدن محتوای آموزشی و هم سبب تقویت زبان دوم دانشجویان می‌شود ضمناً به استفاده از اینترنت و نرم افزارهای کاربردی نیز کمک می‌کند.

مدرس

در مورد انواع دانش مورد نیاز برای تدریس مؤثر ریاضیات، تحقیقات زیادی صورت گرفته است [۱-۶]. به ویژه با توجه به ورود دانشجویانی با پیش زمینه‌های ریاضی ضعیف، عدم علاقه به رشته ریاضی و نبود انگیزه به خاطر مبهم بودن آینده شغلی، این تحقیقات نشان می‌دهند که برای تدریس دروس به دانشجویان، تنها دانش محتوایی تخصصی مدرس کفایت نمی‌کند بلکه نیاز به دانش‌های دیگر هم دارد.

– دانش محتوایی عمومی (اطلاع از دانش ریاضی دانشجویان قبل از ورود به دانشگاه و نحوه کسب این دانش).

– دانش محتوا و دانشجو (ترکیب دانستن درباره محتوای تخصصی و درباره دانشجو).

– دانش محتوا و تدریس (ترکیب دانستن درباره تدریس و دانستن درباره محتوای ریاضی).

لذا، لازم است مدرسین دروس سال‌های اول افرادی با تجربه، با حوصله، دلیل‌وز، متاهل و دارای فرزند در حال تحصیل باشند تا بتوانند ضمن علاقه‌مند کردن دانشجویان به دروس ریاضی راهنمای خوبی نیز برای آن‌ها باشند. متأسفانه این روزها در استخدام اعضای هیأت علمی بیشتر به تعداد مقاله‌های چاپ شده‌ی متقارضی استخدام، رتبه او در مقاطع مختلف و مدال‌های اخذ شده در مسابقات و المپیادها توجه می‌شود و کمتر به توانائی‌های او در تفہیم یک موضوع درسی به دانشجویان پرداخته می‌شود.

نگاهی نوین به درس آنالیز ریاضی

عباس سالمی و فرزاد فاتحی *

از آن‌ها استفاده کنند. اما مدتی بعد از دانشجویان سطح بالای کارشناسی انتظار می‌رود که اثبات‌های آن را به طور کامل بفهمند. ما معتقدیم که بیشتر دانشجویان کارشناسی برای مطالعهٔ انتگرال لبگ آماده نیستند، اما آن‌ها توانایی تسليط یافتن بر مفهوم انتگرال ریمان تعیین یافته را دارند.“

جهت جزئیات بیشتر به مقاله بازگشت به انتگرال ریمان [۲] مراجعه نمایید.

حال ما در صدد بیان این مفهوم انتگرال می‌باشیم:
برای سادگی، ما بیشتر تذکراتمان را به حالت یک بازه‌ی $\mathbb{R}$ در $[a, b]$, $a < b$ و توابع با مقادیر متناهی در $\mathbb{R}$ محدود می‌کنیم.
 $P := \{(x_{i-1}, x_i], t_i)\}_{i=1}^n$ را یک افزار برچسب دار برای ریمان تابع $f : I \rightarrow \mathbb{R}$ چنین تعریف می‌شود:
عدد $A \in \mathbb{R}$, انتگرال ریمان تابع $I \rightarrow \mathbb{R}$ است هرگاه برای هر $\epsilon > 0$ مقدار ثابت $\delta > 0$ وجود داشته باشد به‌طوری که برای هر افزار برچسب دار $P := \{(x_{i-1}, x_i], t_i)\}_{i=1}^n$ که برای هر $i \in \{1, 2, \dots, n\}$ در شرط $x_i - x_{i-1} \leq \delta$ صدق کند، داشته باشیم:

$$\left| \sum_{i=1}^n f(t_i)(x_i - x_{i-1}) - A \right| \leq \epsilon.$$

استفاده از یک مقدار ثابت δ انتگرال ریمان را به‌طور قابل ملاحظه‌ای محدود می‌کند. انتگرال ریمان تعیین یافته اجازه می‌دهد که ϵ یک تابع دلخواه با مقادیر مثبت روی بازه I باشد. در نگاه اول این تغییر خیلی ناچیز به نظر می‌رسد، اما این تغییر تفاوتی عمیق در ویژگی‌های انتگرال ریمان به وجود می‌آورد.
تابع $I \rightarrow \mathbb{R}$: یک مقیاس بر روی I نامیده می‌شود هرگاه δ اکیداً مثبت باشد. اگر $P := \{(x_{i-1}, x_i], t_i)\}_{i=1}^n$ یک افزار برچسب دار از I و δ یک مقیاس بر روی I باشد می‌گوییم P به اندازه δ کوچک است هرگاه:

$$x_i - x_{i-1} \leq \delta(t_i), \quad \forall i \in \{1, 2, \dots, n\}.$$

بازه‌های تودرتو نشان می‌دهد که برای هر مقیاس δ بر روی I یک افزار برچسب دار از I وجود دارد که به اندازه δ کوچک است. تعریف انتگرال ریمان تعیین یافته از آن جایی که اجازه می‌دهد مقیاس‌ها متغیر باشند با انتگرال ریمان متفاوت است.

تعریف. عدد $B \in \mathbb{R}$, انتگرال ریمان تعیین یافته تابع $f : I \rightarrow \mathbb{R}$ نامیده می‌شود هرگاه برای هر $\epsilon > 0$ یک مقیاس δ بر روی I وجود داشته باشد به‌طوری که برای هر افزار برچسب دار

با توجه به تغییر برنامه مقطع کارشناسی ریاضی تحت عنوان ریاضیات و کاربردها، به تجدیدنظر در سرفصل دروس مختلف نیاز است که متأسفانه در این زمینه اقدام قابل توجهی صورت نگرفته است. به عنوان مثال سرفصل دروس مبانی آنالیز ریاضی و آنالیز ریاضی، همان سرفصل آنالیز ریاضی ۱ و ۲ و ۳ قدیم است. در صورتی که بباحث و دیدگاه‌های جدیدی در این چند ساله مطرح شده است. یک مورد آن که مربوط به انتگرال ریمان و لبگ است در این نوشтар بیان می‌گردد.

در سال ۱۸۵۴ مفهوم انتگرال ریمان تعریف گردید که در کتاب‌های آنالیز ریاضی به طور گسترده به آن اشاره شده است. هم‌چنین انتگرال ریمان ناسره توانست مفهوم انتگرال را برای طیف وسیع‌تری از توابع تعریف نماید. اما کاملاً واضح است که انتگرال ریمان برای ریاضیات پیشرفته مناسب نیست. به خاطر این که توابع بسیاری وجود دارند که با مفهوم ریمان انتگرال پذیر نیستند. برای تصحیح این نقايس، لبگ انتگرال‌ش را در اوایل قرن بیستم توسعه داد و انتگرال او در تحقیقات ریاضی نقش اساسی را ایفا کرد. اما انتگرال لبگ نیز با مشکلاتی مواجه است از جمله توابعی وجود دارند که در هر نقطه مشتق پذیر نیزند اما مشتق آن‌ها با مفهوم لبگ انتگرال پذیر نیست، توابعی با مفهوم لبگ انتگرال پذیرند که قدر مطلق آن توابع نیز با مفهوم لبگ انتگرال پذیر باشد و نکته مهم این که مقدار قابل توجهی از تئوری اندازه باید گفته شود تا انتگرال لبگ را توانیم تعریف کنیم.

در حدود سال ۱۹۶۰ جاروسلاو کورزویل^۱ و رالف هنسن توک^۲ مفهوم انتگرال ریمان را به‌طور شگفت‌انگیزی توسعه دادند، به‌طوری که قدرت و کارایی آن از انتگرال لبگ خیلی بیشتر است و نیازی به مفهوم تئوری اندازه ندارد. این مفهوم را می‌توان برای دانشجویان کارشناسی در کتب درسی گنجاند. تجربه مؤلف اول که این مفهوم را برای دانشجویان درس آنالیز ۲ از کتاب «فهم آنالیز»^۳ تدریس نموده است و تجربه مؤلف دوم که در کلاس مذکور حضور داشته است شاهد این مدعای است. البته ریاضی دان بر جسته‌ای همچون رابرت جی. بارتل نویسنده کتاب مقدمات آنالیز حقیقی بر این باور است که:

”باید از انتگرال لبگ به عنوان یک انتگرال اساسی دست کشیده شود. ما باید آن را با مفهوم انتگرال تعیین یافته ریمان جایگزین نماییم. البته ما باید اثبات‌های آن را به دانشجویان ریاضی عمومی یاد دهیم؛ اما باید آن‌ها را با قضایای آن آشنا کنیم تا دانشجویان

^۱ j. Kurzweil
^۲ R. Henstock

دعا

مصطفی جعفریان

- لطفاً مختصراً از شرح حال خود را با تکیه بر جنبه‌های علمی زندگیتان بیان کنید. چگونه به ریاضی علاقمند شدید؟

با سلام خدمت خوانندگان عزیز و تشکر از شما آقای دکتر شریفی و سایر همکاران محترم، خیلی خوشحالم که فرصتی دست داد تا از نزدیک با شما و عده‌ای از استادان گروه ریاضی دانشگاه صنعتی شاهروд آشنا شوم. از دعوت رئیس محترم دانشکده ریاضی آقای دکتر زیره و محبت‌های همکاران بهخصوص آقای حسینزاده، بسیار متشکرم. هم‌چنین بسیار خوشحالم که در این مصاحبه شرکت می‌کنم. من در سال ۱۳۲۴ در شهرستان شاهروド متولد شدم و پس از تحصیلات دبستانی و دبیرستانی در این شهر به دانشگاه تهران راه یافتم و در سال ۱۳۴۵ از آنجا با درجه کارشناسی در ریاضی فارغ‌التحصیل شدم. در مهر ماه همان سال برای تحصیل در دوره کارشناسی ارشد به دانشگاه شیراز رفتم. این اولین دوره کارشناسی ارشد بود که به‌طور جدی و در سطحی بسیار بالا در ایران دایر شده بود. پس از اتمام دوره کارشناسی ارشد به مدت دو سال در دانشگاه شیراز به کار تدریس و فراگیری ریاضیات بیشتر پرداختم و سپس در تابستان ۱۳۴۹ برای ادامه تحصیل به دانشگاه تورنتو کانادا رفتم. پس از دریافت درجه دکتری در خرداد ماه ۱۳۵۲، بی‌دنگ به استخدام دانشگاه درآمدم و تا شهریور ۱۳۶۷ به مدت پانزده سال به کار تدریس، و ریوهش، در آنچه پرداختم.

از زمان مدرسه ابتدائی به ریاضیات علاقه فراوانی داشتم و همیشه در صدد حل مسائل اضافه و خارج از کتاب بودم. علاقه من به ریاضیات در دوره دبیرستان شدت گرفت و درس هندسه فضائی، که با اصول و اثبات‌های دقیق سر و کار داشت، علاقه‌من را به عشق تبدیل کرد. با این عشق به دانشگاه تهران رفسم ولی در آن زمان دوره کارشناسی ریاضی به ریاضیات قدیمی و محاسباتی می‌پرداخت و در آن از ریاضیات روز آن زمان چندان خبری نبود. گشاش دوره کارشناسی ارشد ریاضی در دانشگاه شیراز، که اینجانب و آقایان: دکتر رجبعلی پور، دکتر محمودیان، دکتر میامئی و دکتر خرقانی دانشجویان دوره اول آن بودیم، موقعیت بسیار بزرگی برای ما از نظر آشنایی و فراگیری ریاضیات روز آن زمان، پدید آورد. وجود و حمایت استادان گمناندگی جون آفایان دکتر رحیمی،

مانند $P := \{([x_{i-1}, x_i], t_i)\}_{i=1}^n$ که به اندازه δ_ϵ کوچک باشد داشته باشیم:

$$\left| \sum_{i=1}^n f(t_i)(x_i - x_{i-1}) - B \right| \leq \epsilon.$$

در این حالت می‌نویسیم $f \in R^*(I)$ است و از نماد استفاده می‌کنیم.

هر تابعی که بر روی I با مفهوم ریمان و یا لبگ انتگرال پذیر باشد، به $(I)R^*$ نیز تعلق دارد و توابعی در $(I)R^*$ وجود دارند که با مفهوم لبگ انتگرال پذیر نیستند. یکی از دلایل اصلی علاقه‌مندی ما به انتگرال لبگ قضایای همگرایی آن می‌باشند. این کاملاً شگفت‌انگیز است که تابع آنچه از $(I)R^*$ نیست، قابل انتگرال پذیر باشد.

قضیه اساسی: اگر $F : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ در هر نقطهٔ $x \in [a, b]$ مشتق‌پذیر باشد. آنگاه $f = R^*(I)$ تعلق دارد و

$$\int_a^b f = F(b) - F(a).$$

گام‌های مهمی برای گسترش این تئوری به دامنه‌های عمومی تر برداشته شده است. به خواننده توصیه می‌شود که برای کسب جزئیات بیشتر به [۴ و ۵] مراجعه نماید.

مراجع:

- 1- Abbot, S., Understanding Analysis, Springer, New York, 2001.
  - 2- Bartle, R. G., Return to the Riemann integral, American Mathematical Monthly, 103 (1996) 625-632.
  - 3- Henstock, R., The efficiency of convergence factors for functions of a continuous real variable, J. London Math. Soc., 30 (1955) 273-286.
  - 4- Henstock, R., The general theory of integration, Oxford Math. Monographs, Clarendon Press, Oxford, 1991.
  - 5- Kurtz, D.S., Swartz,C.W., Theories of integration: The Integrals of Riemann, Lebesgue, Henstock-Kurzweil, and Mcshane, World Scientific Publishing, 2004.
  - 6- J. Kurzweil, Generalized ordinary differential equations and continuous dependence on a parameter, Czechoslovak Math. J., 7 (1957) 418-449.

* بخش ریاضی، دانشگاه شهید باهنر کرمان

همزمان به آموزش چند ویراستار جوان پرداختیم، که هم اکنون از بزرگان ویراستاری متون ریاضی ایران هستند. در اینجا جا دارد که نامی از این ویراستاران عزیز، که گروه را در این مدت یاری دادند، برده شود و از خدمتشان به جامعه ریاضی تشکر شود. این افراد در بنیان‌گذاری و توسعه ویراستاری به شیوه امروزی نقش بسیار مهمی داشته و دارند. از ابتدا مرحوم دکتر محمدزادی شفیعیها و آقای سیامک کاظمی (که جوانی مبتدی ولی علاقه‌مند و مستعد در امر ویرایش بود) حضور تمام وقت و بسیار فعال داشتند. پس از چندی بنا به تقاضای اینجانب آقایان دکتر عمیدی، دکتر بهزاد و دکتر وصال به جمع ویراستاران پیوستند. هم‌چنین آقایان همایون معین و محمد باقری، که در امر ویرایش، مبتدی ولی علاقه‌مند و با استعداد بودند، به گروه ویراستاران اضافه شدند. شادروان حمید کاظمی نیز مدت چند ماهی ما را یاری دادند. از همه این عزیزان متشرکم.

نشسته از راست: مهدی ابرانمش، علی‌اکبر جعفریان، احمد زیره، ایستاده از راست: سید رضا موسوی، کامران شریفی، سید‌حیدر جعفری، صادق رحیمی‌شعری‌باب، خسرو حسین‌زاده، نادر جعفری‌راد و علیرضا ناطعی

در طول این مدت با برگزاری جلسات بسیار و صرف روزها و صدها ساعت وقت و شرکت بسیاری از استادان ریاضی، آمار و کامپیوتر واژه‌نامه جبر و آنالیز انجمن ریاضی را توسعه داده و واژه‌نامه جامعی که مورد توافق تقریباً تمام استادان دانشگاه‌های کشور بود تنظیم نمودیم. این واژه‌نامه نهایتاً و پس از یک بازنگری دیگر توسط مرکز نشر ریاضی و به عنوان یک کار مشترک با انجمن ریاضی ایران منتشر گردید. در اینجا ذکر نام همه افرادی که کمک کردند میسر نیست، ولی لازم می‌دانم از آقایان دکتر جعفر زعفرانی و دکتر مهدی رجاعی‌پور که نقش بنیادی داشته و بدون کمک‌های فراوان آن‌ها این کار میسر نبود، تشکر و یاد کنم. در طول سالیان گذشته، تعداد زیادی از این کتاب‌های ترجمه و تألیف شده، توسط مرکز نشر

دکتر بهزاد، دکتر بهبودیان، مرحوم دکتر میریاقری، و یکی دو تن از استادان خارجی مدعو، ما را به مرزهای تحقیقاتی برخی از زمینه‌های ریاضیات روز رسانید. در اینجا لازم می‌دانم که از استاد دکتر منوچهر وصال، معاون آموزشی وقت دانشگاه شیراز، که بانی ایجاد دوره‌های کارشناسی ارشد ریاضی، فیزیک و شیمی بودند تشکر و قدردانی کنم. پس از مراجعت به ایران و شروع به کار در دانشگاه صنعتی شریف، به کمک همکاران سعی کردیم که ریاضیات را در سطح بسیار بالا و در خور استعداد و توان فوق العاده دانشجویان این دانشگاه ارائه کنیم. دوره‌های کارشناسی ارشد را که قبل از راه‌اندازی شده بودند، نظم و توسعه دادیم و برکیفت آن افزودیم تا با بهترین دانشگاه‌های دنیا مطابقت داشته باشد. در مدت پانزده سالی که به کار تدریس و پژوهش در دانشگاه صنعتی اشتغال داشتم، فعالیت‌های دیگری نیز داشتم که به اختصار چنین‌اند:

آ. ترجمهٔ کتاب حساب دیفرانسیل و انتگرال توماس با همکاری آقای دکتر میامئی برای انتشارات دانشگاه صنعتی شریف. ترجمهٔ این کتاب توسط مرحوم احمد بیرشک ویراستاری گردید و با کیفیت بسیار بالا و مشابه اصل انگلیسی آن چاپ شد. این اولین کتاب ریاضی در ایران بود که با استانداردهای ناشران آمریکایی چاپ شد. لازم به تذکر است که قبل از آن، امر ویرایش کتب ریاضی معمول نبود.

ب. دبیری انجمن ریاضی ایران در دوره مهر ۱۳۵۷ تا شهریور ۱۳۵۹. در این دوره با همکاری اعضای شورای اجرایی انجمن، امور انجمن از جمله اطلاعات مربوط به اعضاء، نظم و شکل داده شد. واژه‌نامه جبر توسعه داده شد و واژه‌های آنالیز نیز به آن اضافه شد. هم‌چنین خبرنامه انجمن ریاضی، که امروزه نشریه وزین و پر محتوایی شده است، ایجاد شد.

پ. سرپرستی گروه ریاضی، آمار و کامپیوترا مرکز نشر دانشگاهی در اوائل دهه ۶۰. با همکاری بی‌دربیغ حدود ۴۵ تن از استادان ریاضی، آمار و کامپیوترا دانشگاه‌های کشور کارواگذاری، نظارت، و اداره ترجمه و تألیف بیش از ۲۰۰ کتاب درسی و کمک درسی را انجام دادیم. این کتاب‌ها توسط حدود ۴۰۰ نفر از اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی کشور ترجمه و تألیف می‌شدند. این کار بسیار عظیمی بود، که حدود سه سال تمام وقت من را گرفت. در این مدت، که دانشگاه‌ها تعطیل موقت شده بودند، به کمک چند تن از پیشکسوتان، کار ویراستاری را آن‌چنان که از مرحوم احمد بیرشک آموخته بودم در مرکز نشر به راه انداختم و

از رشته‌های دیگر، داوطلب چندانی ندارد. بخش عظیمی از دانشجویان دوره کارشناسی ارشد یا دکتری را دانشجویان خارجی تشکیل می‌دهند که برای ادامه تحصیل به آمریکا آمده‌اند. برخلاف آن وضعیت، بازار ریاضیات در ایران بسیار پرورونق است، که جای خوشحالی دارد. چیزی که در ایران نگران کننده است گشايش دوره‌های دکتری ریاضیات در دانشگاه‌های دولتی با آزاد است که توان علمی چندانی ندارند. آیا به این همه دکتری ریاضی احتیاج است؟ مسأله کیفیت رساله‌ها و فارغ‌التحصیلان امری جدی است که باید هر چه زودتر مورد بررسی قرار گیرد. سه سال پیش که به ایران آمده بودم، در جلسه‌ای با حضور عده‌ای از دبیران سابق انجمن ریاضی ایران متشکل از آقایان دکتر بهزاد، دکتر رجبعلی‌پور، دکتر محمودیان و اینجانب و هم‌چنین آقای دکتر بیژن زنگنه برخی از این مسائل و مسئله چاپ مقالات سطح پایین، مورد بررسی قرار گرفت و متعاقب آن بیانیه‌ای منتشر کردیم که به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ارسال گردید و در خبرنامه انجمن نیز منتشر شد. امیدواریم که کیفیت جای کمیت را هر چه زودتر بگیرد. موضوع دیگری که دو سه هفته اخیر در تهران، مشهد و شاهroud توجه من را جلب کرد درس خواندن شدید دانشجویان برای امتحانات پایان ترم و نگرانی درصد بالایی از آن‌ها بود. این طور که من شنیدم و چند تن از استادان نیز آن را تأیید کردند در اینجا وزن زیادی به امتحان نهایی داده می‌شود و عده‌ای از استادان امتحان میان ترم نمی‌گیرند و یا حداکثر یکی می‌گیرند. در حالی که استادان دانشگاه‌های آمریکا، از جمله دانشگاهی که من در آن هستم و اعضای بخش ما، برای هر درس ۲ یا ۳ امتحان میان ترم می‌گیرند و علاوه بر آن تعداد زیادی کوئیز و یا یکی دو پروژه می‌دهند و نمره امتحان نهایی در حدود ۲۰ تا ۳۵ درصد نمره کل است. بالاخره مسئله دیگر، اشتغال عده زیادی از استادان در ایران به کار تدریس یا سرپرستی رساله در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی دیگر است. این امر هم اکنون خیلی متداول‌تر از زمانی است که من در ایران تدریس می‌کردم. در آن وقت این همه دانشگاه و مؤسسه آموزش عالی نبود و استادان عمدهاً فقط در دانشگاه خود تدریس می‌کردند. البته همان موقع هم استادانی بودند که علاوه بر دانشگاه خود و یکی دو دانشگاه همان شهر، آخر هفت‌ها به شهرهای دیگر رفته و در آن‌جا ساعتها تدریس می‌کردند. روال کار در دانشگاه صنعتی شریف در پانزده سالی که آن‌جا بودم چنان بود که استادان به طور تمام وقت به کار تدریس و تحقیق در آن‌جا مشغول بودند و خیلی به ندرت در دانشگاه‌های دیگر تدریس می‌کردند. من در تمام آن پانزده سال فقط یک بار و آن هم یک درس و بنا به درخواست کتبی یک دانشگاه و تصویب دانشگاه صنعتی شریف تدریس کدم. اکثر پنجه‌نشبه‌ها و حتی بعضی از جمعه‌ها را نیز در دانشگاه شریف

با کیفیت و استاندارد عالی چاپ و منتشر شدند. تعداد زیاد دیگری از آن‌ها نیز توسط دانشگاه‌های مربوطه به زبور طبع آراسته شد. در پانزده سالی که در دانشگاه صنعتی شریف خدمت کردم، یک دوره (از ۱۳۵۹ تا ۱۳۶۱) رئیس انتخابی دانشکده شدم. در این مدت شش دانشجوی کارشناسی ارشد با اینجانب رساله خود را نوشتم. سال آخر خدمت و قبل از اعزیمت به کانادا اوین مسئول راه‌اندازی دوره دکتری دانشکده بودم. در بهار و تابستان ۱۳۶۷ به سبب گسترش جنگ و موشک باران تهران و پاره‌ای مسائل شخصی تصمیم به تقاضای یک سال مرخصی بدون حقوق و رفتن به کانادا گرفتم. بعداً، این یک سال به دو سال تدریس در دانشگاه ویکتوریا کانادا و سپس اقامت در آمریکا و تدریس در دانشگاه نیویورک انجامید که از سال ۱۹۹۰ تاکنون ادامه یافته است.

• جنبه‌الی تحصیل و آموزش ریاضی را در داخل و خارج کشور تجربه کرده‌اید، در مقایسه با کشورهای پیشرفته، آموزش ریاضی در ایران (در سطح کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری) چه تفاوت‌هایی دارد؟

من مطالعه‌ای اصولی از رشته ریاضی در همه دانشگاه‌های ایران نداشته‌ام و فقط با تعدادی از دانشگاه‌ها آشناشی دارم. آن‌هایی را که من می‌شناسم در سطح بسیار بالا و با کیفیت بسیار خوبی هستند و در مقایسه می‌توان آن‌ها را هم‌تراز با دانشگاه‌های خیلی خوب آمریکا قرار داد. آگاهی من از این هم‌ترازی، بیشتر در مورد دوره‌های کارشناسی و کارشناسی ارشد ریاضی می‌باشد. دانشجویان کارشناسی در دانشگاه‌های آمریکا (حتی در دانشگاه‌های بسیار خوب آن‌جا) این تعداد که در ایران متداول است درس ریاضی نمی‌گیرند. در دوره کارشناسی ریاضی آن‌جا، تنوع دروس خیلی بیش از آن‌چه در ایران مقدار است می‌باشد. برنامه کارشناسی ریاضی آن‌جا این انعطاف‌پذیری را دارد که دانشجو بتواند با یک یا دو زمینه دیگر (که اغلب نزدیک به ریاضیات هستند و یا ریاضیات در آن‌ها به کار برده می‌شود) آشنا شود و در آن زمینه مقداری آموزش بییند. به عبارت دیگر دانشجوییک بعدی تربیت نمی‌شود. به علاوه امکان گرفتن واحدهای زیادی به صورت اختیاری از رشته‌های دیگر وجود دارد. اغلب، آموزش جامع‌تر ریاضی و در سطح بالا، از دوران کارشناسی ارشد و دکتری شروع می‌شود. دانشجویی که وارد این مرحله شده است با عشق و علاقه وافری به دنبال دروس و فرآگیری ریاضیات می‌رود و در مدت کوتاهی کمبودی را که در دوره کارشناسی، نسبت به کارشناسی ما در ایران دارد، جبران می‌کند. تفاوت دیگر این که رشته ریاضی در آمریکا به سبب سختی آن، و همین‌طور به سبب پرورونق بودن برخی

پایان نامه) مشغول به تحصیل شده‌اند. آیا این سیستم در خارج از کشور نیز رایج است؟

به طور کلی در آمریکا برای دریافت درجه کارشناسی ارشد پایان نامه لازم نیست. دانشجویان کارشناسی ارشد تشویق می‌شوند که در صورت امکان مقاله‌ای تحقیقی بنویسند ولی این در همه زمینه‌های ریاضی عملی نیست و برای نوشتن مقاله خوب، معلومات بسیار

می‌گذرانند. خوشبختانه این روال هنوز تا حدود زیادی در این دانشگاه و چند دانشگاه دیگر ادامه دارد.

- پژوهش ریاضیات را در ایران کنونی چگونه ارزیابی می‌کنید؟ از این‌که پژوهش در ریاضیات و سایر رشته‌ها در ایران پیشرفت شایانی کرده است بسیار خوشحال و به محققینی که در این تاب و غوغای چاپ کردن مقاله تسلیم جو موجود نشده، و سعی در نوشتن مقاله‌های وزین و عمیق و پرمحتوى می‌کنند درود می‌فرستم و توفیق آن‌ها را در ادامه‌ی این کار آرزو می‌کنم. در سال‌های اخیر با تعداد زیادی از همکاران صحبت‌هایی در این مورد داشته‌ام. از استادان مختلف و به دفعات شنیده‌ام که از طرف برخی از همکاران، و تا حدودی از مسئولین تحت فشار هستند که چرا مثل عده‌ای دیگر سالی حداقل ۷ یا ۸ مقاله چاپ نمی‌کنند. جای بسیار تأسف است که تحقیقات این‌طور کیلویی شده است. در دانشگاه‌های متوسط تا خوب آمریکا انتظار این است که یک استاد ریاضیات، حدود هر دو سال یک مقاله با ارزش در مجله‌ی معتبری چاپ کند. البته این انتظار در دانشگاه‌های بسیار خوب و تراز اول

از راست: مهدی ایرانمهر، کامران شفی، علی‌اکبر جعفریان، احمد زیر

بیشتری از آن‌چه که در دوره کارشناسی ارشد ارائه می‌شود نیاز است.

- بسیاری از مردم ریاضیات را در مقوله موضوعات سخت برای مطالعه و کار تلقی می‌کنند، آیا واقعاً همین‌طور است؟ افکار عمومی آمریکا نسبت به آموختن و تحصیل ریاضی چگونه است؟

بله همین‌طور است که می‌فرمایید. هم‌چنان‌که در یکی از قسمت‌های بالا اشاره کردم در آمریکا از نظر اکثر دانش‌آموزان دبیرستانی، ریاضیات موضوع بسیار سختی می‌باشد و تعداد بسیار کمی مایل به فraigیری آن و تحصیل در ریاضی، فیزیک و رشته‌های مهندسی هستند. بخش بزرگی از آن‌ها یعنی که تمایل به ریاضی دارند فرزندان و یا نوادگان مهاجرین به آمریکا از جمله ایرانی‌ها هستند. از سوی دیگر رشته‌های روانشناسی، شیمی، بیولوژی، اقتصاد، مدیریت، تجارت، علوم کشف جنایت و غیره داوطلبان زیادی دارند. اکثر مدارس، دبیرستان‌ها، و دانشگاه‌ها چندین روانشناس و مددکار اجتماعی دارند و کار این رشته‌ها داغ است و فارغ‌التحصیلان آن‌ها حقوق خوبی دریافت می‌کنند و

آمریکا بالا می‌رود و نوشتن یک یا دو مقاله‌ی وزین در یک سال موردنظر است. لیکن در عوض میزان تدریس این استادان بسیار کمتر، حدود دو یا سه درس در سال می‌باشد. در این روز و روزگار، سخت نیست که موضوعی نسبتاً ساده را یافته که عمق زیادی ندارد و مستلزم دانستن بخش‌های عمده‌ای از ریاضیات نیست و مرتباً مقالاتی در آن موضوع نوشته و آن‌ها را در مجله‌های کم اعتبار، که ناشران آن‌ها فقط به فکر دریافت پول چاپ مقاله هستند به چاپ رسانید. سپس دانشجویان دکتری در این زمینه‌ها تربیت کرد و همه به کار چاپ مقاله‌های پیش پا افتاده مبادرت کنند و مرتب citatoin به هم‌دیگر ارجاع دهند و به این ترتیب شاخص ارجاع (Index) خود را بالا ببرند. مطلب دیگر، این موضوع ISI است که در این‌جا خیلی داغ می‌باشد. من تا سه سال پیش که ایران آمد آن را نشنیده بودم و اگر از استادان دانشگاه‌های آمریکا پرسید قریب به اتفاق آن‌ها آن را نمی‌شناسند. به هر حال امیدوارم که هر چه زودتر این مسائل سرو سامان بگیرد و تعداد مقالات خوب افزایش باید و مقالات پیش پا افتاده سهم بسیار ناچیزی داشته باشد.

- اخیراً در برخی از دانشگاه‌های بزرگ کشورمان دانشجویان کارشناسی ارشد به روش آموزش محور (بدون گذراندن

■ اخبار انجمن

گزارش رئیس انجمن به مجمع عمومی

دانشگاه ارومیه ۲۲/۶/۸۹ ساعت ۱۹ - ۱۷

- با نام و یاد خدای بزرگ و با کسب اجازه از هیأت رئیسه محترم:
- ۱ - در سال گذشته انجمن ریاضی رتبه برتر کمیسیون انجمن‌های علمی را با دریافت لوح تقدیر و جایزه دریافت کرد. انجمن کماکان در رتبه A قرار دارد. برای حفظ این موقعیت نیازمند همکاری و پشتیبانی دانشگاه‌ها، به ویژه برای برگزاری کنفرانس‌ها، سمینارها و مسابقه‌ها هستیم. هنوز داوطلبی برای برگزاری کنفرانس ۴۳ و مسابقه ۳۶ پیدا نشده است. مصراوه از کلیه دانشگاه‌ها می‌خواهم که انجمن را پاری دهنده توانیم برای این برگزاری‌ها برنامه‌ریزی طولانی مدت داشته باشیم.
  - ۲ - در یک سال گذشته بعد از کنفرانس ۴۰، انجمن با همکاری دانشگاه‌ها، سی و چهارمین مسابقه ریاضی در دانشگاه کاشان، چهارمین کنفرانس ریاضی کاربردی در دانشگاه سیستان و بلوچستان، پنجمین سمینار و کارگاه جبر خطی و کاربردهای آن در دانشگاه مازندران، اولین همایش تاریخ، فرهنگ و تمدن اسلام و ایران در دانشگاه تربیت مدرس، اولین همایش ریاضیات مالی و علوم انسانی در دانشگاه علامه طباطبائی، سومین همایش سراسری ریاضی دانشگاه پیام نور در مشهد، سمینار ترکیبیات جبری و جبر جابجایی ترکیبیاتی در دانشگاه تبریز و کنفرانس آموزش ریاضی در مازندران را برگزار کرد. از همه دست‌اندرکاران این مراسم‌ها صمیمانه سپاسگزارم. ضمناً کتاب چکیده مقاله چهلمین کنفرانس ریاضی آماده شده است که به زودی برای شرکت‌کنندگان ارسال خواهد شد. قرار شده است که کتاب چکیده مبسوط کنفرانس چهل و یک نیز تا سال آینده آماده شود.
  - ۳ - با توجه به انقضای مدت خدمت اعضای هیأت تحریریه خبرنامه، شورای اجرایی ضمن سپاسگزاری از اعضای هیأت تحریریه پیشین، آقای دکتر محمد علی دهقان از دانشگاه رفسنجان را به عنوان سردبیر برگزید و هیأت تحریریه جدید را معرفی نمود. بنابر پیشنهاد این هیأت و تصویب شورای اجرایی مقرر شده است در خبرنامه به تدریج گروه‌های ریاضی دانشگاه‌ها معرفی شوند. مسلماً گروه‌های ریاضی از این ابتکار جدید استقبال خواهند کرد.
  - ۴ - با توجه به انقضای مدت اعضای هیأت امنی اینی جایزه‌ها، ترکیب جدید هیأت‌های امنی ۹ جایزه انجمن به تصویب رسید. ضمن تبریک به اعضای جدید، از اعضای پیشین کلیه هیأت‌های امنی صمیمانه سپاسگزارم.

به علاوه می‌توانند دفتر خصوصی خود را در خارج از وقت اداری باز کنند و درآمد اضافه داشته باشند. محیط صنعتی جامعه و مشکلات گریبان‌گیر آن و مسائل خانوادگی موجب می‌شود که عده زیادی به این خدمات نیازمند باشند.

- از استادان (یا ریاضی‌دانانی) که در زندگی علمی شما تأثیرگذار بوده‌اند بگویید. آیا ریاضی‌دانانی وجود داشته‌اند که قهرمان شما باشند.

بدون تردید آقای دکتر حیدر رجوی استاد عزیز و گرانمایه تأثیری بسیار زیاد در زندگی علمی من و عده‌ای دیگر گذاشته است. ایشان حق بزرگی به طور مستقیم و غیر مستقیم بر جامعه ریاضی ایران دارند. شاگردان ایشان در دانشگاه شیراز و شاگردان شاگردانشان حضور مؤثری در جامعه ریاضی کشور داشته و دارند و منشأ خدمات زیادی بوده‌اند. نحوه تدریس و دوستی ایشان با شاگردانشان، در اولین دوره‌های کارشناسی ارشد ریاضی در دانشگاه شیراز، تحولی بسیار بزرگ در آن‌ها ایجاد کرد و عشق به آنالیز و آنالیز تابعی را در آن‌ها شعله‌ور ساخت. آموزش‌های ایشان و استادان دیگر موجب شد که همه آن دانشجویان بتوانند دوره دکتری خود را در دانشگاه‌های خارج به راحتی ادامه دهند و در مدت مناسبی به پایان برسانند. دوستی، و همکاری علمی گاه و بی‌گاه من با استاد رجوی هم‌چنان ادامه یافته و از فیض وجود ایشان بهره‌مند هستم. از استاد راهنمای رساله دکترازم آقای دکتر پیتر روتنال (Peter Rosenthal) نیز باید تشکر و قدردانی کنم. ایشان نیز مسلماً در زندگی علمی من تأثیر بسیاری داشته‌اند. قطعاً می‌توانم بگویم که استاد رجوی قهرمان علمی من و یکی از قهرمانان انسانی من بوده‌اند. توفیق و تندرستی و شادی ایشان را از خداوند بزرگ خواهانم.

Address: Ali A. Jafarian, Department of Mathematics, University of New Haven, 300 Boston Post Road, West Haven CT 06516, USA.

Email: ajafarian@newhaven.edu

تهیه و تنظیم: کامران شریفی
دانشگاه صنعتی شهرورد

۱۱ - در سال جاری تغییراتی در اداره دبیرخانه انجام گرفت. بنا بر تصویب شورای اجرایی خانم صادقی از کارمندان فعال به مدیریت دبیرخانه منصوب شدند و از خدمات آقای شکوهی قدردانی شد.

۱۲ - در سال گذشته متأسفانه چند نفر از همکاران از میان ما رفتند. آقای دکتر خسروالله پوربرات از دانشگاه کاشان، آقای دکتر نصرالله هدایتی از دانشگاه تبریز، آقای دکتر فرزاد نعمت از دانشگاه شهید بهشتی کرمان و آقای دکتر ولی الله شامستانی از

ار راست: هوشگ بهروش، سعید استادیاشی، رضوی، طاهر قاسمی هنری، محمد جلوداری مقنایی

دانشگاه قم. برای درگذشتگان طلب مغفرت و برای بازماندگان صبر و بردازی از درگاه خدای بزرگ خواستارم.

۱۳ - کلیه فعالیت‌های انجمن زیر نظر شورای اجرایی در دبیرخانه انجام می‌شود و دردها کمیته و هیئت در بخش‌های گوناگون اعم از بولتن، فرهنگ و اندیشه، خبرنامه، جایزه‌ها، مسابقات، ...، برگزاری کنفرانس‌ها و سمینارها، ارتباط با نهادهای مختلف، شورای اجرایی و دبیرخانه را به طور افتخاری یاری می‌دهند. از همین‌جا کارکنان دبیرخانه، اعضای شورای اجرایی، کارکنان دبیرخانه و به ویژه خزانه‌دار محترم آقای دکتر محمد جلوداری مقنایی و رئیس دبیرخانه خانم اکرم صادقی صمیمانه سپاسگزارم.

۱۴ - در پایان وظیفه خود می‌دانم که از کلیه برگزارکنندگان این کنفرانس، رئیس محترم دانشگاه ارومیه، معاونین و مدیران ایشان، پاری دهنده‌گان مالی، اعضای کمیته‌های علمی و اجرایی و به ویژه آقایان دکتر سعید استاد پاشی (دبیر) و دکتر هوشگ بهروش (دبیر کمیته علمی) صمیمانه قدردانی نمایم. سعادت، سلامتی و شادکامی همگان را از درگاه ایزد منان خواستارم.

علیرضا مدققالچی
رئیس انجمن ریاضی ایران

۵ - با توجه به محدودیت اساسنامه‌ای، در مورد ترکیب هیأت‌های ویراستاران بولتن و فرهنگ و اندیشه ریاضی، از طرف سردبیران این دو مجله با گروه‌ها و دانشکده‌ها مکاتبه شده، نامزدهای جدید معرفی شده‌اند. بعد از تصویب و تأیید در هیأت‌ها و شورای اجرایی ترکیب‌های جدید معرفی خواهند شد. از کلیه افرادی که در این مجلات انصافاً وظایف سنگینی به عهده دارند و یا به عهده می‌گیرند صمیمانه سپاسگزارم.

۶ - بنابر تصویب شورای اجرایی مقرر شده است که سامانه الکترونیکی امور مربوط به نشریات در مرحله اول و سایر امور انجمن در مرحله دوم ارتقا باید. این برنامه در مورد بولتن و فرهنگ و اندیشه ریاضی عملیاتی شده و بعد از آزمایش نهایی از اول مهر ماه امور مربوط به بولتن کاملاً "Online" خواهد بود. این برنامه به سایر موارد هم گسترش خواهد یافت. با توجه به افزایش بیش از حد مقاله‌های رسیده و پذیرفته شده، مقرر شده است که تعداد شماره‌های بولتن حداقل به سه شماره در سال افزایش یابد و یا نشریه دیگری منتشر شود.

۷ - با توجه به تصویب شورای اجرایی مبنی بر واگذاری بخشی از حقوق معنوی و مادی به

ویراستاران جدید واژه‌نامه امیدواریم که در تدوین و انتشار ویرایش دوم این واژه‌نامه، با افزایش ۲۵ درصد در واژه‌ها تسریع شود.

۸ - پس از انتشار کتاب مسابقات ریاضی در سال گذشته، نسخه انگلیسی این کتاب نیز هم اکنون منتشر شده است. ضمن تبریک به آقای دکتر بامداد رضا یاحقی، از خدمات ایشان سپاسگزارم.

۹ - در راستای اجرای بند ۷ چشم انداز بیست ساله انجمن، شورای اجرایی کمیته‌ای را به سرپرستی آقای دکتر بیژن ظهوری زنگنه، جهت خرید محل ثابت برای انجمن مأمور کرده است. از کلیه رئیسان سابق، اعضاء و نماینده‌گان انجمن در دانشگاه‌ها درخواست می‌کنیم که با ارتباط با خیرین، نهادها و یا به هر نحوی که صلاح می‌دانند، انجمن را در اجرای این امر حیاتی یاری کنند.

۱۰ - طرح ممیزی علوم مشتمل بر تاریخچه، پیشرفت‌های جدید، بررسی جایگاه ایران در جهان و مقایسه با چند کشور از طرف معاون محترم علمی و فناوری ریاست جمهوری در بخش ریاضی به عهده انجمن گذاشته شد. این طرح در یک کتابچه ۴۰ صفحه‌ای به همراه پیشنهادهای مشخص توسط انجمن تدوین و ارسال گردید.

نقدانشگاهی	جمع دریافتی‌ها و مانده از سال قبل	۱/۴۲۲/۴۵۸/۷۵۹	۲۵/۶۱۴/۰۰۰
هزینه‌ها			
حقوق، عیدی و وام کارمندان	۱۵۳/۲۹۲/۴۰۰	ریال ۱۸۹/۸۰۲/۰۰۰	ریال ۱۰۰/۴۴۰/۰۰۰
مسابقه ریاضی دانشجویی کشور			
چاپ انتشارات و پیرایش			
تجهیزات اداری، هزینه جهت کنفرانس، سخت‌افزاری و نرم‌افزاری			
هزینه‌ها			
هزینه جهت جواز			
جایزه دکتر نجومی			
انتقال به جاری بانک ملت			
کمک به کنفرانس‌ها، سمینارها، همایش‌ها			
اشتراک IMU (۲۰۰۹)			
هزینه‌های عمومی			
جمع هزینه‌ها			
مانده نهایی			
۵۳۲/۳۴۲/۴۴۱	۸۹۰/۱۱۶/۳۱۸	۳۲/۰۰۰/۰۰۰	۲۳/۵۹۹/۰۰۰

توضیح مربوط به حساب جاری بانک تجارت :

- جمع مبلغ طلب وام از کارمندان در حال حاضر ۱۲/۰۰۰/۰۰۰ ریال است که با کسر از حقوق ماهیانه آنان و به صورت اقساط مستهلك خواهد شد.

سپرده‌ها و سایر حساب‌ها:

۱۲ فقره سپرده ثابت در بانک‌های: ملت (۵قره)، تجارت (۵قره)، سپه و مسکن	۱/۹۸۰/۰۰۰/۰۰۰
پس انداز کوتاه‌مدت بانک مسکن	۱۱۴/۶۹۸/۶۴۴
حساب ارزی بانک تجارت	۲۹۷۲ دلار

جوایز:

پس انداز کوتاه‌مدت جایزه دکتر مهدی بهزاد بانک تجارت	۶۰/۷۱۳/۵۶۶
سپرده ثابت جایزه دکتر مهدی بهزاد بانک تجارت (۲۰۰۰/۰۰۰)	۳۱۵/۰۰۰/۰۰۰
پس انداز کوتاه‌مدت جایزه دکتر عباس ریاضی کرامی بانک پارسیان (۱۱/۷۷۱/۰۴۳)	۱۱/۷۷۱/۰۴۳
سپرده ثابت جایزه دکتر عباس ریاضی کرامی بانک پارسیان (۰۰۰/۰۰۰)	۴۵/۰۰۰/۰۰۰
پس انداز کوتاه‌مدت جایزه دکتر محمد‌هادی شفیعیها بانک تجارت (۳/۶۳۹/۱۴۲)	۳/۶۳۹/۱۴۲
سپرده ثابت جایزه دکتر محمد‌هادی شفیعیها بانک تجارت	۲۰/۰۰۰/۰۰۰
پس انداز کوتاه‌مدت جایزه دکتر تقی فاطمی بانک تجارت	۶/۵۵۰/۰۹۳۱
سپرده ثابت جایزه دکتر تقی فاطمی بانک تجارت	۱۵/۰۰۰/۰۰۰
پس انداز کوتاه‌مدت جایزه استاد ابولقاسم قربانی بانک تجارت	۱۵/۷۱۰/۳۵۸
سپرده ثابت جایزه استاد ابولقاسم قربانی بانک تجارت (۰۰۰/۰۰۰)	۴۰/۰۰۰/۰۰۰
پس انداز کوتاه‌مدت جایزه دکتر غلامحسین مصاحب بانک تجارت	۳۱/۴۵۸/۶۴۶
سپرده ثابت جایزه دکتر غلامحسین مصاحب بانک تجارت (۵قره)	۱۵۰/۰۰۰/۰۰۰
پس انداز کوتاه‌مدت جایزه دکتر منوچهر وصال بانک ملت	۲۵/۱۳۲/۷۹۳
سپرده ثابت جایزه دکتر منوچهر وصال بانک ملت (۲۰۰۰/۰۰۰)	۲۳/۰۰۰/۰۰۰
پس انداز کوتاه‌مدت جایزه پروفسور هشت‌رودی بانک تجارت	۸۴/۱۸۹/۸۹
سپرده ثابت جایزه پروفسور هشت‌رودی بانک تجارت (۰۰۰/۰۰۰)	۴۱/۰۰۰/۰۰۰
پس انداز کوتاه‌مدت جایزه دکتر حسن نجومی بانک تجارت	۳/۹۸۵/۱۵۰
سپرده ثابت جایزه دکتر حسن نجومی بانک تجارت	۲۰/۰۰۰/۰۰۰

محمد جلوباری‌مقانی
خرانه‌دار انجمن ریاضی ایران

اسمعیل بابلیان
بازرس انجمن ریاضی ایران

تهیه و تنظیم کننده: اکرم صادقی

گزارش مالی انجمن ریاضی ایران از ۱۳۸۸/۵/۱۱۱۰۱۰۱۷۰۵۷۴۵۲۹۱۱

این گزارش در بیست و دوم شهریور ۱۳۸۹ در مجمع عمومی انجمن ریاضی ایران که همزمان با چهل و یکمین کنفرانس ریاضی در دانشگاه ارومیه تشکیل شد به تصویب اعضای حاضر رسید.

حساب جاری ۱۳۸۸/۵/۱۱۰۱۰۱۷۰۵۷۴۵۲۹۱۱ (سابق) بانک ملت:

دریافتی‌ها	موجودی در ۱۳۸۸/۵/۱۱۰۱۰۱۷۰۵۷۴۵۲۹۱۱ (مانده سال قبل)
حق عضویت اعضای حقیقی و مشترکین	۳۰/۰۴۵/۰۰۰
حق عضویت اعضای حقوقی	۳۰/۰۰۰/۰۰۰
سود سپرده‌های نزد بانک ملت	۱۱۱/۸۸۲/۵۲۷
انتقال از جاری بانک تجارت	۲۰۰/۰۰۰/۰۰۰
جمع دریافتی‌ها و مانده از سال قبل	۳۹۸/۶۹۹/۶۶۱

هزینه‌ها	حقوق، عیدی و وام کارمندان
هزینه‌های عمومی	۲۶۶/۱۲۰/۲۴۰
جمع هزینه‌ها	۲۶۶/۱۴۵/۲۴۰
مانده نهایی	۱۲۲/۵۵۴/۲۲۱

حساب جاری ۴۳۶۵۵۶ بانک سپه:

دریافتی‌ها	موجودی در ۱۳۸۸/۵/۱۱۰۱۰۱۷۰۵۷۴۵۲۹۱۱ (مانده سال قبل)
سود سپرده نزد بانک سپه	۱۶/۴۹۰/۹۵۲
جمع دریافتی‌ها و مانده از سال قبل	۳۹/۱۸۲/۰۲۷
هزینه‌ها	
جمع هزینه‌ها	
مانده نهایی	

دریافتی‌ها	موجودی در ۱۳۸۸/۵/۱۱۰۱۰۱۷۰۵۷۴۵۲۹۱۱ (مانده سال قبل)
حق عضویت اعضای حقیقی و مشترکین	۱۵۱/۵۰۰/۰۰۴
حق عضویت اعضای حقوقی	۶۰/۰۰۰/۰۰۰
کمک نهاد ریاست جمهوری	۱۱۵/۰۰۰/۰۰۰
کمک وزارت علوم تحقیقات و فناوری	۲۹۵/۲۷۷/۰۶۴
مسابقه ریاضی دانشجویی کشور	۲۱۲/۵۳۹/۲۰۱
سود سپرده‌های نزد بانک تجارت	۲۱۲/۱۰۰/۰۰۰
هزینه برگشته	۱۷۱/۰۲۸/۳۹۰
فروش سکه جایزه وزارت علوم تحقیقات و فناوری	۱۳/۸۵۰/۰۰۰
برداشت از حساب جوایز	۶۴/۱۰۰/۰۰۰

گزارش مجمع عمومی انجمن ریاضی ایران دانشگاه ارومیه

دوشنبه ۱۳۸۹/۶/۲۲

به شکرانه‌الهی جلسه با نام و یاد خداوند متعال در ساعت ۱۸:۳۰ با حضور بیش از یک صد نفر از اعضای پیوسته انجمن و نماینده محترم وزارت علوم، تحقیقات و فناوری سرکار خانم نرگس صالحی در سالن آمفی‌تلاتر دانشکده علوم دانشگاه ارومیه آغاز شد.

در ابتدای جلسه آقای دکتر مدققالچی رئیس انجمن ریاضی ایران، پس از عرض خیر مقدم از حضار درخواست نمودند که اعضا هیأت رئیسه مجمع عمومی را انتخاب نمایند. پس از بحث و تبادل نظر با اعلام رأی حاضرین افراد ذیل انتخاب شدند:

۱. آقای دکتر طاهر قاسمی‌هنری (دانشگاه تربیت معلم): رئیس جلسه

۲. آقای دکتر بهمن طباطبائی (دانشگاه شیراز): ناظر جلسه

۳. آقای دکتر محمدعلی دهقان (دانشگاه ولی‌عصر رفسنجان): ناظر جلسه

۴. آقای دکتر ماشاعله متین‌فر (دانشگاه مازندران): منشی جلسه

پس از تلاوت آیاتی چند از قرآن مجید، رئیس جلسه بخشی از آئین نامه تشکیل مجمع عمومی را متذکر شده و سپس از ریاست محترم انجمن ریاضی ایران درخواست شد که گزارش سالانه فعالیت‌های انجمن را ارائه نمایند. آقای دکتر مدققالچی گزارش مبسوطی از فعالیت‌های انجمن را ارائه نمودند، که در این شماره خبرنامه انجمن ریاضی ایران درج شده است. در پایان گزارش، آقای دکتر مدققالچی به سؤال‌های مطرح شده توسط برخی از اعضای انجمن ریاضی پاسخ دادند و متذکر شدند که پس از چند سال تلاش و پیگیری‌های دکتر بامداد رضا یاحقی کتاب مسائل مسابقات ریاضی تحت نظر انجمن ریاضی ایران به زبان فارسی (توسط انتشارات مرکز نشر دانشگاهی) و به زبان انگلیسی (توسط انتشارات Hindustan Book Agency) منتشر شده است و سپس مراقب تقدیر و تشکر خود را از آقای دکتر یاحقی اعلام داشتند.

در ادامه جلسه، گزارش آقای دکتر اسماعیل بابلیان بازرس انجمن ریاضی ایران توسط آقای دکتر مسعود آرین‌نژاد، بازرس علی‌البدل انجمن ریاضی ایران، قرائت گردید. آقای دکتر بابلیان متذکر شدند که در کلیه جلسات شورای اجرایی انجمن حضور داشته‌اند و از نزدیک شاهد بحث‌های طولانی اعضای شورا و تصمیمات آن‌ها در جهت ارتقاء کیفیت امور انجمن بوده‌اند و از

گزارش دکتر بابلیان مجمع عمومی ۱۳۸۹ در دانشگاه ارومیه

با عرض سلام و خسته نباشید به کلیه شرکت‌کنندگان در مجمع عمومی انجمن ریاضی ایران، از این که شخصاً در جلسه شرکت ندارم عذرخواهی می‌کنم.

با توجه به سنت بسیار خوب شورای اجرایی که اعضای علی‌البدل و بازرس را هم جهت شرکت در جلسات شورای اجرایی دعوت می‌کنند، من هم در کلیه جلسات شورای اجرایی حضور داشته‌ام و از نزدیک شاهد بحث‌های علمی و اقتصادی طولانی اعضا بوده‌ام. جا دارد از کلیه اعضای شورای اجرایی به‌ویژه رئیس انجمن تشکر نمایم. چرا که در پیشبرد هدف‌های انجمن، برنامه‌ریزی برای آینده، اعتلای سطح انتشارات انجمن و اعطای جوایز متنوع تصمیمات ارزشمندی اتخاذ شده است.

متأسفانه برگزاری دو کنفرانس اخیر، گرچه با زحمات فراوان مجریان توانم بوده، ولی کیفیت علمی و اجرایی مناسبی نداشته‌اند. جا دارد که شورای اجرایی در وظایف نماینده‌گانش در کمیته‌های علمی کنفرانس‌ها و سمینارها تجدیدنظر نماید و مکانیسمی تعییه کند که نماینده‌گان انجمن حتماً در جلسات کمیته‌های علمی شرکت فعال داشته و انجمن بر اساس گزارش آن‌ها اشراف بیشتری بر اجرای کنفرانس‌ها و سمینارها داشته باشد. متأسفانه مصوبات انجمن، مثلًا در مورد عدم پذیرش بیش از دو مقاله از یک نفر و چاپ چکیده مبسوط مقاله‌ها در این کنفرانس رعایت نشده است و شرکت کنندگان در این کنفرانس خواهان چاپ چکیده مبسوط مقاله خود هستند تا بتوانند از امتیاز کامل آن استفاده نمایند.

لازم است شورای اجرایی، مصوبات شوراهای اجرایی قبلی را اجرا نمایند یا دلایل قانونی عدم اجرای آن‌ها را اعلام نمایند. (مثلًا مصوبه مربوط به همکاری انجمن ریاضی ایران، انجمن آمار، اتحادیه انجمن‌های معلمان ریاضی و شورای خانه‌های ریاضیات و ...).

در خاتمه ضمن اعلام این مطلب که شورای خانه‌های ریاضیات ایران هم مکانی را برای فعالیت‌های خود خردباری نمود، امیدوارم انجمن ریاضی ایران هم در این مورد جدیت بیشتری نماید. متشرکم.

اسماعیل بابلیان ۸۹/۶/۲۲
بازرس انجمن ریاضی ایران

کنفرانس و چگونگی انتخاب مقالات را به اطلاع حضار رساندند و به سوال‌ها و انتقادهایی که در نحوه برگزاری مطرح شد پاسخ دادند. جلسه در ساعت ۲۱:۱۵ با ذکر صلوت به پایان رسید.

طاهر قاسمی‌هنری

رئیس جلسه مجمع عمومی انجمن در کنفرانس ریاضی ۴۱

دو ریاضی‌دان در چهره‌های ماندگار سال ۱۳۸۹

هشتمین همایش چهره‌های ماندگار در روز پنج‌شنبه ۲۹/۸/۸۹ با معرفی ۲۳ شخصیت علمی و هنری کشور برگزار گردید. آقایان دکتر علیرضا مدققالچی استاد ریاضی دانشگاه تربیت معلم و رئیس انجمن ریاضی ایران و دکتر سید عبادالله محمودیان استاد ریاضی دانشگاه صنعتی شریف و رئیس سابق انجمن ریاضی ایران از چهره‌های ماندگار سال جاری می‌باشند. اختصاص دو چهره از ۲۳ چهره علمی و هنری کشور به ریاضی‌دانان، نمایانگر حضور فعال و پویای جامعه ریاضی و نقش بالای این جامعه در صحنه علمی کشور می‌باشد. انتخاب این دو استاد شایسته که به حق نقش برجسته‌ای را در پیشبرد اهداف انجمن ریاضی ایران به عهده داشته و دارند به ایشان و جامعه ریاضی کشور تبریک و تهنیت عرض نموده و موفقیت روزافزون آن‌ها را از درگاه احديت خواستاریم.

هیأت تحریریه خبرنامه

تشویق برگزیدگان پانزدهمین المپیاد علمی دانشجویی کشور

بر طبق سومین صورت جلسه شورای اجرایی انجمن سال ۱۳۸۸ در ارتباط با نامه معاون تحقیقات آزمون، ارزشیابی آموزشی و دبیر شورای برنامه‌ریزی المپیاد علمی دانشجویی کشور مبنی بر حمایت مالی و معنوی انجمن ریاضی از برگزیدگان پانزدهمین المپیادهای علمی دانشجویی کشور در سال ۱۳۸۹، مقرر شد برگزیدگان (نفرات اول تا سوم) در رشته ریاضی آقایان: محمدمجود مقدمزاده رتبه ۱، از دانشگاه صنعتی شریف، محمود اعتدادی علی‌آبادی رتبه ۲، از دانشگاه صنعتی امیرکبیر و سینا رضازاده‌مققال رتبه ۳ از دانشگاه صنعتی شریف در مرحله نهایی المپیاد علمی دانشجویی کشور به مدت ۲ سال با هزینه انجمن ریاضی به عضویت وابسته انجمن درآیند و نشریات انجمن در اختیار آن‌ها قرار گیرد.

کلیه اعضای شورای اجرایی به ویژه رئیس انجمن در پیشبرد اهداف انجمن، برنامه‌ریزی برای اعتلای سطح انتشارات انجمن و اعطای جوایز مصوب انجمن تشکر و رضایت خود را به عنوان بازرگان اعلام نمودند. لیکن ایشان ضمن تشكیر از برگزارکنندگان کنفرانس‌های ۴۰ و ۴۱، متذکر شدند که بهتر است شورای اجرایی انجمن، اشراف پیشتری بر چگونگی برگزاری کنفرانس‌ها و سمینارها داشته باشد و کمیته‌های علمی کنفرانس یا سمینار، به خصوص نمایندگان انجمن ریاضی ایران در این کمیته‌ها، نقش فعال‌تر و دقیق‌تری در امر پذیرش و ویرایش مقاله‌ها و برنامه‌ریزی این همایش‌ها داشته باشند. ضمناً ایشان در این گزارش متذکر شدند که مصوبات شورای اجرایی انجمن در مورد عدم پذیرش بیش از دو مقاله از یک نفر در این کنفرانس رعایت نشده است و انتشار کتاب گزارش چکیده مبسوط مقالات هم به آینده موقول گردیده است. از اعضای شورای اجرایی انجمن نیز خواسته شد که مصوبات شورای اجرایی قبلی را اجرا نمایند. در خاتمه گزارش، بازرگان انجمن بر تأمین محلی دائمی و ملکی برای دبیرخانه انجمن ریاضی ایران تأکید نمودند. پس از ارائه گزارش به سوالات برخی از حضار در ارتباط با گزارش پاسخ داده شد و تبادل نظر لازم انجام گرفت.

بر اساس دستور جلسه مجمع عمومی، آقای دکتر محمد جلوداری محققانی به عنوان خزانه‌دار انجمن گزارش عملکرد مالی انجمن را در یک سال گذشته ارائه نمودند که پس از بحث و تبادل نظر و پاسخ‌گویی به برخی از سوالات برخی از حضار در ارتباط با گزارش مالی، مورد تأیید اکثریت اعضای حاضر در جلسه قرار گرفت.

در پایان گزارش مالی از سرکار خانم نرگس صالحی، نماینده محترم وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، خواسته شد که مشکلات مالی و به خصوص مساله تأمین محلی ثابت برای دبیرخانه انجمن را به مسئولین ذیریط وزارت علوم منعکس کنند تا مساعدت نمایند و برخی از مشکلات انجمن ریاضی ایران را که از انجمن‌های علمی بسیار فعال و برتر کشور است، حل نمایند.

در ادامه جلسه موضوع انتخاب بازرگان و بازرگان علمی‌البدل انجمن برای دوره مهر ۱۳۸۹ لغایت شهریور ماه ۱۳۹۰ مطرح شد و با توجه به این که آقای دکتر بابلیان تمایلی به ادامه این مسئولیت نداشتند اعضای دیگری (۵ نفر) به عنوان داوطلب معرفی شدند که پس از رأی‌گیری مکتوب شمارش آراء توسط ناظران جلسه انجام گرفت و آقای دکتر مسعود آرین‌نژاد (دانشگاه زنجان) به عنوان بازرگان اصلی و آقای دکتر سعید استادی‌باشی (دانشگاه ارومیه) به عنوان بازرگان علمی‌البدل برای دوره بعدی معرفی شدند.

در حالی که شمارش آراء انجام می‌گرفت از آقای دکتر هوشنگ بهروش دبیر علمی کنفرانس برای ارائه گزارشی در مورد کنفرانس دعوت شد و ایشان طی سخنان کوتاهی مشکلات فراروی برگزاری

قرن بیستم شناخته شده‌اند، برای حساب پئانو بیان و ثابت می‌شوند. در حقیقت هندسه را می‌توان با استفاده از ابزارهای هندسه تحلیلی به آنالیز (وجبر) اعداد حقیقی تحویل نمود، و اعداد حقیقی را می‌توان با استفاده از دنباله‌های کوشی یا برش‌های ددکیند از اعداد گویا به دست آورد. همچنین می‌توان اعداد گویا را از اعداد صحیح و اعداد صحیح را از اعداد طبیعی با استفاده از رده‌های هم ارزی خاصی ساخت. حال برخلاف هندسه، جبر و آنالیز مقدماتی (مرتبه اول) که می‌توانند به‌طور کامل اصل موضوعی شوند، نظریه اعداد، و هر نظریه دیگر شامل اعداد مثل نظریه مجموعه‌ها، را بنا بر قضایای ناتمامیت گودل نمی‌توان به‌طور کامل (و تمام) اصل موضوعی کرد. این پدیده، نظریه اعداد را در بین دیگر نظریه‌های ریاضی، از دیدگاه منطقی، در جایگاه ویژه‌ای قرار می‌دهد.

زیرنظریه‌های حساب پئانو می‌توانند چارچوبی قوی برای بیان (و بعضًا حل) مسائل "نظریه محاسبه و پیچیدگی محاسبات" باشند. معمولاً این نظریه‌ها حساب محدود یا حساب ضعیف نامیده می‌شوند (کتاب [۲] مرجع دایرةالمعارف گونه‌ای برای این مبحث مهم و امروزی است). در زیرشاخه نظریه مدل‌ها از منطق نیز، نظریه اعداد مباحث جالبی برای ارائه دارد، مدل‌های ناستاندارد حساب، بسترهای هستند برای حساب ناستاندارد و اعداد بی‌نهایت بزرگ، تقریباً متناظر آنالیز ناستاندارد و اعداد بی‌نهایت کوچک (مراجع [۲۱] و [۴۲] را بینمید). در پایان توجه می‌کنیم که زیررده ۰۳C62 نظریه مدل ۰۳C (از منطق ریاضی ۰۳) در رده‌بندی انجمن ریاضی آمریکا به مدل‌های حساب و نظریه مجموعه‌ها اختصاص یافته است، مشابهًا زیررده ۰۳H15 از مدل‌های ناستاندارد ۰H3 مخصوص مدل‌های ناستاندارد حساب، و زیررده‌های ۰3F30 و ۰3F35 از نظریه برهان ۰3F به ترتیب مخصوص حساب مرتبه اول و زیرنظریه‌های آن و حساب مرتبه دوم و بالاتر و زیرنظریه‌های آن‌ها می‌باشند.

مراجع:

- 1- Craig Smoryński, *Logical Number Theory I: An Introduction*, Springer-Verlag 1991.
- 2- Petr Hájek, Pavel Pudlák, *Metamathematics of First-Order Arithmetic*, Springer-Verlag (2nd printing) 1998.
- 3- Richard Kaye, *Models of Peano Arithmetic*, Oxford University Press 1991.
- 4- Roman Kossak, James Schmerl, *The Structure of Models of Peano Arithmetic*, Oxford University Press 2006.

*دانشگاه تبریز

پژوهش‌های ریاضی به زبان ساده

نظریه منطقی اعداد

سعید صالحی پورمهر*

در رده‌بندی انجمن ریاضی آمریکا (AMS MathSciNet) از شاخه نظریه اعداد، زیررده کد ۱۱U به ارتباط با منطق^۳ اختصاص یافته است. این ارتباط نظریه اعداد با منطق ریاضی منجر به وجود آمدن شاخه‌ای جدید به نام نظریه منطقی اعداد شده است. ارتباط این شاخه با علوم نظری کامپیوتر، به خصوص محاسبه‌پذیری و پیچیدگی محاسبات، آن را جذاب‌تر و کاربردی تر ساخته است. به عنوان مثالی بارز، مسئله دهم هیلبرت یافتن الگوریتمی بود که برای هر معادله سیاله داده شده (به عنوان ورودی) تعیین کند که آیا آن معادله جواب صحیح (یا معادلاً طبیعی) دارد یا خیر؟ توجه کنید که هیلبرت به وجود چنین الگوریتمی معتقد بود و سؤال وی طراحی آن بود، نه اثبات وجود یا عدم وجود آن. البته جواب منفی این سؤال، یعنی اثبات عدم وجود چنان الگوریتمی، پس از نزدیک به ۷۰ سال، هم سیار شگفتی آور بود و هم نیازمند توسعه نظریه محاسبه، که بعداً علوم کامپیوتر را همراه خود به دنیا آورد (کتاب [۱] مرجع خوبی در این زمینه است).

مشهورترین نظریه‌ای که برای صوری‌سازی نظریه اعداد در منطق به کار می‌رود، حساب پئانو است. نظریه مرتبه اول حساب پئانو مشکل از تعدادی متناهی اصول موضوعی مقدماتی شامل گزاره‌های پایه‌ای در مورد عدد صفر، تابع تالی^۴ و تعاریف استقرائی جمع^۵ و ضرب^۶ و تعریف رابطه کوچکتری بر حسب جمع^۷ بوده و همچنین شامل شما اصل موضوع استقرای.^۸ بسیاری از قضایای نظریه مقدماتی اعداد می‌توانند در حساب پئانو صوری شده و حتی اثبات شوند. یکی از مسائل حل نشده امروزی در این زمینه اثبات‌پذیری (یا عدم اثبات‌پذیری) قضیه آخر فرما در این حساب صوری‌سازی شود^۹ ولی هنوز در مورد قدرت حساب پئانو برای صوری‌سازی اثبات آندره وایلز از این قضیه، اختلاف نظر هست. معمولاً قضایای ناتمامیت گودل^{۱۰}، که از مهم‌ترین قضایای ریاضی

Connections with Logic^{۱۱}

^۴ همانند این گزاره‌ها که عدد $\circ$ تالی هیچ عددی نیست؛ هر عدد نااصر تالی عدد دیگری است، و تابع تالی^۵ یک به یک است
 $\forall x (\circ \neq S(x)), \forall x (x \neq \circ \rightarrow \exists y [x = S(y)]), \forall x, y (S(x) = S(y) \rightarrow x = y)$
 $\forall x (x + \circ = x), \forall x, y (x + S(y) = S(x + y))$ ^۶
 $\forall x (x \cdot \circ = \circ), \forall x, y (x \cdot S(y) = x \cdot y + x)$ ^۷
 $\forall x, y (x \leq y \leftrightarrow \exists z [z + x = y])$ ^۸
در نظریه اعداد $\forall x [\varphi(x) \rightarrow \varphi(S(x))] \Rightarrow \forall x \varphi(x)$ ^۹
 $\forall x, y, z, n (x^{n+3} + y^{n+3} = z^{n+3} \Rightarrow x \cdot y \cdot z = \circ)$ ^{۱۰}
Kurt Gödel^{۱۱}

اطلاعات شخصی

متولد ۱۹۷۳ در فرانسه. بعد از مطالعه ریاضیات در École Normal Supérieure در پاریس (۹۶ - ۱۹۹۲)، استادیار آنجا گشت. او دکتری تخصصی را در ۱۹۹۸ دریافت نمود و در سال ۲۰۰۰، استاد تمام École Normal Supérieure de Lyon شد. در سال ۲۰۰۹، او به عنوان مدیر Institute Henric Poincaré in Paris و محقق پاره وقت (Institute des Hautes Études Scientifiques) منصوب گشت.

استانیسلاو اسمیرنوف (Stanislav Smirnov)

علت انتخاب: "اثبات ناوردایی همدیس نفوذ^{۱۶} و مدل ایزینگ^{۱۷} مسطح در فیزیک آماری".

این مطلب که محدودیت ارزیابی مدل‌های ۲ - بعدی مختلف در فیزیک آماری یک تقارن غیرمنتظره دارد و به عبارتی به طور همدیس ناورداست، در دهه ۱۹۹۰ پیش‌بینی شده و نیز در مطالعات بسیاری به کار رفته بود. اسمیرنوف اولین فردی بود که این مطلب را قویاً برای دو حالت مهم اثبات نمود: روی مشبکه مثلثی و مدل ایزینگ مسطح. اثبات زیبا است و بر اساس استدلال‌های ترکیبیاتی فوق العاده زیرکانه‌ای صورت گرفته است. کار اسمیرنوف مبانی محکمی برای روش‌های مهم در فیزیک آماری مانند دستور کاری^{۱۸} به دست می‌دهد، و گام ناپیدای خیلی مهمی را در نظریه تکامل شرام - لونر^{۱۹} در محدودیت ارزیابی فرآیندهای مختلف آشکار می‌سازد.

اطلاعات شخصی

استاد دانشگاه جنوا و متولد ۱۹۷۰ در شهر سنت پطرزبورگ روسیه می‌باشد. او آنالیز ریاضی را همراه با Viktor Havin در دانشگاه سنت پطرزبورگ مطالعه نمود. بعد از فارغ‌التحصیلی در سال ۱۹۹۲، به Caltech رفت و دکتری تخصصی را در سال ۱۹۹۶ تحت راهنمایی Dr Nikolai Makarov دریافت نمود. بعد از حضور کوتاهی در MPIM, Bonn و Institute of Advanced Study, Princeton سال ۱۹۹۸، بخش مهمی از برنامه خود را در استکهلم گذراند. او در سال ۲۰۰۱، استاد Royal Institute of Technology و محقق Swedish Royal Academy of Sciences گردید.

■ اخبار و یادداشت‌ها

برندگان جوایز فیلدز

همان‌گونه که در شماره قبل، قول داده بودیم، در این شماره خلاصه‌ای از کارهای تحقیقاتی صورت گرفته توسط برندگان مдал فیلدز در سال ۲۰۱۰ را خدمت خوانندگان عزیز بیان می‌کنیم. مطابق با روال هر دوره چهارساله، ۴ نفر از محققین بر جسته که زیر چهل سال سن داشته باشند توسط کمیته علمی زیرنظر اتحادیه بین‌المللی ریاضی دانان جهان، برگزیده می‌شوند و در زمان بربایی کنگره بین‌المللی ریاضی دانان جهان، معرفی می‌گردند. در ادامه، به معرفی برندگان مdal فیلدز و علت انتخاب آنها و خلاصه‌ای از کارهای تحقیقاتی شان می‌پردازم.

سردیک ویلانی (Cédric Villani)

علت انتخاب: "اثبات میرایی و همگرایی لانداو^{۲۰} غیرخطی برای توازن^{۲۱} معادله بولتزمن".

یکی از نظریات بنیادی فیزیک کلاسیک که در ابتداء بسیار جنجال برانگیز به نظر می‌رسد، نظریه جنبشی گازهای بولتزمن می‌باشد. این نظریه علاوه بر پیگردی^{۲۲} حرکت تکی بیلیون‌ها اتم منفرد، سیر تکاملی^{۲۳} احتمالی که یک ذره مکان مشخصی را اشغال نموده و سرعت مشخصی داشته باشد را نیز مطالعه می‌نماید. توزیعات احتمالی توازن بیش از صد سال است که شناخته شده‌اند، اما فهمیدن این موضوع که آیا و چگونه همگرایی سریع به حالت توازن اتفاق می‌افتد، بسیار سخت بوده است. ویلانی (با همکاری دسویلتس^{۲۴}) اولین نتیجه را درباره نرخ همگرایی برای داده‌های اولیه‌ای که نزدیک به حالت توازن نیستند به دست آوردند. او بعداً در کار مشترکی با دانشجوی خود (Mouhut)، آن‌چه را که میرایی (لانداو)^{۲۵} غیرخطی برای معادلات جنبشی فیزیک پلاسمای نامیده می‌شود قویاً بیان نمود و این کار بحث خیلی قدیمی مذکور را به سرانجام رساند. او یکی از پیشگامان کاربردهای نظریه انتقال بهینه به نامعادلات تابعی و هندسی بوده است. او یک کتاب خیلی دقیق و به موقع درباره انتقال جرم نوشته.

Landau^{۱۱}

Equilibrium^{۱۲}

Tracking^{۱۳}

Evolution^{۱۴}

Desvillettes^{۱۵}

Percolation^{۱۶}
Ising^{۱۷}
Cardy^{۱۸}
Schramm Loewner^{۱۹}

لیندنشتراوس به پیشرفت‌های دور از دسترسی در نظریه ارگودیک، که مطالعه تبدیلات حافظ اندازه می‌باشد، دست یافته است. کار ایشان روی حدسی از فورشتبرگ^{۲۳} و مارگولیس^{۲۴} مرتبط با صلبیت اندازه اعمال قطری مرتبه بالاتر در فضاهای همگن به کاربردهای قابل توجهی منجر گشته است. به ویژه، مشترکاً با اینشیدلر^{۲۵} و کاتوک^{۲۶}، او این حدس را تحت فرض اضافی آتروپی مثبت نشان داد، این مطلب کاربردهای مؤثری در حدس لیتلوود کلاسیک در نظریه تقریب دیوفانتی دارد. با گسترش این موارد و نیز دیگر ایده‌های حسابی و نظریه ارگودیکی قوی، لیندنشتراوس حدس ارگودیکی یکتای کوانتم حسابی روندیک^{۲۷} و سارناک^{۲۸} را مجدداً در نظریه فرم‌های مدولار حل نمود. کار ایشان به طور استثنایی عمیق است و اثر آن بسیار فراتر از ارگودیک می‌باشد.

اطلاعات شخصی

استاد Herbew University از سال ۲۰۰۸ تاکنون، استاد Princeton University آمریکا در سال‌های ۲۰۱۰ – ۲۰۰۴ مตولد ۱۹۷۰ در اورشلیم. B. Sc. در ریاضیات و فیزیک از Herbew University در سال ۱۹۹۱، M.Sc. در ریاضیات از Herbew University در سال ۱۹۹۵ و دکتری در ریاضیات از Herbew University در سال ۱۹۹۹.

جوایز:

در ریاضیات در سال The Anna and Lajos Erds Prize • ۲۰۰۹

Michaeld Bruno Memorial Award • ۲۰۰۸ (داده شده توسط Rothschild "Yad Hanadiv" Founction

• جایزه جامعه ریاضی اروپا (European Math. Soc. Prize) در سال ۲۰۰۴

• Dr. Salem Prize در سال ۲۰۰۳

Clay Mathematical Institute Long Term Prize Fellow در سال‌های ۲۰۰۵ – ۲۰۰۳

Leonard M. and Eleanor B. Blumenthal Awards • پیشرفت تحقیقات در ریاضیات محض در سال ۲۰۰۱

رضا کهکشانی

دانشگاه تربیت مدرس

Furstenberg ^{۲۳}
Margulis ^{۲۴}
Einsiedler ^{۲۵}
katok ^{۲۶}
Rudnick ^{۲۷}
Sarnak ^{۲۸}

جوایز:

- St. Petersburg Mathematical Society Prize در سال ۱۹۹۷
- Clay Reserch Award در سال ۲۰۰۱
- Gran Gustafsson Research Prize در سال ۲۰۰۱
- Rollo Darvidson Prize در سال ۲۰۰۲
- EMS Prize در سال ۲۰۰۴

نگو باو چائو (Ngô Bão châu)

علت انتخاب: "اثبات لم بنیادی در نظریه فرم‌های خودریخت با معروف روش‌های جبری - هندسی جدید".

بین سال‌های ۱۹۷۰ – ۱۹۶۰، رابرт لانگلندز^{۲۰} اصول پایه‌ای مختلف و حدس‌های مرتبط با فرم‌های خودریخت روی گروه‌های متفاوت، نمایش‌های گالوا و L -توابع را تنظیم نمود. این مطالب ما را به آن‌چه امروزه برنامه لانگلندز نامیده می‌شود، رهنمون می‌سازد. ابزار اساسی در برقراری برخی حالات این حدس‌ها، دستور اشر^{۲۱} است و در اعمال آن برای اهداف بالا یک مساله مرکزی وجود دارد: برقراری برخی هویت‌های طبیعی در آنالیز هارمونیک روی گروه‌های موضعی و نیز هویت‌های طبیعی مرتبط با اشیاء هندسی حسابی. این مسأله به عنوان لم بنیادی شناخته شد. بعد از پیشرفت‌های بسیار توسط تعدادی از محققان در سال ۲۰۰۴ از لامن^{۲۲} و نگو لم بنیادی را برای خانواده خاصی از گروه‌ها بیان نمودند و اخیراً، نگو این لم را در حالت کلی بیان نمود. بخشی از اثبات خلاقانه نگو از این حدس خیلی مهم بر اساس معرفی اشیاء هندسی جدید و فنون تازه‌ای در این تحلیل پیچیده است. موفقیت ایشان، که در تلفیق هندسه جبری، نظریه گروه‌ها و فرم‌های خودریخت نهفته است، به پیشرفت‌های برجسته بسیاری در برنامه لانگلندز و نیز موضوعات مرتبط با آن منجر می‌شود.

اطلاعات شخصی

استاد The Faculté des Sciences at Orsay. متولد ۱۹۷۲ در هانوی. بعد از دبیرستان، به فرانسه رفت و دکتری را در Orsay تحت راهنمایی Gérard Laumon دریافت نمود.

لون لیندنشتراوس (Elon Lindenstrauss)

علت انتخاب: "نتایج به دست آمده روی صلبیت اندازه در نظریه ارگودیک و کاربردهای آن در نظریه اعداد".

Longlands ^{۲۰}
Trace Formula ^{۲۱}
Laumon ^{۲۲}

اوست که جامعه علمی هنوز از دستاوردهای علمی او استفاده می‌کند.

مهندس باقری
بنیاد دایرةالمعارف اسلامی

نقدی بر چهل و یکمین کنفرانس ریاضی ایران

دو سال پیش، زمان برگزاری کنفرانس ریاضی سی و نهم با دو دانشجوی تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارومیه آشنا شدم. ضمن گفتگو پیرامون جاذبه‌های گردشگری کرمان و ارومیه ایشان تأکید کردند که در کنفرانس چهل و یکم که سال ۸۹ در ارومیه برگزار می‌شود شرکت کنم و از همان زمان تصمیم به شرکت در این کنفرانس گرفتم. در کنفرانس چهلم که دانشگاه صنعتی شریف برگزار نمود بی‌توجهی و سهول انگاری مسئولان و دست‌کم گرفتن این همایش و شرکت کنندگان آن کاملاً چشمگیر بود و ما امیدوار بودیم تجربیه ضعف‌های عملکرد مجریان کنفرانس در دانشگاه شریف، مدنتظر مسئولان برگزاری همایش ارومیه قرار گیرد و همه ساله شرکت کنندگان شاهد ضعف و اشتباهات مجریان امر و آزمایش و خطاهای مکرر نباشد که متأسفانه در ارومیه نیز تقاض و ضعف‌ها موجب تشویش خاطر و دلسردی همه کسانی شد که کنفرانس‌ها را زمینه کسب داشتند روزآمد و آشنایی با دستاوردهای جدید ریاضی کشور و هماندیشی صاحب‌نظران این رشته دانسته‌اند علاقه‌مند به شرکت در آن می‌باشند. درک این احساس با توجه به صحبت‌هایی که بین همکاران استان‌های مختلف روبدل می‌شد نیاز به تأمل و ژرف‌نگری خاصی نداشت.

تفاوت عمده در کیفیت ابعاد ضعف‌های دو کنفرانس دانشگاه صنعتی شریف و دانشگاه ارومیه در دیدگاه مسئولان برگزار کننده آن بدین شکل بود که آقایان در مورد اول، نگران کاستی‌های موجود نبودند و چنین می‌نمود که چنین برنامه‌هایی را مهم به حساب نمی‌آورده‌اند در حالی که همکاران عزیز در ارومیه، هرچند در برنامه‌ریزی و اجرا، از عملکرد موفقی برخوردار نبودند اما به حضور شرکت کنندگان بسیار اهمیت می‌دادند و برای این امر هزینه‌های زیادی متحمل شدند. با تشکر از مسئولان بزرگوار کنفرانس در این استان، نکاتی را که برای پیشگیری از تکرار نارسایی‌ها لازم به ذکر است بر شمرده به بیان نقاط ضعف و مشکلات آن می‌پردازم.

۱ - پاسخگویی به صاحبان مقالات و اعلام دریافت آن با تأخیر بسیار صورت پذیرفت و در مواردی هم پاسخی وجود نداشت.

زندگی نامه علمی دانشمند برجسته تاریخ ریاضیات آر. سی. کوپیتا

آر. سی. کوپیتا در سال ۱۹۲۵ میلادی در شهر جانسی ایالت اوتار پرداش به دنیا آمد. لیسانس خود را در دانشگاه لکنهو در سال ۱۹۵۵ به اتمام رساند. دو سال بعد موفق شد با رتبه اول، فوق لیسانس خود را به پایان برساند. در سال ۱۹۶۵ مدرک مهندسی مکانیک خود را در لندن تمام کرد. به دلیل تحقیقات موفقیت آمیز خویش توانست مدرک دکتری خود را از دانشگاه رانچی دریافت نماید. همچنین به دلیل تحقیقات خویش موفق شد که دکتری افتخاری خود را در تاریخ ریاضیات نیز از دانشگاه ورلد آمریکا دریافت نماید. او بعد از مدتی تدریس در کالج مسیحی لکنهو، در سال ۱۹۸۵ به دانشگاه صنعتی بیرلا ملحق شد. در سال ۱۹۸۲ موفق شد در آن‌جا به رتبه پروفسوری ارتقاء پیدا کند. در ضمن او مسئول مرکز تحقیقات تاریخ علم نیز در "سی. آی. آی" بود.

کوپیتا طی مسافرت به نقاط مختلف هندوستان و دنیا نتیجه تحقیقات خویش را ارائه کرده است. او در پانزدهمین همایش تاریخ ریاضیات در شهر ادینبورگ در مرکز تحقیقاتی تاریخ ریاضیات در انگلیس سخنرانی کرد. سه سال بعد نیز در آلمان، آمریکا، کانادا و همچنین در هفدهمین گردهمایی بین‌المللی ریاضی دانان در برکلی - کالیفرنیا در سال ۱۹۸۵ سخنرانی داشته است.

کوپیتا ضمن تألیف صدها مقاله در تاریخ ریاضیات سعی کرده است مشارکت هندی‌ها را در پیشرفت ریاضیات نشان بدهد. او را می‌توان در شمار دانشمندانی دانست که کتاب‌های آن‌ها در مورد تاریخ ریاضیات هند، هنور بعد از سالیان به عنوان کتاب مرجع مورد استفاده قرار می‌گیرد.

کتاب «ریاضیات هندیان» او که به هندی نوشته شده از جمله کتب فوق می‌باشد. او مؤسس نشریه تاریخ علم «گاینیتا بهاراتی» می‌باشد که در سال ۱۹۷۹ شروع به کار کرده است. او اکنون بازنشسته شده ولی هم‌چنان سردبیر این نشریه می‌باشد و به خاطر فعالیت‌های علمی خویش به عضویت مرکز علمی مختلف از جمله مرکز زیر درآمد:

۱. آکادمی بین‌المللی علوم در هند ۱۹۹۱.
۲. انجمن معلمان ریاضی هندوستان (ریاست) ۱۹۹۴.
۳. عضو آکادمی بین‌المللی تاریخ علم ۱۹۹۵.

کوپیتا در ورزش دو میدانی مدال‌های با ارزشی به دست آورده است. شاید یکی از دلایل موفقیت او در کارهایش سلامت جسمانی

سرلوحه زندگی قرار داده و تحمل وقت گذرانی بیهوده را ندانند.

علی آرمندزاد
دانشگاه ولی عصر (عج) رفسنجان

معرفی جایزه دکتر مهدی بهزاد

به پاس خدمات ارزشمند استاد عالی قدر آقای دکتر مهدی بهزاد، در تأسیس و راه اندازی انجمن ریاضی ایران، مدیریت خردمندانه و ریاست شایسته برای این انجمن که بهترین و فعال ترین انجمن علمی کشور شناخته شد، در عین حال جهت ایجاد روابط و مناسبات خوب با مجتمع علمی خارج از کشور که زمینه اعزام دانشجویان برتر مسابقات ریاضی به مرکز علمی فرانسه و ICTP ایتالیا را فراهم نمودند و در نهایت برای قدردانی از دستاوردهای آموزشی و پژوهشی شایانی که در داخل و خارج از کشور داشته اند، انجمن ریاضی ایران در جلسه مورخ ۲۴/۸/۸۲، جایزه ای را به نام جایزه دکتر مهدی بهزاد ایجاد نمود. هدف اصلی، تقویت و ارج نهادن به مدیریت های منجر به رشد و شکوفایی ریاضی کشور و در مواردی خارج از کشور است. این جایزه به مدیران مؤسسات و مرکز علمی آموزشی و پژوهشی و حتی به اشخاصی که در راه شکوفایی و پیشرفت ریاضی کشور به طور مستمر فعالیت دارند، اهدا می شود. این جایزه دارای هیأت امنایی است که از طرف انجمن ریاضی انتخاب می شود. این هیأت پس از انتخاب فرد، مؤسسه و یا مرکز پژوهشی شایسته دریافت جایزه، مرتب را به انجمن گزارش می نماید.

میزان و نوع جایزه را هیأت امنا تعیین می کند. در سال ۱۳۸۸ هیأت امنا، آقای دکتر منوچهر وصال استاد دانشگاه های تهران و شیراز را به دلیل خدمات ارزنده ایشان مخصوصاً در تأسیس بخش ریاضی دانشگاه شیراز، برای دریافت این جایزه انتخاب نمود، و در مراسم افتتاحیه چهل میین کنفرانس ریاضی در دانشگاه صنعتی شریف، جایزه اهدا گردید.

در سال ۱۳۸۹، هیأت امنا به اتفاق آرا آقای دکتر امیدعلی کرمزاده استاد دانشگاه شهید چمران اهواز را انتخاب نمود. نکات بارز در این انتخاب به شرح زیر است:

۱ - فعالیت های تحقیقاتی در دانشگاه شهید چمران اهواز به عنوان یکی از پیشگامان تحقیقات ریاضی کشور و نقش اصلی ایشان در ایجاد مکتب شناخته شده ای در حوزه تحقیقاتی خود در سطح بین المللی.

۲ - فعالیت های کلیدی در هدایت تیم دانش آموzan المپیاد ریاضی و سرپرستی تیم به دفعات و نقش اثربدار در اعضای

۲ - برای کنفرانس، سایت زیبا و جالبی طراحی شده بود که جز چند گزینه محدود، دیگر قسمت های آن هرگز فعال نشد به طوری که بخش مربوط به نام شرکت کنندگان، مقالات پذیرفته شده و ... غیرفعال باقی ماند. پس از چند هفته تأخیر، چند فایل اکسل به تدریج و بعضاً با تأخیر زیاد به صفحه اول افزوده شد که شامل اسامی نویسنده های مقاله های پذیرفته شده بود بدون ذکر نام دانشگاه و در بعضی موارد که مقاله پذیرفته شده بین دانشجو و استاد راهنمای مشترک بود با انتخاب مسئولان کنفرانس، دانشجو به عنوان سخنران تعیین گردیده و از استاد راهنمای هیچ نامی برده نشده بود.

۳ - مقالات تعداد زیادی از همکاران در دانشگاه های مختلف بدون هیچ گونه دلیلی در لیست مقالات پذیرفته شده قرار نداشت و کسی هم در این رابطه پاسخگو نبود و هیچ تلفن و پیام الکترونیکی (ایمیل) پاسخ داده نمی شد. حدود سه هفته قبل از شروع کنفرانس فقط یک جمله به صفحه اول سایت افزوده شد که برنامه زمان بندی به زودی اعلام می شود. لازم به ذکر است که بسیاری از شرکت کنندگان بی خبر از وضعیت سخنرانی خود به سمت ارومیه حرکت کردند و سرانجام کمتر از دو روز مانده به شروع کنفرانس، طلسم سایت شکسته شد و اسامی سخنرانان و برنامه زمان بندی کنفرانس اعلام گردید.

۴ - در محل پذیرش کیفی حاوی یک لوح فشرده شامل خلاصه مقالات را در اختیار مان گذاشتند. کتابچه خلاصه مقالات نیز چاپ شده بود بدون فهرست و در بعضی موارد ذکر نام نویسنده و جای خالی خلاصه مقاله و برای تهیه این مجموعه لازم بود آن را خریداری کنیم. در خصوص کیفیت این مجموعه هم باید گفت در مواردی از فردی که دو مقاله ارسال نموده بود آن مقاله ای به چاپ رسید که اصلاً برای شرکت در کنفرانس پذیرفته نشده بود.

با همه اشکالاتی که کنفرانس داشت، حضور در ارومیه و استفاده از جاذبه های آن برایمان بسیار لذت بخش بود و خاطرات خوبی به یادگار گذاشت. هدف من از بیان نقاط ضعف کنفرانس صرفاً نقد سازنده و برطرف نمودن کاستی ها در دوره های بعدی است و خدای ناکرده هرگز قصد جسارت به همکاران عزیزمان در دانشگاه ارومیه در نظر نبوده است. پیشنهاد من به انجمن ریاضی این است که برای دوره های بعد نمایندگانی فعال، با تجربه و خبره را در جمع کمیته های علمی و اجرایی گردد. همایی ها قرار دهند تا چنین نباشد که همه ساله گروه جدیدی برای کسب تجربه های جدید مجبور باشند هم خودشان تحت فشار قرار بگیرند و هم انرژی، زمان و فرصت های بسیاری هدر رفته موجبات دلزدگی و ناخشنودی شرکت کنندگان گردد که هر یک به سهم خوبیش مدیریت زمان را

اخبار دانشگاه‌ها

دانشگاه شهید باهنر کرمان

۱ - دکتر محمد ابراهیمی به ریاست بخش ریاضی دانشگاه شهید باهنر کرمان منصوب شدند.

۲ - اعضای جدید بخش ریاضی، دانشگاه شهید باهنر کرمان که به استخدام درآمده‌اند عبارتند از: دکتر ابوالفضل رفیع پور در شاخه آموزش ریاضی، دکتر ندا ابراهیمی در شاخه هندسه، دکتر مریم خسروی و دکتر فاطمه خالویی در شاخه آنالیز، با تقاضای بازنیستگی آقای دکتر محمود محسنی مقدم، از تاریخ اول مهرماه ۱۳۸۹ موافقت گردید.

۳ - آقای دکتر اسفندیار اسلامی به فرصت مطالعاتی کشور آمریکا اعزام شدند.

۴ - بعد از پنجم سال تلاش بی‌وقفه و پیگیری‌های لازم مسئولان دانشکده ریاضی و کامپیوتر و بخش ریاضی، ساختمان جدید دانشکده ریاضی و کامپیوتر مشتمل بر سه بخش آمار، ریاضی و کامپیوتر احداث گردیده و دانشکده ریاضی و کامپیوتر در آن مستقر گردیده‌اند. این ساختمان که در دو بلوک به هم چسبیده هستند در ضلع شرقی دانشگاه شهید باهنر کرمان و به ساختمان مرکز پژوهشی ریاضی ماهانی نیز متصل است.

نصرت‌الله شجره پور صلواتی

نماینده انجمن در دانشگاه شهید باهنر کرمان

دانشگاه مراغه

- آقای ایوب صمدی اولین فارغ‌التحصیل تحصیلات تکمیلی دانشگاه مراغه به راهنمایی آقایان دکتر شهرام نجف‌زاده و دکتر عبادیان از رساله خود با درجه عالی دفاع نمودند و در آزمون دکتری دانشگاه آزاد پذیرفته شده‌اند.

- آقایان دکتر شهرام نجف‌زاده به عنوان پژوهشگر نمونه دانشگاه و دکتر بیاض دارابی به عنوان پژوهشگر نمونه دانشکده علوم پایه انتخاب شدند.

- آقای دکتر شهرام نجف‌زاده از همکاران گروه ریاضی به عنوان ریاست دانشکده علوم پایه منصوب شدند.

شهرام نجف‌زاده

نماینده انجمن در دانشگاه مراغه

تیم‌های المپیاد که تعدادی از آن‌ها امروزه ریاضی دانان سرشناس در دانشگاه‌های بین‌المللی شده‌اند.

۳ - سخنرانی‌های عمومی کم‌نظری در کنفرانس‌های سالانه انجمن ریاضی ایران و جایگاه معنوی ایشان که در رفع مشکلات جامعه ریاضی کشور داشته‌اند.

۴ - توجه ویژه به خدمت و مدیریت در دانشگاه شهید چمران اهواز علی‌رغم امکانات کافی که می‌توانست در صورت خدمت در تهران، در اختیار داشته باشد.

لوح تقدیر و تندیس زیبایی همراه با جایزه در مراسم افتتاحیه چهل و یکمین کنفرانس ریاضی کشور در دانشگاه ارومیه به نامبرده اهدا گردید.

مگردیچ تومانیان

رئیس هیأت امنای جایزه دکتر بهزاد

تابع زندگی هر انسانی در بازه‌های زمانی مختلف عمر، گاه صعودی و یا نزولی است و گاه دچار سکون. یعنی چنین نیست که مدام صعودی، نزولی و یا ثابت باشد. این تابع دارای تعدادی نقطه‌ی عطف است که می‌توان آن‌ها را همان رخدادهای مهم زندگی دانست. چه حزن زیبایی دارد این بیت سخن سرای بزرگ ایران زمین:

چنین است رسم سرای سپنج
گهی ناز و نوش و گهی درد و رنج.

باقی شتافت، گرامی بدارد. زمان و مکان سخنرانی‌ها و عنوانین سخنرانی‌ها طی جداولی معرفی گردیده که علاقه‌مندان می‌توانند با تماس با گروه از جزئیات آن باخبر شوند.

هم‌چنین به همت مدیر محترم گروه ریاضی جناب آقای دکتر سید محمد طباطبایی و برخی از اعضای گروه ریاضی؛ کارگاه آموزش نرم افزارهای تایپ ریاضی در طی ۲ روز در دانشگاه قم برگزار شد، که با استقبال دانشجویان کارشناسی ارشد و استادان گروه ریاضی مواجه شد و در پایان هر روز، مطالب آموزش داده شده به صورت جزو همراه با یک DVD که حاوی نرم افزارهای مورد نیاز بود به عنوان هدیه به شرکت‌کنندگان اهدا شد.

در خاتمه، به اطلاع می‌رساند در تاریخ ۱۳۸۹/۹/۱۷ آقای دکتر علی رجایی عضو هیأت علمی دانشگاه صنعتی اصفهان، سخنرانی با عنوان چالش‌های پیش روی دانشجویان ریاضی را در دانشگاه قم ایجاد نمودند و در خاتمه سخنرانی ایشان طی مراسمی جوازیزی به اعضای تیم مسابقات دانشجویی دانشگاه قم که در ادبیه‌شت ماه سال جاری موفق به کسب رتبه هشتم و یک مдал طلا شدند، اهدا شد.

محمود پورغلامحسین

نماینده انجمن ریاضی در دانشگاه قم

دانشگاه تربیت معلم سبزوار

۱ - آقای دکتر محمد جانفدا از مهرماه ۱۳۸۸ به مرتبه دانشیاری ارتقاء یافتند.

۲ - خانم دکتر لیلا شریفان که بورسیهٔ دکتراً پیوسته ریاضی (گراشی جبر) می‌باشند از بهمن ماه ۱۳۸۸ به طور رسمی کار خود را در گروه ریاضی محض این دانشگاه شروع نموده‌اند.

۳ - آقای دکتر غلامرضا مقدسی از مهرماه ۸۹ به سمت ریاست دانشکده علوم ریاضی منصوب شدند.

۴ - آقای دکتر امین رفیعی از مهرماه ۸۸ در گروه ریاضی کاربردی شروع به کار نمودند.

۵ - خانم دکتر طبیه لعل‌شاطری از مهرماه ۸۹ به سمت مدیر گروه ریاضی منصوب شدند.

۶ - آقای دکتر مهدی رُعفرانیه به سمت معاون دانشکده علوم ریاضی منصوب شدند.

مرضیه رشیدی

نماینده انجمن ریاضی ایران در دانشگاه تربیت معلم سبزوار

دانشگاه صنعتی امیرکبیر

۱ - سومین کنفرانس و مسابقه ملی اریگامی از تاریخ ۱۸ لغایت ۲۰ آبان ماه ۱۳۸۹ در دانشکده ریاضی و علوم کامپیوتر دانشگاه صنعتی امیرکبیر برگزار گردید. در این کنفرانس علاوه بر ارائه بیش از بیست سخنرانی علمی، مسابقه ملی اریگامی نیز برگزار شد که به برنده‌گان این مسابقه جوازیز اهدا گردید. در حاشیه این کنفرانس نمایشگاه کتاب و هنرهای اریگامی نیز ارائه شده بود. دومین دوره این مسابقات آبان ماه سال ۸۸ برگزار گردیده بود که با استقبال علاقه‌مندان و رسانه‌های گروهی مواجه گردید. این دوره با گستردگی بیشتر و به منظور ارائه آخرین دستاوردهای علمی کشور در این زمینه، شناساندن هنر اریگامی در کشور و معرفی کاربردهای اریگامی در صنعت روز دنیا برگزار شد.

۲ - آقای دکتر سید منصور واعظپور از مرتبه دانشیاری به مرتبه استادی و آقایان دکتر علی محمد حسنه ایشانی و دکتر داریوش کیانی از مرتبه استادیاری به مرتبه دانشیاری ارتقا یافتند.

۳ - آقای دکتر فرهاد رحمنی به عنوان مدیر گروه ریاضی محض دانشکده انتخاب گردیدند.

۴ - تیم ریاضی دانشگاه صنعتی امیرکبیر به سرپرستی آقای دکتر داریوش کیانی امسال در هفدهمین دوره مسابقات جهانی دانشجویی که در کشور بلغارستان برگزار گردید، موفق شد چهار مdal شامل یک طلا، یک نقره، ۲ برنز و یک دیپلم افتخار کسب نماید و از بین ۷ تیم شرکت کننده از ایران رتبه دوم را به دست آورد. آقای امیرحسین قدرتی (مدال طلا)، آقای محمود اعتمادی (مدال نقره)، محمدمامین اسکنبدانی (مدال برنز)، داود صولتی (مدال برنز) و خانم معصومه سلیمانی (دیپلم افتخار).

سید منصور واعظپور

نماینده انجمن در دانشگاه صنعتی امیرکبیر

دانشگاه قم

گروه ریاضی دانشگاه قم اقدام به برگزاری سمینارهای هفتگی با عنوان بزرگداشت مرحوم دکتر ولی‌الله شامسنایی نموده است تا بدين وسیله ضمن تقویت بنیه علمی دانشجویان و اعضای هیأت علمی گروه ریاضی، یاد و خاطره آن عزیز سفر کرده را که در پایان اسفند ماه سال گذشته به همراه خانواده خود در اثر تصادف به دیار

دانشگاه رازی

آقای دکتر محمدتقی درویشی دانشیار گروه ریاضی دانشگاه رازی از تیرماه ۸۹ به درجه استادی ارتقا یافت.

کیوان امینی

نماینده انجمن در دانشگاه رازی

دانشگاه بین‌المللی امام خمینی

آقای دکتر سعید عباس‌بندی به عنوان پژوهشگر منتخب دانشگاه و پژوهشگر برتر استان و هم‌چنین آقایان دکتر علی آبکار و دکتر عبدالرحمن رازانی به عنوان پژوهشگر منتخب دانشگاه انتخاب شدند.

محمد جباری

نماینده انجمن در دانشگاه بین‌المللی امام خمینی

آگهی

ده سری پوستر رنگی: پنج سری به قطع 58×88 سانتی‌متر به نام‌های ابو ریحان بیرونی، ابوالوفا بورجانی، ابو عبد الله محمد بن موسی خوارزمی، غیاث الدین ابوالفتح عمر خیام و غیاث الدین جمشید کاشانی و پنج سری پوستر به قطع 68×48 سانتی‌متر به نام‌های تمدن اسلامی، دوران طلایی یونان، دوران‌های اولیه، عصر نوین و نو رائی (رنسانس).

از انتشارات ستاد ملی سال جهانی ریاضیات در دبیرخانه انجمن موجود است. بهای این ده پوستر $100/000$ ریال و هزینه ارسال آنها $20/000$ تعیین شده است. این مجموعه زیبا و پرمحتوا می‌تواند زینت‌بخش کتابخانه‌ها، سالن‌ها، کلاس‌ها، اتاق‌ها و راهروهای دانشگاه‌ها، دبیرستان‌ها و مجامعی نظیر فرهنگسراه‌ها و خانه‌های ریاضیات باشد.

از علاقه‌مندان، به‌ویژه مسؤولان و مدیران محترم تقاضا می‌شود جهت خرید این مجموعه نفیس با دبیرخانه انجمن تماس بگیرید.

مجتمع آموزش عالی ایرانشهر

مجتمع آموزش عالی ایرانشهر در سال ۷۹ با جدا شدن از دانشگاه سیستان و بلوچستان به عنوان مرکز آموزش عالی ایرانشهر و در سال ۸۶ با استقلال کامل به عنوان یک مجتمع آموزشی به فعالیت خود ادامه داد.

- آقای دکتر غلامرضا رضایی از اعضای هیأت علمی گروه ریاضی ریاست مجتمع را عهده‌دار می‌باشد.
- آقای دکتر مهرزاد قربانی از گروه ریاضی مدیریت امور پژوهشی و فناوری و مدیریت گروه ریاضی مجتمع را عهده‌دار می‌باشد.
- گروه ریاضی با ۹ عضو هیأت علمی و همکار مأمور به تحصیل در دوره دکتری در دانشگاه‌های کشور و با پذیرش دانشجو در مقطع کارشناس ریاضی محض، کاربردی و علوم کامپیوتر و آمار فعالیت می‌نماید.

مهرزاد قربانی
رئیس گروه ریاضی

دانشگاه دامغان

۱ - آقای دکتر امید سلیمانی فرد استادیار دانشکده ریاضی و علوم کامپیوتر به عنوان پژوهشگر برگزیده دانشگاه در سال ۱۳۸۹ انتخاب شدند.

۲ - خانم دکتر نرگس تولایی به عنوان معاونت آموزشی و تحصیلات تكمیلی دانشکده ریاضی و علوم کامپیوتر منصوب شدند.

۳ - آقایان دکتر غلامرضا عباس‌پورتبادگان و دکتر رضا پورقلی و خانم دکتر الهه ظهوریان به ترتیب به عنوان مدیران گروه‌های ریاضی محض، ریاضی کاربردی و آمار انتخاب شدند.

۴ - آقایان دکترا کبر‌هاشمی‌برزآبادی، دکترا پیمان نیرومند و دکتر مرتضی گرشاسبی به ترتیب به عنوان پژوهشگران برگزیده دانشکده در سال ۱۳۸۹ انتخاب شدند.

۵ - اولین دوره دانشجویان دکتری ریاضی محض در سه گرایش جبر، هندسه و آنالیز از نیمسال دوم سال تحصیلی ۸۹-۹۰ در دانشکده مشغول به تحصیل شدند.

اسدالله فرامرزی

نماینده انجمن در دانشگاه دامغان

فارغ‌التحصیلان دوره دکتری

صدیقه بارو ط کوب

متولد ۱۳۶۱، کارشناسی ریاضی
محض سال ۱۳۸۳ از دانشگاه
فردوسی مشهد، کارشناسی
ارشد ریاضی محض سال ۱۳۸۴ از
دانشگاه فردوسی مشهد، دکتری رشته
ریاضی محض گرایش آنالیز سال ۱۳۸۹ از دانشگاه فردوسی
مشهد.

عنوان رساله: «مرکزهای توپولوژیکی و میانگین‌پذیری ضعیف
دوگان دوم یک جبر باناخ».
استاد راهنما: حمیدرضا ابراهیمی‌ویشکی.

سههاب عظیم‌پور

متولد ۱۳۵۴، کارشناسی ریاضی
محض سال ۱۳۷۸ از دانشگاه تربیت
معلم سبزوار، کارشناسی ارشد ریاضی
محض گرایش هندسه سال ۱۳۸۱ از
دانشگاه تبریز، دکتری ریاضی محض
گرایش هندسه دیفرانسیل سال ۱۳۸۸ از دانشگاه تبریز.

عنوان رساله: «تعییمی در خمینه‌های ۳ و ۴ بعدی با متر نامعین
که پذیرای میدان صفحه‌ای پوچ موازی و اکیداً موازی می‌باشند».
استاد راهنما: مگردیج تومانیان.

ابراهیم نصرآبادی

متولد ۱۳۵۸، کارشناسی ریاضی
محض سال ۱۳۸۱ از دانشگاه شهید
باهنر کرمان، کارشناسی ارشد ریاضی
محض گرایش آنالیز سال ۱۳۸۳ از
دانشگاه صنعتی امیرکبیر، دکتری
ریاضی محض گرایش آنالیز هارمونیک سال ۱۳۸۹ از دانشگاه
صنعتی امیرکبیر.

عنوان رساله: «میانگین‌پذیری تقریبی و مدولی جبرهای
نیم‌گروهی».
استاد راهنما: عبدالرسول پورعباس.

فرشاد رضوان

متولد ۱۳۵۲، کارشناسی مهندسی
برق الکترونیک سال ۱۳۷۵ از
دانشگاه تبریز، دوره کارشناسی ارشد
مهندسی برق الکترونیک سال
۱۳۷۸ دانشگاه علم و صنعت ایران،
کارشناسی ارشد ریاضی محض گرایش هندسه سال ۱۳۸۴ از
دانشگاه تبریز، دکتری ریاضی محض گرایش هندسه دیفرانسیل
سال ۱۳۸۹ از دانشگاه تبریز.

عنوان رساله: «گروههای تقارنی لی و کاربرد آن در معادلات
دیفرانسیل با مشتقات جزیی».
استادان راهنما: مهرداد شهرهانی و محمدعلی جعفریزاده.

★ ★ ★

طبق مصوبه شورای اجرایی انجمن مورخ ۱۳۸۹/۱۰/۲:

کلیه فارغ‌التحصیلان دکتری ریاضی، به مدت یک سال پس از فارغ‌التحصیلی، توسط انجمن
ریاضی ایران، به عضویت پیوسته در خواهند آمد.

سعید رسولی

متولد ۱۳۶۰، کارشناسی ریاضی
محض سال ۱۳۸۲ از دانشگاه
سیستان و بلوچستان، کارشناسی
ارشد ریاضی محض گرایش جبر
سال ۱۳۸۴ از دانشگاه یزد، دکتری
ریاضی محض گرایش جبر سال ۱۳۸۸ از دانشگاه یزد.

عنوان رساله: «مباحثی در (ابر) ساختارهای جبری منطقی (ابر)
MV-جبرها، BL-جبرها و ابرمشبکه‌ها».

استاد راهنما: بیژن دوزان

محمد مهدیزاده خالسرابی

متولد ۱۳۵۷، کارشناسی ریاضی
کاربردی سال ۱۳۸۱ از دانشگاه
گیلان، دوره کارشناسی ارشد ریاضی
کاربردی گرایش آنالیز عددی سال
۱۳۸۳ از دانشگاه تبریز، دکتری
ریاضی کاربردی گرایش معادلات دیفرانسیل سال ۱۳۸۹ دانشگاه
تبریز.

عنوان رساله: «رده جدیدی از روش‌های کارا برای حل عددی
دستگاه‌های معادلات دیفرانسیل معمولی سخت».

استاد راهنما: محمد یعقوب رحیمی اردبیلی.

علی شکری

متولد ۱۳۵۹، کارشناسی ریاضی
کاربردی سال ۱۳۸۱ از دانشگاه
زنجان، کارشناسی ارشد ریاضی
کاربردی شاخه تحقیق در عملیات
سال ۱۳۸۴ از دانشگاه زنجان،
دکتری ریاضی کاربردی شاخه آنالیز عددی سال ۱۳۸۹ از
دانشگاه تبریز.

عنوان رساله: «پیرایشی بر روش‌های پیوندی برای حل عددی
مسائل مقدار اولیه مرتباًهای اول و دوم».

استاد راهنما: محمد یعقوب رحیمی اردبیلی.

فاطمه شاکری

متولد ۱۳۶۱، ورودی دکتری پیوسته
ریاضی سال ۱۳۷۹ دانشگاه صنعتی
امیرکبیر فارغ التحصیل شهریور
۱۳۸۹ رشته ریاضی کاربردی،
گرایش آنالیز عددی.

عنوان رساله: «روش حجم متناهی برای حل عددی معادلات
دیفرانسیل جزئی و معادلات انتگرال - دیفرانسیل».

استاد راهنما: مهدی دهقان

مجید یاراحمدی

دکتری ۱۳۸۹ از دانشگاه یزد.

عنوان رساله: «هوش محاسباتی با
عنوان طراحی کنترل کننده‌های مقاوم
هوشمند برای سیستم‌های کنترل
غیرخطی»

استاد راهنما: سیدمهدي كرباسي.

مریم شاداب

متولد ۱۳۵۶، کارشناسی
ریاضی کاربردی سال ۱۳۷۹ از
دانشگاه شیراز، کارشناسی
ارشد ریاضی محض گرایش
جبر سال ۱۳۸۰ از دانشگاه
صنعتی امیرکبیر، دکتری ریاضی محض
گرایش آنالیز سال ۱۳۸۹ از دانشگاه صنعتی
امیرکبیر.

عنوان رساله: «Topological regular Banach algebras and
the structure of elements of some Banach algebras»

استادان راهنما: غلامحسین اسلام‌زاده و عبدالحمید ریاضی.

گردهمایی‌های آینده

فراخوان شماره ۲

چهل و دومین کنفرانس ریاضی ایران

پیرو فراخوان شماره یک، به اطلاع اعضای محترم جامعه ریاضی کشور و دیگر علاقه‌مندان می‌رساند که در بیستمین سالگرد تأسیس دانشگاه ولی عصر(عج) رفسنجان، دانشکده ریاضی و کامپیوتر این دانشگاه مفتخر به میزبانی چهل و دومین کنفرانس ریاضی ایران در روزهای ۱۴ تا ۱۷ شهریور سال ۱۳۹۰ می‌باشد. در همین راستا بار دیگر ضمن دعوت از همه همکاران دانشگاهی و فرهنگی و نیز دانشجویان دوره‌های تحصیلات تکمیلی به شرکت فعال در این همایش، از علاقه‌مندان درخواست می‌شود با ارایه‌ی پیشنهادات و نظرات سازنده‌ی خود، کمیته‌های علمی و اجرایی را در برگزاری هر چه بهتر این همایش یاری نمایند. به همین منظور منزلگاه اینترنتی کنفرانس به نشانی www.aimc42.ir راهاندازی شده است که علاقه‌مندان می‌توانند جهت ثبت‌نام و ارسال مقاله‌های خود به آن مراجعه نمایند. ضمناً جهت اطلاع بیشتر موارد زیر را به اطلاع می‌رساند:

- ۱ - به منظور ایجاد فرصت کافی برای بررسی مقالات و اعلام به موقع نتایج داوری آن‌ها، ارسال مقاله تنها تا تاریخ ۳۱/۰۲/۹۰ امکان‌پذیر است. تلاش می‌شود تا با همکاری اعضای محترم کمیته علمی، نتایج داوری مقالات تا ۱۵/۰۴/۹۰ اعلام گردد.
- ۲ - ثبت‌نام بدون ارسال مقاله تا ۳۱/۰۳/۹۰ انجام خواهد شد.
- ۳ - ارسال مقالات و اعلام نتایج از طریق منزلگاه کنفرانس انجام می‌گیرد.
- ۴ - به دلیل کمبود هتل و اماکن اقامتی عمومی در رفسنجان، کمیته برگزار کننده تلاش می‌کند امکاناتی را در خوابگاه‌های دانشگاه جهت اقامت آن گروه از علاقه‌مندان که تمایل دارند با خانواده‌های خود در این همایش شرکت نمایند فراهم. با توجه به محدود بودن این امکانات، خواهشمند در صورت تمایل در هنگام ثبت‌نام علاقه‌مندی خود را به استفاده از امکان سکونت متاح‌الی اعلام فرماید.
- ۵ - پرداخت تمامی هزینه‌ها (حق ثبت‌نام، تغذیه و اسکان) تنها از طریق منزلگاه کنفرانس و با استفاده از کارت‌های شبکه شتاب انجام خواهد شد.

جهت کسب اطلاعات بیشتر می‌توانید با دبیرخانه کنفرانس به نشانی زیر تماس بگیرید:

گزارش گردهمایی‌های برگزار شده

گزارش چهل و یکمین کنفرانس ریاضی

چهل و یکمین کنفرانس ریاضی کشور در تاریخ ۲۱ لغایت ۱۳۸۹ شهریور ۷۰۰ نفر شرکت کننده داشت. حدود ۲۰۰ مقاله ارسال شده بود و از بین آن‌ها ۶۰ مقاله پذیرفته شد. مقالات در زمینه‌های مختلف ریاضی بودند. برای سخنرانان مدعو ۴۰ دقیقه و برای بقیه سخنرانان ۲۰ دقیقه زمان داده شد. اسامی سخنرانان مدعو به شرح زیر می‌باشد:

آقایان دکتر محسن اصغرزاده کریم ایوان، دکتر اسدالله رضوی، دکتر علی عبادیان، دکتر طاهر قاسمی‌هنری، دکتر حسین محبی، دکتر عادل محمدپور، دکتر عبادالله محمودیان، Damir Bakic، Andrej Dujella، Maruti Mukinda Shikare، Mahmut Kuzucuoglu

دکتر هوشنگ بهروش

دبیر علمی چهل و یکمین کنفرانس ریاضی

اولین سمینار منطق ریاضی تبریز

روزهای پنجم و ششم آبان ماه ۱۳۸۹ شاهد برگزاری اولین سمینار منطق ریاضی در تبریز بودیم. این اولین همایش تخصصی منطق ریاضی در شهر تبریز بود که با استقبال بسیار گسترده دانشجویان تحصیلات تکمیلی و منطق دانان ایرانی مواجه شد. این سمینار از سوی پژوهشکده ریاضی و گروه منطق ریاضی پژوهشگاه دانش‌های بنیادی و با اعتبار پژوهش و نوآوری بنیاد ملی نخبگان برای استاد یاران جوان با همکاری دانشکده علوم ریاضی دانشگاه تبریز برگزار شد. در این همایش دو روزه ۸ سخنرانی توسط اعضا هیأت علمی و ۴ سخنرانی توسط دانشجویان دکتری در رشته منطق (و فلسفه) ریاضی ارائه گردید. از حدود ۶۰ نفر شرکت کننده در این سمینار، بیش از ۴۰ نفر میهمان شهر تبریز از دیگر شهرستان‌ها بودند. علاقه‌مندان می‌توانند برای مشاهده چکیده مقالات، اسلامیدهای سخنرانی‌ها و اطلاعات بیشتر مربوط به این همایش، به پایگاه اینترنتی دبیر سمینار، دکتر سعید صالحی پور مهر، به نشانی <http://saeedsalehi.ir/seminar/> مراجعه نمایند.

قدرت عبادی

نماینده انجمن در دانشگاه تبریز

نشانی سایت مراجعه نمایند.
نشانی: رشت - دانشگاه گیلان، دانشکده علوم پایه.
صندوق پستی: ۱۹۱۴.
تلفن و نمبر: ۰۱۳۱ - ۳۲۳۳۵۵۰۹.

<http://www.guilan.ac.ir>
sempsp8@guilan.ac.ir
sempsp8@gmail.com
بهروز فتحی
دیر سینار

رسنیجان، ابتدای جاده یزد، دانشگاه ولی عصر(عج) رفسنجان،
دانشکده ریاضی و کامپیوتر، دبیرخانه چهل و دومین کنفرانس
ریاضی ایران.

تلفن: ۰۳۹۱ - ۳۲۰۲۲۶۰

دورنگار: ۰۳۹۱ - ۳۲۰۲۲۷۰

پست الکترونیک: info@aimc42.ir
کمیته برگزارکننده چهل و دومین کنفرانس ریاضی ایران

کارگاه و کنفرانس جبرهای لی با بعد نامتناهی پژوهشکده ریاضیات ۱۳۸۹ تا ۲۹ اردیبهشت

کارگاه و کنفرانس بین‌المللی جبرهای لی با بعد نامتناهی
و کاربردهای آن در تاریخ ۲۹ تا ۱۳۹۰ اردیبهشت ماه در
پژوهشکده ریاضیات برگزار می‌شود. برای کسب اطلاعات بیشتر به
نشانی سایت زیر مراجعه فرمایید.

تلفن: ۰۲۱ - ۲۲۲۹۰۹۲۸
فاکس: ۰۲۱ - ۲۲۲۹۰۶۴۸

<http://math.ipm.ac.ir/conferences/2011/>
نشانی سایت:
la2011/index.html
liettheory@ipm.ir
نشانی الکترونیک:

سعید اعظم
و دانشگاه اصفهان
IPM

اولین همایش منطقه‌ای ریاضیات کاربردی و رایانه دانشگاه آزاد واحد فیروزآباد ۱۳۹۰ فروردین

اولین همایش منطقه‌ای ریاضیات کاربردی و رایانه، در روز ۲۷
فروردین ۱۳۹۰ در دانشگاه آزاد واحد فیروزآباد برگزار خواهد شد.
از کلیه علاقه‌مندان به شرکت در همایش تقاضا می‌شود برای کسب
اطلاعات بیشتر به نشانی سایت مراجعه نمایند.

تلفن: ۰۷۱۲ - ۶۲۲۲۹۴۵

سومین کنفرانس ترکیبیات جبری ایران دانشگاه اصفهان

۱۳۸۹ و ۵ و ۶ اسفند

به یاری و استعانت از خداوند متعال، سومین کنفرانس ترکیبیات
جبری ایران، در روزهای ۵ و ۶ اسفند ۱۳۸۹ در گروه ریاضی
دانشگاه اصفهان برگزار خواهد شد. از کلیه علاقه‌مندان به شرکت
در کنفرانس تقاضا می‌شود برای کسب اطلاعات بیشتر به نشانی
سایت مراجعه نمایند.

تلفاکس: ۰۳۱۱ - ۷۹۳۲۱۷۴

نشانی سایت: <http://www.sci.ui.ac.ir/~cem/ACC2011/>
acc2011.htm
acc2011iran@yahoo.com
نشانی الکترونیک:
علیرضا عبداللهی
دیر کمیته علمی کنفرانس

هشتمین سمینار احتمال و فرآیندهای تصادفی دانشگاه گیلان

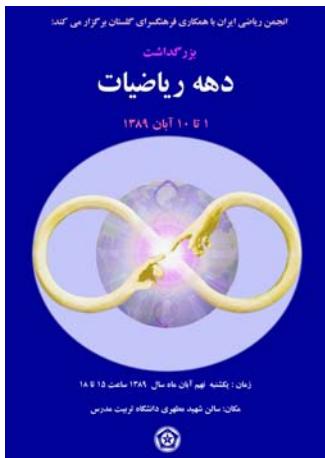
۱۹ الی ۲۰ شهریور

به اطلاع کلیه دانشگاهیان، پژوهشگران و علاقه‌مندان به احتمال و
فرآیندهای تصادفی می‌رسانیم که هشتمین سمینار دوسالانه احتمال
و فرآیندهای تصادفی با همکاری انجمن آمار ایران، و با حمایت
وزارت علوم تحقیقات و فناوری، در نیمه دوم شهریور ۱۳۹۰ در
دانشگاه گیلان برگزار می‌شود.

از کلیه علاقه‌مندان و پژوهشگران در زمینه‌های نظریه احتمال،
احتمال کاربردی، فرآیندهای تصادفی، سری‌های زمانی و آنالیز
تصادفی دعوت می‌شود تا نتایج آخرین تحقیقات و یافته‌های خود
را در این سمینار ارائه نمایند. ضمناً برای کسب اطلاعات بیشتر به

دده ریاضیات

برگزاری همایشی به مناسبت دهه ریاضیات توسط انجمن ریاضی ایران

و استادانی از دانشگاه‌های سطح تهران نیز در این مراسم حضور داشتند. در این مراسم آقای دکتر ممقانی خزانه‌دار انجمن سخنرانی نمودند. هم‌چنین آقای دکتر خوشنویسان عضو هیأت علمی دانشگاه کویزلنید استرالیا بودند که در زمینه علوم کامپیوتر و سیستم‌های هوشمند سخنرانی خود را ارائه کردند. در حال حاضر ایشان استاد مدعو دانشگاه تربیت مدرس در گروه علوم کامپیوتر دانشکده علوم ریاضی می‌باشند.

علی ایرانمنش

نماینده انجمن در دانشگاه تربیت مدرس

دده ریاضیات در دانشکده ریاضی و علوم کامپیوتر دانشگاه صنعتی امیرکبیر

دانشکده ریاضی و علوم کامپیوتر دانشگاه صنعتی امیرکبیر که هر ساله در جهت اهداف انجمن ریاضی ایران برای عمومی کردن ریاضیات، در برگزاری مراسم ویژه دهه ریاضیات پیشگام بود، امسال نیز با برگزاری مراسمی باشکوه و بینظیر در طول دهه ریاضیات و هر روز با چندین برنامه متنوع نسبت به گرامی داشت این دهه اقدام نمود. تنوع برنامه‌ها، مراسم و برگزاری مسابقات متعدد باعث ایجاد نشاط و شور و حال خاصی در کل دانشگاه گردیده بود. به ویژه برگزاری مسابقه ۵۰۰ متری سودوکو در روز نهم این مراسم که برای اولین بار در جهان و با حضور یک هزار نفر مسابقه دهنده برگزار گردید، جو خاصی را در دانشگاه ایجاد نموده و توجه همگان را به ریاضی معطوف نمود. این مسابقه شدیداً مورد توجه رسانه‌های خبری قرار گرفت و اخبار و گزارش‌های آن در کانال‌های مختلف خبری صداوسیما و روزنامه‌ها منتشر شد به طوری که

نمبر: ۰۷۱۲ - ۶۲۲۴۴۰۲

نشانی سایت:

<http://www.iauf.ac.ir>

حسن زارع

معاون پژوهشی دانشگاه

کارگاه جبرخطی عددی

دانشگاه شهید باهنر کرمان

۱۴ الی ۱۵ اردیبهشت ۱۳۹۰

قطب جبرخطی و بهینه‌سازی دانشگاه شهید باهنر کرمان با همکاری دانشگاه تحصیلات تکمیلی صنعتی کرمان در نظر دارد کارگاه جبرخطی عددی را به مناسبت نکوداشت استاد محترم آقای دکتر محمود محسنسی مقدم در روزهای چهاردهم و پانزدهم اردیبهشت ۱۳۹۰ برگزار نماید.

نشانی: کرمان - دانشگاه شهید باهنر کرمان، دانشکده ریاضی و کامپیوتر

تلفن و نمبر: ۰۳۴۱ - ۳۲۲۱۰۸۰

نشانی سایت:

<http://nla.uk.ac.ir>

nla@mail.uk.ac.ir

کمیته برگزارکننده

ششمین سمینار جبرخطی و کاربردهای آن

دانشگاه اراک

۱۴ و ۱۵ خرداد ۱۳۸۹

به اطلاع کلیه استادان گرامی، دانشجویان گرانقدر تحصیلات تکمیلی و اعضای انجمن ریاضی ایران می‌رساند ششمین سمینار جبرخطی و کاربردهای آن به مناسبت چهلمین سال تأسیس دانشگاه اراک در این دانشگاه برگزار می‌گردد. به همین مناسبت از کلیه علاقه‌مندان تقاضا می‌گردد آخرین مقالات تحقیقی خود را در زمینه جبرخطی و کاربردهای آن برای ارائه در این سمینار ارسال نمایند.

تلفاکس: ۰۴۱۷۳۴۱۶ - ۰۸۶۱

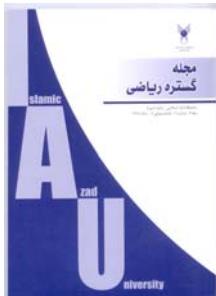
نشانی سایت:

www.slaa6.com

علی محمد نظری

دبیر اجرایی سمینار

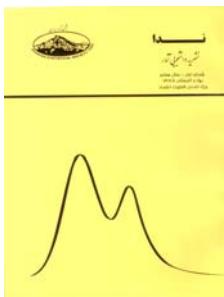
دیجیتالی نشریه

۱. مجله گستره ریاضی

سردیب: خدیجه جاهدی
جلد ۴، شماره ۱، سال ۱۳۸۸.

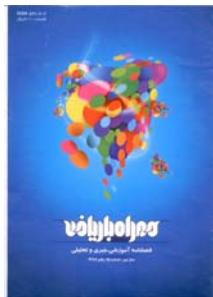
مجله علمی - پژوهشی دانشگاه آزاد اسلامی واحد شیراز که حاوی مقاله‌های تحقیقاتی در کلیه حوزه‌های علوم ریاضی است.

۲. ندا

سردیب: غلامرضا محتشمی برزادران
سال هفتم - شماره اول
بهار و تابستان ۱۳۸۸.

نشریه دانشجویی آمار که توسط انجمن آمار ایران هر شش ماه یکبار و با اهداف تشویق و ترغیب دانشجویان به انجام پژوهش‌های آماری، آشنایی آنان با مطالعه فاراروی سودمند و مرتبط با ادامه تحصیل یا اشتغال آنان، درج زندگی‌نامه و تجربیات افراد برجسته آماری و طرح چشم‌اندازهای شغلی آمار چاپ می‌شود. این شماره به ویژه‌نامه قابلیت اعتماد اختصاص یافته و حاوی مقاله‌هایی در ساخته‌هایی مختلف قابلیت اعتماد می‌باشد.

۳. همراه با ریاضی

سردیب: مرتضی فغفوری
سال دهم، شماره‌های ۴۶ - ۴۷
سال ۱۳۸۹

فصلنامه آموزشی، خبری و تحلیلی که با همکاری خانه ریاضیات استان آذربایجان شرقی و در سطح مقطع دبیرستان و پیش‌دانشگاهی چاپ می‌شود.

روزنامه جامجم صفحه اول خود را به این گزارش اختصاص داده بود. علاوه بر این، این مراسم موجب گردید که کمال‌های مختلف صداوسیما توجه ویژه‌ای به ریاضیات و نقش آن در جامعه پیدا کنند به طوری که با دعوت از استادان این دانشکده طی دو برنامه زنده میزگردهایی با موضوع نقش ریاضیات در تفکر خلاقانه از گروه دانش شبکه ۴ پخش گردید.

مراسم برگزار شده طی این دهه عبارتند از: دایر نمودن غرفه "نمایشگاه کتاب و برگزاری مسابقات" که در این غرفه علاوه بر نمایشگاه کتاب، مسابقات زیر هر روز در طی این دهه برگزار گردید:

- ۱ - مسابقه Ken-Ken.
- ۲ - مسابقه Get the car out.
- ۳ - مسابقه چوب کبریت.
- ۴ - مسابقه Set.
- ۵ - مسابقه Tancgo.

در این مسابقات به برنده‌گان، جوایز مختلفی اهدا می‌گردید. علاوه بر مسابقات روزانه مسابقه سوزن بافن و مسابقه رسم گراف kv روی چنبره نیز در روزهای مختلف برگزار گردید. در طول این دهه سمینارهای علمی مختلفی با عنوانی زیر نیز برگزار گردید:

- ۱ - آشنایی با ریاضیات و کاربردها توسط دکتر سید منصور واعظ‌پور.
- ۲ - کدام مشت نمونه خروار توسط دکتر امید نقشینه‌ارجمد.
- ۳ - چیستی شرکت‌های هرمی از نگاه ریاضیات توسط دکتر امید نقشینه‌ارجمد.
- ۴ - رمزنگاری در جنگ جهانی دوم توسط دکتر بهروز خسروی.
- ۵ - نظریه بازی‌ها توسط خانم تاجیک.
- ۶ - میزگرد هم‌اندیشی برای پیشرفت دانشکده با حضور هیأت رئیسه دانشکده.
- ۷ - برگزاری کارگاه آموزشی حل مکعب رویک.

علاوه بر این، جشن دهه ریاضیات در هشتمین روز از دهه ریاضیات در آمفی تئاتر دانشگاه برگزار گردید که این جشن شامل برنامه‌های متنوعی از جمله سخنرانی آقای دکتر احمد پارسیان عضو هیأت علمی دانشگاه تهران، دکتر مهدی دهقان ریاست دانشکده، اهدای لوح تقدیر به استادانی که ارتقاء مرتبه علمی کسب نموده بودند، اهدای جوایز به مدل آوران مسابقات جهانی ریاضیات، اهدای لوح تقدیر به فارغ‌التحصیلان دوره دکتری و اجرای تئاتر، موسیقی، شعر و ... بود. مسئولیت برگزاری مراسم دهه ریاضیات را آقای دکتر سید منصور واعظ‌پور استاد این دانشکده بر عهده داشتند. در پایان لازم است از مسئولین دانشکده، مسئول برگزاری مراسم و انجمن علمی و شورای صن夫ی دانشکده نهایت تشکر و سپاسگزاری را داشته باشیم.

سید منصور واعظ‌پور
نماینده انجمن ریاضی در دانشگاه صنعتی امیرکبیر

معرفی کتاب

آنالیز تصادفی

میرچیا گریگوریو

ترجمه: محمد جلوداری ممقانی،

عبدالرحیم بادامچی زاده.

ناشر: انتشارات دانشگاه علامه طباطبایی.

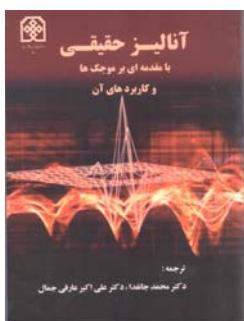
نویت چاپ: اول.

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه، ۱۳۸۹.

هدف اصلی کتاب حل مسایل تصادفی، یعنی تعیین قانون احتمال و یا ویژگی‌های احتمالاتی دیگری از وضعیت یک دستگاه فیزیکی، اقتصادی یا اجتماعی است. این مجموعه ترجمه‌پنجم فصل اول کتاب اصلی بوده و انگلیزه اصلی مترجمین از ارائه کتاب، راهنمایی رشته ریاضیات مالی در دانشگاه علامه طباطبایی و عدم دسترسی دانشجویان علاقه‌مند به مراجع معین در این زمینه بوده است. به رغم مترجمین، مطالب کتاب درس‌های نظریه اندازه و احتمال، فرآیندهای تصادفی و بخش اعظم درس ریاضیات مالی را پوشش می‌دهد. کتاب در پنج فصل کلی شامل «مقدمه»، «نظریه احتمال»، «فرآیندهای تصادفی»، «فرمول ایتو و معادلات دیفرانسیل تصادفی» و «شبیه‌سازی مونت کارلو» تنظیم و در ۵۲۵ صفحه در اختیار علاقه‌مندان است.

نظر به بین‌رشته‌ای بودن مبحث اصلی کتاب، این کتاب می‌تواند برای کلیه دانشجویان مقاطع مختلف تحصیلی رشته ریاضیات و کاربردها و همچنین سایر رشته‌های علوم کاربردی و مهندسی مفید واقع شود.

آنالیز حقیقی (با مقدمه‌ای بر موجک‌ها و کاربرد آن)

د. هانگ - جی. وانگ و آر. گاردنر

ترجمه: محمد جانفدا،

علی‌اکبر عارفی جمال.

ناشر: انتشارات دانشگاه تربیت

علم سبزوار.

نویت چاپ: اول.

شمارگان: ۵۰۰ نسخه، ۱۳۸۹.

۴. خبرنامه انجمن آمار ایران

سردیر: مجید جعفری خالدی

سال هفدهم - شماره پیاپی ۶۷.

تابستان ۱۳۸۹.

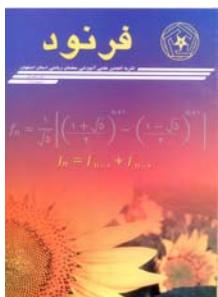
نشریه خبری انجمن آمار ایران که در پیاپیان هر فصل و با هدف درج اخبار آماری ایران و جهان، آشنایی با بزرگان آمار و ایجاد ارتباط میان اعضای جامعه آماری با یکدیگر چاپ می‌شود. در این شماره مطالبی در زمینه آشنایی با انجمن آمار نیوزیلند، گزارش برگزاری دهمین کنفرانس آمار ایران، معرفی کتاب، با دانش‌آموختگان آمار، اخبار دانشگاه‌ها و ... آمده است.

۵. فرنود

مدیر مسؤول: محمود تلگینی

شماره هجدهم

تابستان ۱۳۸۹.

نشریه انجمن علمی آموزشی معلمان ریاضی استان اصفهان که مقاله‌هایی در موضوع‌های «گزارشی از آماده‌سازی دبیران به منظور تدریس درس آمار در دبیرستان‌ها»، «تاریخچه فدراسیون جهانی مسابقات ملی ریاضی»، «کاشی کاری ده‌ضلعی در قرون میانه اسلامی»، «نگاهی به طبیعت از منظر آمار» و ... را به چاپ رسانده است.

۶. خط هفتم

مدیر مسؤول: جعفر صابری نجفی

سال یازدهم، شماره ۳

تابستان ۱۳۸۹.

نشریه علمی تخصصی انجمن علمی دانشجویی دانشکده علوم ریاضی دانشگاه فردوسی مشهد که با مقاله‌هایی متنوع در حوزه‌های مختلف علوم ریاضی منتشر شده است.

واژه‌نامه و نمایه و در ۱۸۵ صفحه چاپ و در اختیار علاقه‌مندان است. مطالعه این کتاب می‌تواند برای کلیه دانشجویان علوم پایه و مهندسی مفید واقع شود.

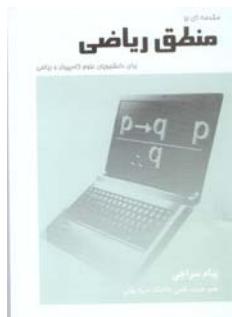
مقدمه‌ای بر منطق ریاضی

پیام سراجی.

ناشر: انتشارات اقیانوس معرفت.

نوبت چاپ: اول.

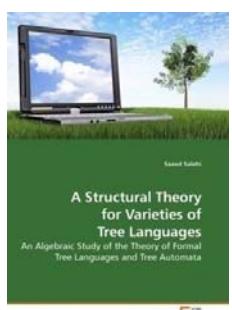
شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه، ۱۳۸۹.

منطق ریاضی علاوه بر آن که مبنای تمامی استدلال‌های ریاضی را فراهم می‌کند، در چند دهه‌ی اخیر نقش مهمی در علوم کامپیوتر نظری ایفا می‌نماید. کتاب به عنوان یک متن درسی برای دانشجویان علوم کامپیوتر و بر اساس سرفصل‌های مصوب وزارت علوم تنظیم گردیده است. کتاب مشتمل بر سه فصل کلی: «منطق گزاره‌ها»، «منطق محمولات» و «پارادوکس‌ها» و در ۱۶۳ صفحه تهیه شده است و به علاوه مؤلف سعی در پرداختن جنبه‌های ریاضی، فلسفی و کاربردی علم منطق به طور متعادل برای خوانندگان داشته است تا علاوه بر درک همه جانبه‌ای از علم منطق برای دانشجویان ریاضی و فلسفه، برای سایر علاقه‌مندان علم منطق نیز مطالعه کتاب قابل استفاده باشد.

نظریه‌ای ساختاری برای واریته‌های زبان‌های درختی: مطالعه‌ای جبری بر نظریه زبان‌های درختی و اوتوماتون‌های درختی.

An Algebraic Study of Varieties of Tree Languages:
Languages and Tree Automata. Automata.

سعید صالحی‌پورمهر.

ناشر: انتشارات VDM Verlag.

آلمان (۲۰۱۰).

۱۶۴ صفحه.

آشنایی خواننده با مبانی آنالیز حقیقی و ایجاد آمادگی جهت مطالعه مباحث پیشرفته‌تر این مبحث، هدف مترجمین از ترجمه کتاب بوده است. به علاوه این کتاب، نظریه موجک‌ها را به تفصیل بررسی و به اعتقاد مترجمین خلاصه بین آنالیز موجک‌ها و کاربرد آن‌ها را برطرف می‌کند. برخلاف کتاب‌های آنالیز حقیقی کلاسیک، تعدادی مسائل کاربردی در ارتباط با نظریه اندازه آنالیز محض، بخش کاربردی کتاب را ساده و روان ساخته است. کتاب در ۹ فصل تنظیم شده است. فصل اول شامل مفاهیم اساسی آنالیز حقیقی است. فصل دوم در برگیرنده اساس نظریه اندازه لبگ روی خط حقیقی حلقه مجموعه‌ها و سپس نظریه اندازه لبگ روی خط حقیقی است. فصل سوم انتگرال گیری لبگ و خواص آن را مورد بحث قرار می‌دهد. فصل چهارم ارتباط بین مشتق‌گیری و انتگرال گیری را بررسی می‌کند و فصل‌های پنجم و ششم مفاهیم بنیادی فضاهای هیلبرت و آنالیز فوریه را شامل می‌شود. فصل‌های هفتم و هشتم به نظریه موجک‌ها اختصاص یافته و نهایتاً فصل نهم در برگیرنده کاربردهایی از موجک‌ها است. تعداد صفحات کتاب ۴۳۵ صفحه بوده و شامل فهرست منابع و نمایه نیز هست و کار ویراستاری ادبی آن نیز انجام شده است..

نظریه تقریب (از چندجمله‌ای‌های تیلور تا موجک‌ها)

الکریستیانسن، خدیجه کریستیانسن.

ترجمه: غلامرضا حجتی،

حسین خیری، اصغر رحیمی،

صداقت شهمزاد.

ناشر: انتشارات دانشگاه مراغه.

نوبت چاپ: اول.

شمارگان: ۱۵۰۰ نسخه، ۱۳۸۹.

امروزه پیشرفت علوم کامپیوتر موجب گسترش گرایش به مباحث علمی تقریب، از قبیل نظریه تقریب و محاسبات تقریبی به دلیل کاربردهای فراوان آن در رشته‌های علوم پایه و مهندسی گردیده است. این کتاب شامل موضوعات مختلف کلاسیک و سنتی نظریه تقریب شامل چندجمله‌ای‌های تیلور و قضیه وایرشتراس و جدیدترین آن‌ها شامل نظریه موجک‌ها و نظریه قاب‌ها می‌باشد. کتاب مشتمل بر پنج فصل کلی: «تقریب با چندجمله‌ای‌ها»، «سری نامتناهی»، «آنالیز فوریه»، «موجک‌ها و کاربرد آن» و «موجک‌ها و خواص ریاضی آن‌ها» به اضمام چهار پیوست شامل تعریف‌های مقدماتی و بحث سری‌های فوریه و فهرست مراجع و

مصوبات شورای اجرایی انجمن

اهم گزارش‌ها و تصمیمات هفتین نشست (۱۳۸۹/۱۰/۲):

- اعضای شورای اجرایی در ابتدای جلسه، انتخاب آفای دکتر علیرضا مدققالچی را به عنوان چهره ماندگار تبریک گفتند.
- رئیس انجمن گزارشی از بعضی از فعالیت‌های انجمن ریاضی از جمله چاپ گزارش کمیسیون انجمن‌های علمی را به اطلاع رساندند.
- در مورد تقویت عضویت اعضاً حقیقی در انجمن، مقرر شد که:
  - (آ) کلیهٔ فارغ‌التحصیلان دکتری ریاضی، به مدت یک سال پس از فارغ‌التحصیلی، توسط انجمن ریاضی ایران، به عضویت پیوسته در خواهد آمد.
  - (ب) یک سمینار یک روزه در دانشگاه تربیت مدرس با حضور کلیهٔ نمایندگان انجمن ریاضی و با هماهنگی انجمن برگزار خواهد شد.
- رئیس انجمن از دانشگاه ولی‌عصر رفسنجان برای پذیرش میزبانی چهل و دومین کنفرانس ریاضی کشور تشکر نمودند. در ضمن اعضای زیر به عنوان نمایندگان انجمن معرفی شدند: آقایان دکتر: بهمن طباطبائی، سید منصور واعظپور و محمود محسنی مقدم.
- هم‌چنین مقرر شد که علاوه بر ۳۵ میلیون ریال کمک مالی به دانشگاه ولی‌عصر، ۲۰ میلیون ریال دیگر نیز به صورت تشویقی به دلیل پذیرش برگزاری این کنفرانس در فرصت کوتاه باقیمانده پرداخت گردد.
- نامهٔ معاون پژوهشی و فناوری دانشگاه تبریز مبنی بر برگزاری چهل و سومین کنفرانس ریاضی کشور، مطرح شد. شورا ضمن تشكر و قدردانی از رئیس دانشکدهٔ علوم ریاضی، رئیس و مدیریت این دانشگاه با برگزاری این کنفرانس در دانشگاه تبریز موافقت نمود.
- با پیشنهاد آفای دکتر تومانیان به صورت اصولی موافقت گردید که سمینارهای بعدی هندسه و توپولوژی در سال ۹۰ در دانشگاه گیلان، سال ۹۲ در دانشگاه تربیت معلم آذربایجان و سال ۹۴ در دانشگاه بناب برگزار گردد. هم‌چنین مقرر شد که پس از دریافت نامهٔ رسمی از دانشگاه گیلان، به صورت درج در خبرنامه قید گردد.
- آفای دکتر محمد صالح مصلحیان سردبیر بولتن انجمن گزارشی از وضعیت بولتن را ارائه نمودند. با توجه به تأیید سردبیر مبنی بر راه‌اندازی سایت جدید بولتن، مقرر شد که هزینه‌های باقیمانده توسط انجمن پرداخت گردد. سردبیر بولتن با توجه

مفهوم درخت یکی از ساختارهای بنیادی و فراگیر در ریاضیات و علوم کامپیوتر بوده و در گرایش‌های به ظاهر متفاوت نظریه گراف، جبرجهانی و منطق پدیدار می‌گردد. زبان‌های (صوری) درختی و اوتوماتون‌ها روی درخت‌ها به‌طور منظم از دهه ۶۰ میلادی، هم از دیدگاه نظری و هم از جنبه‌های کاربردی مورد مطالعه قرار گرفته‌اند. جدای از زیبائی ذاتی، این نظریه در مطالعه ساختمان داده‌ها و زبان‌های ایکس - ام - ال به کار رفته و ابزاری را برای شناسائی طرح‌ها ارائه می‌دهد. وقتی درخت‌ها به عنوان ترم (عبارت جبری در یک زبان صوری) تعریف می‌شوند، جبر جهانی می‌تواند مستقیماً در نظریه زبان‌ها و اوتوماتای درختی مورد استفاده قرار گیرد، و از آن طرف نظریه زبان‌ها و اوتوماتای درختی مسائل جدیدی در حوزه جبر جامع معرفی می‌کند. در این کتاب نظریه فوق از نقطه نظر جبری مورد مطالعه قرار گرفته است. فصل اول شامل مقدمه و معرفی پیش‌نیازهای ریاضی بوده، و فصل دوم به زبان‌های درختی چند - گونه می‌پردازد. در فصل سوم نوع خاصی از واریته‌های زبان‌های درختی توسط جبرهای مرتب جزئی بررسی شده و در فصل چهارم قضیه اصلی واریته برای تکواره‌ها و نیم‌گروه‌های نحوی زبان‌های درختی ثابت شده است. مطالب فصل پنجم شامل تعمیم نتایج فصل سوم و چهارم از جبرها به تکواره‌ها و نیم‌گروه‌های مرتب جزئی بوده، و نهایتاً در فصل ششم جبرهای سه - گونه خاصی برای مطالعه زبان‌های درخت‌های دودوئی بررسی شده‌اند.

حق عضویت حقوقی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی در دوره مهر ۸۹ الی مهر ۹۰ مبلغ ۹۰ میلیون ۰/۰۰۰/۰۰۰/۳ ریال و حق اشتراک کتابخانه‌ها ۴۰۰ هزار ریال می‌باشد. برای تمدید عضویت می‌توانید به نشانی www.ims.ir مراجعه نموده و فرم عضویت حقوقی و اشتراک نشریات را دریافت و به حساب جاری ۲۹۶۲۵۲۸۲۴ با بانک تجارت شعبه کریم‌خان زند غربی کد ۰۳۷۰۰ به نام انجمن ریاضی ایران واریز و رسید آن را همراه با فرم تکمیل شده به نشانی iranmath@ims.ir یا صندوق پستی ۱۳۱۴۵ - ۴۱۸ به نام انجمن ریاضی ایران ارسال نمایید.

- مقرر شد که هزینه چاپ بولتن برای شماره مخصوص کنفرانس که توسط دانشگاه برگزار می شود، بر حسب میزان صفحات و هزینه تمام شده، توسط دانشگاه به انجمن پرداخت شود.
- نامه آفای علی ملخاصی مدیر گروه ریاضی و کامپیوتر مرکز تربیت معلم علامه امینی تبریز وابسته به مجتمع آموزش عالی پیامبر اعظم مبنی بر برگزاری کنفرانس آموزش ریاضی در سال ۱۳۹۰ مطرح و مورد موافقت قرار گرفت. همچنین مقرر شد آقایان دکتر علی ابرانمنش و محمد جلوباری ممقانی و خانمها دکتر سهیلا غلام آزاد و زهرا گویا به عنوان نمایندگان انجمن و آقایان دکتر علم الهی و یونس فردین پور هم به عنوان نمایندگان و اعضای کمیته علمی انجمن معرفی شوند.
- نامه ارسالی از سوی دبیران اول تا ششم سمینار جبرخطی و کاربردهای آن مبنی بر ایجاد جایزه ای با عنوان جایزه مهدی رجاعی پور که به بهترین مقاله ارائه شده در سمینارهای دوسالانه جبر خطی و کاربردهای آن اعطای می شود، مطرح و مورد موافقت قرار گرفت. همچنین مقرر شد که آفای دکتر محمدعلی دهقان پیشنهاد آئین نامه و منبع مالی جایزه را مشخص نمایند.
- نامه آفای دکتر محمدمهدی نژادنوری، معاون محترم پژوهشی و فناوری و رئیس کمیسیون انجمن های علمی ایران در وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به رئیس انجمن مبنی بر راه اندازی و تشکیل اتحادیه انجمن ریاضی ایران مطرح و مقرر شد که نظرات اعضا محتشم شورا در جلسه بعدی شورای اجرایی مطرح و تصمیم گیری صورت گیرد.
- آفای دکتر آذرپناه پیشنهاد دادند مسائل شش دوره مسابقات ریاضی به همراه حل آنها توسط کمیته علمی مسابقات تنظیم گردد و هماهنگ کننده آن نیز آفای دکتر قیراطی خواهد بود که مورد موافقت قرار گرفت.
همچنین مقرر شد وضعیت اسکان دانشجویان در زمان برگزاری مسابقات دانشجویی کشور در دانشگاه شهید بهشتی در ادبیه شت ماه ۱۳۹۰، توسط آقایان دکتر ممقانی و ابراهیمی مورد بررسی قرار گیرد.
- نامه دبیر کمیسیون انجمن های علمی مبنی بر انعقاد تفاهم نامه با مرکز نشر دانشگاهی جهت چاپ رایگان مجلات علمی، توزیع آنها، ایجاد بانک الکترونیکی و چاپ رایگان مجموع مقالات کنفرانس ها، مطرح گردید.

- به افزایش حجم تعداد مقالات ارسالی، پیشنهادهای زیر را ارائه نمودند که به تصویب رسید:
  - مقالات کوتاه (حداکثر تا ۱۵ صفحه) در بولتن انجمن ریاضی ایران به چاپ رسد.
  - مقالات بلند در یک مجله جدید تحت عنوان Journal of Iranian Math.Soc. فعلاً مقرر شد که از این به بعد بولتن به صورت چهار شماره در سال چاپ نماید و در مورد مقالات استثنائی بلند با نظر اعضا هیأت تحریریه، تصمیم گیری شود. همچنین با توجه به دریافت تعداد زیاد مقالات توسط بولتن و کمبود اعضای هیأت تحریریه در این مقالات، مقرر شد که سردبیر بولتن بعد از بررسی مقدماتی، آنها را به اعضای هیأت تحریریه مناسب تحویل دهد یا در صورت نبود دبیر تخصصی مناسب، نامه (backlog) ارسال نماید. - بر اساس پیشنهاد سردبیر، موافقت شد که (اسامی) تعدادی از اعضای هیأت مشاوران بعد از موافقت خود آنها با عنوان جدید Advisory Editorial Board در بولتن بیاید.
  - آفای دکتر Bernhard Keller به عنوان عضو جدید هیأت مشاوران مورد تصویب اعضای شورای اجرایی قرار گرفت.
  - یکی از سه نفر زیر به عنوان هیأت مشاوران پیشنهاد و مورد تصویب قرار گرفت: ۱. J. H. Shapiro، ۲. J. B. Conway، ۳. M. D. Contreras.
  - آفای دکتر عباس سالمی به عنوان یکی از اعضای جدید هیأت تحریریه بولتن مورد تأیید اعضای شورای اجرایی قرار گرفت.
  - آفای دکتر بهزاد جعفری روحانی به عنوان عضو جدید هیأت مشاوران، مورد تصویب قرار گرفت.
  - با توجه به هزینه های چاپ و ارسال ۳۰ نسخه به نویسندهای open access بودن بولتن، مقرر شد از این به بعد، فقط یک نسخه چاپ شده از بولتن به نویسندهای ارسال گردد.
  - آفای دکتر مصلحیان به صورت عملی نحوه ارسال مقالات به بولتن انجمن ریاضی ایران را به صورت Online Submission ارائه نمودند و اعضای محترم شورای اجرایی ضمن تأیید آن، از خدمات تمامی دست اندر کاران مخصوصاً سردبیر محترم آن تشکر و قدردانی نمودند.
  - جهت انجام کارهای بولتن، مقرر شد که به خانم فاطمه کوره پژان مفتخر و خانم صدیقه صادقی ماهیانه مبلغ صد هزار تومان برای هر کدام پرداخت گردد و این هزینه برای چاپ مقالات در چهار شماره در سال ۱۱ ۲۰ خواهد بود.
  - شورای اجرایی از دانشکده علوم ریاضی دانشگاه فردوسی مشهد و قطب آنالیز روی ساختارهای جبری به خاطر فراهم نمودن امکانات رایانه ای و تجهیزات اداری تشکر می نماید.
  - مقرر شد که شماره موضوع AMS در فرم ثبت نام برای اعضای انجمن ریاضی اضافه شود.

بخش ریاضی

دانشگاه شیراز در سال ۱۳۲۵ با تأسیس آموزشکده بهداشت بنیان‌گذاری گردید که هدف آن تربیت متخصصین در علوم پزشکی در طول یک دوره ۴ ساله بود. در سال ۱۳۲۸ این آموزشکده به داشتکده پزشکی تبدیل شد و در سال ۱۳۳۲ آموزشکده بهیاری نمازی به آن اضافه شد. دانشگاه شیراز که پیش از انقلاب اسلامی دانشگاه پهلوی نام داشت، در سال ۱۳۳۳ با داشتکده‌های مهندسی و دامپزشکی تشکیل گردید. دیگر داشتکده‌هایی که به تدریج به آن افزوده شدند، در سال ۱۳۳۴ داشتکده‌های کشاورزی و هنر و علوم راه‌اندازی شدند، دندانپزشکی در سال ۱۳۴۸ دندانپزشکی، آموزشکده الکترونیک در ۱۳۴۸ و داشتکده‌های حقوق و علوم تربیتی در سال ۱۳۴۹ تأسیس شدند.

دانشگاه شیراز با پیشینه بیش از نیم قرن، یکی از بزرگترین و مهم‌ترین دانشگاه‌های کشور است که قطب یک پژوهشی کشور نیز به شمار می‌آید. بیش از ۶۰۰ عضو هیأت علمی و بیش از ۱۵۰۰۰ دانشجو دارد. در این دانشگاه ۷۹ رشته کارشناسی ارشد و ۷۲ رشته دکترای تخصصی دایر می‌باشد. به عنوان یک دانشگاه جامع، دانشگاه شیراز مسئولیت تربیت اعضای هیأت علمی کارآمد برای مراکز پژوهشی و آموزش عالی در کشور را بر عهده دارد. اکنون دانشگاه شیراز در بردارنده ۱۴ داشتکده و یک مرکز آموزش عالی می‌باشد و چند داشتکده نیز در آینده نزدیک راه اندازی می‌شود.

تاریخچه بخش ریاضی

بخش ریاضی در سال ۱۳۴۱ با پذیرش دانشجوی دوره کارشناسی ریاضی تشکیل گردید. این بخش در سال ۱۳۴۵ اقدام به پذیرش دانشجو در دوره کارشناسی ارشد نمود و در سال ۱۳۶۸ دوره دکتری در این گروه راه‌اندازی گردید. در حال حاضر این بخش در دو گرایش، ریاضی محض، ریاضی کاربردی در دوره کارشناسی و در گرایش‌های کاربردی و محض در دوره کارشناسی ارشد و در گرایش‌های جبر، آنالیز، معادلات دیفرانسیل و تحقیق در عملیات در دوره دکتری دانشجو می‌پذیرد. بخش ریاضی دانشگاه شیراز دارای ۲۰ نفر عضو هیئت علمی است که ۳ استاد، ۹ دانشیار، ۶ استادیار و ۲ مربی را شامل می‌شود.

دانشجویان و دانش آموختگان

(اعداد تقریبی می‌باشند)

تعداد دانشجو	تاریخ تأسیس	کارشناسی	کارشناسی ارشد	دکتری
۱۴۰	۱۳۴۱	۷۵	۴۰۰	۲۳
۱۴۷	۱۳۴۱	۴۰	۴۰	۱۸
				۴

اعضای هیأت علمی و زمینه فعالیت آن‌ها با اولویت سال استخدام

ردیف	نام هیأت علمی	مرتبه	تخصص	سال استخدام	عنوان پژوهشی	e-mail
۱	بهمن طباطبائی	دانشبار	آنالیز	۱۳۵۶	-C [*] آنالیز تابعی و جبرهای جبرهای نیم گروه‌ها و حاصلضرب مستقیم آن‌ها	tabataba@math.susc.ac.ir
۲	محمد رضا سپهری	مری	آنالیز	۱۳۶۰	آنالیز تابعی	msephri@shirazu.ac.ir
۳	مجید ارشاد	دانشیار	جبر	۱۳۶۳	حلقه و مدول و نیم گروه‌ها	ershad@shirazu.ac.ir
۴	حبیب شریف	استاد	جبر	۱۳۶۴	جبر جابجایی-نظریه میدان‌ها و چند جمله‌ای‌ها	sharif@susc.ac.ir
۵	صدیقه فروتن	مری	آنالیز	۱۳۶۶	آنالیز تابعی	forootan@mail.susc.ac.ir
۶	بهرام خانی‌رباطی	دانشیار	آنالیز	۱۳۶۷	آنالیز تابعی و نظریه عملگرها	bkhani@shirazu.ac.ir
۷	محمد باقر احمدی	دانشیار	تحقيق در عمليات رياضي	۱۳۷۰	تحقيق در عمليات رياضي	mbahmadi@shirazu.ac.ir
۸	محسن تقی	دانشیار	آنالیز	۱۳۷۰	آنالیز هارمونیک	taghavi@math.susc.ac.ir
۹	غلامحسین ارجائی	استاد	سیستم‌های پویا، آشوب و آنالیز عددی	۱۳۷۲	سیستم‌های پویا	erjaee@shirazu.ac.ir
۱۰	عبدالرسول عزیزی	دانشیار	جبر	۱۳۷۲	جبر جابجایی و نظریه مولهای آنالیز تابعی و نظریه عملگرها	aazizi@shirazu.ac.ir
۱۱	کریم هدایتیان	استاد	آنالیز	۱۳۷۳	آنالیز تابعی و نظریه عملگرها	hedayati@shirazu.ac.ir
۱۲	فرامرز تهمتی	دانشیار	معادلات دیفرانسیل	۱۳۷۴	معادلات دیفرانسیل	tahamtani@susc.ac.ir
۱۳	عبدالعزیز عبدالهی	دانشیار	آنالیز	۱۳۷۶	آنالیز تابعی، نظریه عملگرها، نظریه موجک و قاب‌ها و کاربردهای آن	abdollahi@shirazu.ac.ir
۱۴	غلامحسین اسلام‌زاده	دانشیار	آنالیز	۱۳۷۷	آنالیز تابعی و آنالیز هارمونیک مجرد جبرهای باناخ و جبرهای عملگری	esslamz@shirazu.ac.ir
۱۵	محمدحسن شیردره-	استادیار	آنالیز	۱۳۷۹	نظریه گراف- دورها و درختها	shirdareh@susc.ac.ir
۱۶	شهره نمازی	استادیار	جبر	۱۳۸۰	جبرهای جابجایی-نظریه کدگذاری	namazi@shirazu.ac.ir
۱۷	منصوردوست‌فاطمه	استادیار	ریاضیات فازی	۱۳۸۴	منطق فازی، شبکه‌های عصی و سیستم‌های هوشمند	dfatemeh@shirazu.ac.ir
۱۸	محمد رضا فرهنگ-	استادیار	هندسه	۱۳۸۵	گروه جبر لی	farhang@shirazu.ac.ir
۱۹	افشین امینی	استادیار	جبر	۱۳۸۷	حلقه و مدول	aamini@shirazu.ac.ir
۲۰	باپک امینی	استادیار	جبر	۱۳۸۷	حلقه و مدول	bamini@shirazu.ac.ir

جزییات تحصیل در دوره دکتری

این بخش هر سال از طریق آزمون ورودی دانشجوی دکتری می‌پذیرد. شرط ورود به آزمون دکتری شرکت در آزمون تخصصی و کسب

حداقل ۵۰ درصد نمره آزمون می‌باشد. آزمون ورودی دکتری شامل سه مرحله تخصصی، مصاحبه و بررسی سوابق تحصیلی و پژوهشی

است که در صد تأثیر آن‌ها به ترتیب ۶۵، ۱۵ و ۲۰ می‌باشد.

لازم به ذکر است دانشجو تا قبل از ارزیابی جامع حدنصاب نمره قبولی زبان انگلیسی را کسب نماید. حدنصاب نمره قبولی زبان در آزمون IELTS (۴۰)، TOFEL (۵۰۰)، MCHE (۵۵)، TOLIMO (۵۵۰) و IBT (۶۰) می‌باشد.

- دانشجوی دکتری پس از گذراندن دوره آموزشی که شامل ۱۸ واحد درسی ملزم به گذراندن آزمون آزمون ارزیابی جامع می‌باشد این آزمون در دو مرحله کتبی و شفاهی توسط هیأت داوران که ۱ یا ۲ نفر از آن‌ها از خارج از دانشگاه بوده و در هر دو مرحله شرکت دارند برگزار می‌شود. دانشجو پس از گذر از آزمون ارزیابی جامع با پیشنهاد استاد راهنما (که در بدو ورود توسط گروه آموزشی تعیین گردیده است) وارد دوره پژوهشی خود می‌شود اما لازم نیست که از پروپزال پیشنهادیه دفاع نماید. رساله دوره دکتری به ارزش ۲۴ واحد انتخاب می‌شود و شرط لازم برای دفاع از رساله مزبور حداقل ۲ مقاله چاپ شده و یا پذیرفته شده در مجلات علمی پژوهشی معتبر بین‌المللی که یکی از آن‌ها دارای نمایه معتبر است می‌باشد و ارزیابی اولیه توسط یکی از داوران خارجی صورت می‌گیرد.
- پس از احراز شرایط مذکور و موافقت استاد راهنما، دانشجو رساله خود را آماده و از طریق استاد راهنما تقاضای دفاع از رساله را تسلیم گروه آموزشی می‌نماید. گروه پس از موافقت اقدام به برگزاری جلسه دفاع که یک و یا دو نفر داور خارج از دانشگاه حضور دارند می‌نماید.
- حضور دانشجویان دوره دکتری در سمینارهای تخصصی گروه الزامی نمی‌باشد و حضور دانشجو در گروه توسط استاد راهنما کنترل می‌شود. تدریسی سه واحد درس توسط دانشجویان دوره دکتری الزامی است.
- در این دانشگاه برای اسکان دانشجویان دوره دکتری متاهل خوابگاه تعلق می‌گیرد و هزینه زندگی آن‌ها توسط خود دانشجو تامین می‌گردد و هیچکدام از دانشجویان دکتری بورسیه این دانشگاه نمی‌باشند.
- تاکنون یکی از دانشجویان دکتری این دانشکده به دلیل طولانی شدن مدت تحصیل اخراج شده است.
- شرایط لازم برای استادان راهنما برای پذیرش دانشجوی دکتری، حداقل سه سال فعالیت در دوره کارشناسی ارشد می‌باشد. حداقل تعداد پایان‌نامه دانشجویان کارشناسی ارشد و رساله دکتری تحت راهنماei یک عضو هیأت علمی به ترتیب ۱ و ۲ نفر در مرحله پژوهشی می‌باشد.

وضعیت اجرای طرح پژوهانه (گرنت)

این طرح در این دانشکده اجرا می‌شود. حداقل و حداقل مبلغ پژوهانه اختصاص یافته به اعضای هیأت علمی این گروه به ترتیب در یک سال تقریباً

۱۵۰۰۰۰۰ و ۱۰۰۰۰۰۰ ریال می‌باشد.

قطبهای علمی، مراکز پژوهشی، پژوهشکده‌ها و مجلات

در این بخش مجله علمی خاصی منتشر نمی‌شود و مرکز پژوهشی و قطب علمی در این بخش وجود ندارد.

اعضای هیأت علمی بازنشسته و مهاجر

اسامی ۶ نفر از اعضای هیأت علمی که در طی سال‌های گذشته به افتخار بازنشستگی نایل گشته‌اند به شرح زیر است:

دکتر محمدمهری ذکاوت، دکتر کاظم مصالحه، مصطفی ریبعی، مسلم فرجود، ناصر زادمهر، شهلا حبیبی.

ضمناً مرحوم دکتر کریم صدیقی قبل از بازنشستگی به دیار حق کوچ کرده‌اند.

هم‌چنان آقایان آفایان دکتر حیدر زاهدانی، عبدالحمید ریاضی و مهدی هاشمی از این دانشگاه مهاجرت کرده‌اند.

نشانی و اطلاعات تماس

شیراز- چهارراه ادبیات- دانشکده علوم- کدپستی ۷۱۴۵۴

تلفن: ۰۷۱۱-۲۲۸۱۳۳۵

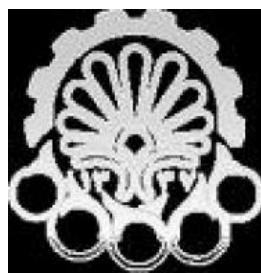
فاکس: ۰۷۱۱-۲۲۸۱۳۳۵

وب سایت: <http://www.shirazu.ac.ir>

■ خبرنامه از جناب آقای دکتر عبدالعزیز عبدالهی نماینده انجمن ریاضی در دانشگاه شیراز که در تهیه این گزارش همکاری داشته‌اند،

ضمیمانه تشکر و قدردانی می‌نماید.

دانشکده ریاضی و علوم کامپیوتر

دانشگاه صنعتی امیرکبیر

دانشگاه صنعتی امیرکبیر، یکی از باسابقه‌ترین مؤسسات آموزش عالی کشور در زمینه فنی و مهندسی است. تأسیس و شکل‌گیری اولیه دانشگاه در آبان ماه ۱۳۳۵ بوده است. در آن زمان، هسته اولیه دانشگاه، به عنوان «پلی تکنیک تهران» به منظور توسعه فعالیت‌های دو مؤسسه فنی «انستیتو مهندسی راه و ساختمان» و «هنرسرای عالی» شکل گرفته بود. در سال ۱۳۳۶ اولین دوره دانشجویان از طریق آزمون داخلی پذیرفته شدند و از سال ۱۳۳۷ فعالیت آموزشی پلی تکنیک تهران، به طور رسمی با پنج رشته مهندسی «برق و الکترونیک»، «مکانیک»، «نساجی»، «شیمی» و «راه و ساختمان» آغاز شد. با رشد تدریجی پلی تکنیک تهران تا سال ۱۳۵۷، پنج بخش شامل دانشکده‌های اضافه شد. فنی، علوم پایه و کامپیوتر، انستیتو تحقیقات تکمیلی و تحقیقات سربرستی مدرسه عالی راه و ساختمان نیز به پلی تکنیک تهران واگذار شد. پس از پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی، پلی تکنیک تهران در سال ۱۳۵۸ تبدیل به دانشگاه شد و به افتخار رادرمده تاریخ معاصر ایران «امیرکبیر» که به گسترش و توسعه پایه‌های علم نوین و صنعت در کشور اهتمام وافر داشت، به نام دانشگاه صنعتی امیرکبیر نام‌گذاری شد و در حال حاضر با داشتن ۱۴ دانشکده، گروه‌های مستقل، چندین پژوهشکده تحقیقاتی و صنعتی پیشناه توسعه پایدار در ایران می‌باشد.

تاریخچه دانشکده ریاضی و علوم کامپیوتر

گروه ریاضی در سال ۱۳۶۶ از دانشکده علوم پایه جدا و به صورت دانشکده‌ای مستقل و با پذیرش دانشجو در مقطع کارشناسی در گرایش‌های محض و کاربردی فعالیت خود را آغاز کرد. در فاصله سال‌های ۱۳۸۱ تا ۱۳۷۱ اقدام به پذیرش اولین دوره دانشجوی کارشناسی ارشد در رشته‌های ریاضی محض، کاربردی، آمار و علوم کامپیوتر نمود و دوره دکتری دانشکده از اوخر سال ۱۳۷۴ با پذیرش دانشجو در دو رشته ریاضی محض و کاربردی راهاندازی گردید و دوره دکتری آمار نیز در سال ۱۳۸۶ راهاندازی شده است.

دانشجویان و دانش آموختگان

(اعداد تقریبی می‌باشند)

دکتری		کارشناسی ارشد		کارشناسی		تعداد دانشجو	تاریخ تأسیس	گروه‌های آموزشی
تعداد	تاریخ	تعداد	تاریخ	تعداد	تاریخ			
۲۵	۱۳۶۶	۲۴۱	۱۳۷۱	۶۸	۱۳۷۹	۱۳۲	۱۳۶۶	ریاضی محض
۱۹	۱۳۶۶	۱۶۲	۱۳۷۱	۵۱	۱۳۱	۱۳۰	۱۳۶۶	ریاضی کاربردی
---	۱۳۷۵	۱۱۴	۱۳۷۸	۲۶	---	---	۱۳۷۵	آمار
۱	۱۳۷۸	۵۹	۱۳۸۶	۴۵	۱۹۰	۱۴۷	۱۳۷۸	علوم کامپیوتر

اعضای هیأت علمی و زمینه فعالیت آن‌ها با اولویت سال استخدام

ردیف	نام	مرتبه	تخصص	سال استخدام	علاقه پژوهشی	e-mail
	عبدالرسول پورعباس	استاد	آنالیز تابعی- آنالیز هارمونیک	۱۳۵۹	جبرهای بanax- و همولوژی جبرهای بanax	arpabbas@aut.ac.ir
	فرهاد رحمتی	دانشیار	هندسه جبری و جبر حاچجایی محاسباتی	۱۳۶۷	هندسه جبری	frahmati@aut.ac.ir
	مرتضی میرمحمد رضایی	دانشیار	هندسه دیفرانسیل، هندسه فینسلر شبه ریمانی، سوپرمنیفلدو منیفلدهای مختلط	۱۳۶۷	برگبندی‌ها و هندسه فیسلر	mmreza@aut.ac.ir
	سیدنصرور واعظ پور	دانشیار	آنالیز تابعی	۱۳۶۷	آنالیز غیرخطی- نظریه عملگرها- نظریه نقطه ثابت	vaez@aut.ac.ir
	بهروز بیدآباد	دانشیار	هندسه منیفلد	۱۳۶۹	هندسه فینسلر	bidabad@aut.ac.ir
	ناصر بروجردیان	استادیار	هندسه دیفرانسیل	۱۳۷۴	هندسه شبیه ریمانی کاربرد در فیزیک	broojerd@aut.ac.ir
	بیژن هنری	استادیار	توبولوژی	۱۳۷۸	توبولوژی عمومی	honari@aut.ac.ir
	اسدالله رضوی	دانشیار	هندسه دیفرانسیل، فضاهای متقارن تعیین یافته	۱۳۷۹	هندسه دیفرانسیل، فضاهای متقارن تعیین یافته	arazavi@aut.ac.ir
	بهروز خسروی	دانشیار	جبر، گروه‌های متناهی	۱۳۸۲	ترکیبات، گروه‌ها و آنالیز	bkhosravi@aut.ac.ir
	مسعود پورمهديان	استادیار	منطق ریاضی، نظریه مدل	۱۳۸۲	منطق ریاضی	mpourmahd@aut.ac.ir
	داریوش کیانی	استادیار	جبر و حلقه‌های غیرجایجایی	۱۳۸۴	جبرناجایجایی- ترکیبات جبری- گراف و ترکیبات	dkiani@aut.ac.ir
	حجت‌الله ادبی	دانشیار	سیالات محاسباتی	۱۳۵۵	سیالات محاسباتی	adibih@aut.ac.ir
	یوسف امیرارجمند	مری	ریاضی فیزیک	۱۳۶۶	فیزیک نظری	amirarj@aut.ac.ir
	دکتر سیداحسان‌الله بنی فاطمی	استادیار	سیستم‌های دینامیکی	۱۳۶۶	سیستم‌های دینامیکی	banifatem@aut.ac.ir
	مهندی دهقان	استاد	آنالیز عددی، حل عددی معادلات دیفرانسیل جزئی	۱۳۶۶	روش‌های عددی در جبرخطی	mdehghan@aut.ac.ir
	علی حاتم	استادیار	محاسبات در سیالات	۱۳۶۸	مکانیک سیالات	alihatam@aut.ac.ir
	سیدعلی میرحسنی	دانشیار	تحقیق در عملیات	۱۳۶۸	مدل‌سازی و بهینه‌سازی	a_mirhassani@aut.ac.ir
	محمد رضا رفسنجانی صادقی	استادیار	آنالیز عددی	۱۳۶۹	کدگذاری- مشبکه	msadeghi@aut.ac.ir
	مصطفی شمسی	استادیار	آنالیز عددی و بهینه‌سازی	۱۳۸۳	آنالیز عددی و بهینه‌سازی	m_shamsi@aut.ac.ir

ردیف	نام	مرتبه	تخصص	سال استخدام	علاقه‌پژوهشی	e-mail
۱۷۳	بهمن عربزاده	استادیار	کنترل	۱۳۵۸	آمار	arabzadeh@aut.ac.ir
	احمد عبداللهی	مربی	فرآیندهای تصادفی	۱۳۶۶	آمار	a_abdollahi@aut.ac.ir
	سعید رضاخواه	دانشیار	فرآیندهای تصادفی و سری‌های زمانی	۱۳۶۸	فرآیندهای خود مشابه، چندجمله‌ای‌های تصادفی	rezakhah@aut.ac.ir
	اسمعاعیل خرم	دانشیار	نظریه صفت و تحقیق در عملیات	۱۳۷۱	بهینه‌سازی	eskhori@aut.ac.ir
	عادل محمدپور	استادیار	شبیه‌سازی	۱۳۷۹	توزیع‌های پایدار	adel@aut.ac.ir
	مینا امین غفاری	استادیار	کاربرد موجک در آمار	۱۳۸۵	داده‌کاوی- کاربرد موجک در آمار	amininghafari@aut.ac.ir
۱۷۴	مجتبی مظفری	استادیار	بانک‌های اطلاعاتی و سیستم‌های شبیه‌گرا	۱۳۵۴	بانک‌های اطلاعاتی و سیستم‌های شبیه‌گرا	mozaffar@aut.ac.ir
	هایده علی‌آبادی	مربی	هوش مصنوعی	۱۳۶۳	شبیه‌سازی و برنامه‌ریزی خطی	aliabadi@aut.ac.ir
	محمدابراهیم شیری	استادیار	هوش مصنوعی	۱۳۶۶	هوش مصنوعی	shiri@aut.ac.ir
	علی محمد خراسانی	استادیار	هندرسۀ محاسباتی الگوریتم و تجارت الکترونیک	۱۳۶۷	هندرسۀ محاسباتی	mohades@aut.ac.ir
	فرزاد دیده‌ور	استادیار	منطق و نظریه محاسبات	۱۳۸۵	منطق و نظریه محاسبات	didehvar@aut.ac.ir
	مهدی قلعی	استادیار	بهینه‌سازی ترکیبیاتی	۱۳۸۸	محاسبات نرم- بهینه‌سازی ایتکاری	ghatee@aut.ac.ir
	ناصر هاشمی	استادیار	شبکه‌های کامپیوتری، شبکه‌های تصادفی، تئوری صفت	۱۳۸۸	شبکه	n_hashemi@aut.ac.ir

جزییات تحصیل در دوره دکتری

این دانشکده ریاضی و علوم کامپیوتر هر سال از طریق آزمون ورودی به شرح زیر برای دوره دکتری دانشجو می‌پذیرد. کلیه متقاضیان در یک امتحان عمومی شامل زبان تخصصی، ریاضی عمومی، هوش و استعداد تحصیلی شرکت می‌نمایند. آنگاه از بین داوطلبین، کسانی که بالاترین نمره را اخذ نموده‌اند، به تعداد سه برابر ظرفیت پذیرش به دانشکده معرفی می‌شوند تا در امتحان تخصصی شرکت نمایند. امتحان تخصصی شامل دو قسمت کتبی و مصاحبه می‌باشد که درصد تأثیر آن‌ها به ترتیب هفتاد و سی درصد می‌باشد و سوابق تحصیلی و پژوهشی در نمره مصاحبه اعمال می‌گردد.

● دانشجویان دکتری باید تا قبل از ارزیابی جامع نمره قبولی زبان انگلیسی را کسب نمایند. حد نصاب نمره قبولی در آزمون (۴۵۰) TOFEL،

(۵۰) MCHE، (۵۰) TOLIMO، (۵/۵) IELTS می‌باشد.

● دانشجوی دکتری پس از گذراندن دوره آموزشی که شامل ۱۸ واحد درسی می‌باشد ملزم به گذراندن آزمون ارزیابی جامع به صورت کتبی می‌باشد. چنانچه معدل دانشجو در مرحله کتبی کمتر از ۱۶ باشد باید در مرحله شفاهی نیز شرکت نماید.

● پروپوزال (پیشنهادیه) پس از تأیید استاد راهنما جهت بررسی و تعیین داوران به شورای گروه مربوطه ارسال می‌گردد. چنانچه پیشنهادیه توسط شورای گروه و شورای تحصیلات تکمیلی تأیید شد برای داوران و دو دانشکده مرتبط با موضوع رساله ارسال می‌شود. پس از اخذ نظر حداقل سه داور، پیشنهادیه به همراه نظریات داوران جهت تصویب نهایی و تعیین نماینده به شورای تحصیلات تکمیلی فرستاده می‌شود. و پس از تصویب نهایی، تاریخ دفاع از پیشنهادیه رساله توسط استاد راهنما تعیین و جلسه دفاع با حضور کلیه داوران و نماینده تحصیلات تکمیلی (مشابه دفاع نهایی رساله) برگزار می‌گردد و در صورت تأیید هیأت داوران دانشجو مجاز به ادامه دوره پژوهشی که ۲۴ واحد است می‌باشد.

● شرایط لازم برای دفاع از رساله دکتری داشتن حداقل یک مقاله از مجلات نمایه شده در ISI که نویسنده اول آن دانشجو و نویسنده دوم استاد راهنما است. به اضافه یک مقاله علمی-پژوهشی می‌باشد. دانشجوی دکتری پس از احراز شرایط لازم، تقاضای دفاع از رساله را به استاد راهنما تسلیم نموده و استاد راهنما تقاضای مزبور را بانضم رساله جهت بررسی و تأیید در گروه و شورای تحصیلات تکمیلی تسلیم می‌نماید. لازم به توضیح است که کلیه داوران همان داوران جلسه دفاع از پیشنهادیه رساله می‌باشد و در صورت نیاز به تغییر با داشتن دلیل موجه موضوع مجدداً باقیستی در شورای تحصیلات تکمیلی مطرح گردد. در جلسه دفاعیه به جز هیأت داوران و افراد مرتبط، اشخاص دیگری حضور ندارند.

● تاکنون دو نفر از دانشجویان دکتری در این دانشکده اخراج شده‌اند که یکی به دلیل طولانی شدن مدت تحصیل و دیگری به دلیل مردودی ارزیابی جامع بوده است.

● حضور دانشجویان دکتری در دانشکده توسط استاد راهنما کنترل می‌شود و حضور آن‌ها در سeminارهای تخصصی گروه الزامی نمی‌باشد.

● تدریس دانشجویان دکتری در دانشکده الزامی نمی‌باشد و هیچکدام از دانشجویان دکتری در این دانشکده بورسیه این دانشگاه نمی‌باشد.

● قسمتی از هزینه زندگی دانشجویان دکتری از محل همکاری در گروه به عنوان تدریس بار تأمین می‌شود. به این دانشجویان اتاق کار و کامپیوتر اختصاصی داده می‌شود اما دانشجویان دوره دکتری سهمیه خاصی برای خوابگاه متأهلی ندارند.

● شرایط لازم برای اساتید راهنما جهت پذیرش دانشجوی دکتری علاوه بر شرایط مندرج در آیین‌نامه وزارت علوم، چاپ یا پذیرش حداقل یک مقاله در مجلات نمایه شده ISI در دو سال اخیر می‌باشد.

● اعضای هیأت علمی این دانشکده می‌توانند راهنمایی حداکثر سه دانشجوی کارشناسی ارشد را در یک سال عهده‌دار شوند در حالی که تعداد رساله‌های دکتری با توجه به مرتبه علمی هر عضو هیأت علمی متغیر است. جداکثر تعداد دانشجویان دکتری تحت راهنمایی اعضاء هیأت علمی با مرتبه استادیاری، دانشیاری و استادی به ترتیب ۳، ۲ و ۴ نفر می‌باشد و استاد راهنمای هر دانشجوی دکتری در زمان پذیرش مشخص می‌گردد.

● در این دانشکده دانشجوی دوره دکتری پژوهشی (بدون گذراندن دوره آموزشی) وجود ندارد.

وضعیت اجرای طرح پژوهانه (گرنت)

در این دانشکده آئین نامه طرح پژوهانه اجرا می‌شود و اکثربت اعضای هیأت علمی مشمول این آئین‌نامه می‌گردند. حداقل مبلغ پژوهانه اختصاص یافته اعضای هیأت علمی این دانشکده به ترتیب حداقل ۵۸/۵ امتیاز و حداکثر ۱۸۹۱/۵ امتیاز (که هر امتیاز بنا به امتیاز تخصیص یافته بین ۲۵۰ هزار ریال تا ۳۰۰ هزار ریال).

افتخارات ملی و بین‌المللی

- آقای دکتر عبدالحمید ریاضی به عنوان استاد نمونه سال ۱۳۸۱.
- آقای دکتر مهدی دهقان به عنوان پژوهشگر نمونه دانشگاه سال ۱۳۸۴.
- دکتر مهدی دهقان به عنوان استاد نمونه کشوری در سال ۱۳۸۶.
- دکتر مهدی دهقان به عنوان دانشمند برتر ایرانی براساس نمایه‌های استنادی بین‌المللی (ISI) سال ۱۳۸۷.
- کسب چندین مدل طلا، نقره و برنز در مسابقه ریاضی دانشجویی داخل کشور و همچنین مسابقات جهانی ریاضی.
- کسب مقام اول مسابقات روبوکاپ دانشجویی در کشور اتریش در سال ۱۳۸۸.

اعضای هیأت علمی بازنشسته و مهاجر

اسامی اساتید بازنشسته این دانشکده که به افتخار بازنشستگی نائل گشته‌اند به شرح زیر است:

دکتر سیدمحسن رزاقی کاشانی، دکتر مسعود نیکوکار، دکتر عبدالحمید ریاضی و سیدمحمد تقی لواسانی ضمناً دکتر غلامحسین اسلامزاده از این دانشگاه مهاجرت کرده‌اند.

نشانی و اطلاعات تماس

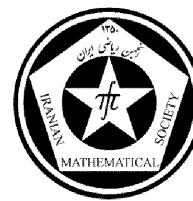
تهران، خیابان حافظ، شماره ۴۲۴، دانشگاه صنعتی امیرکبیر- دانشکده ریاضی و علوم کامپیوتر

تلفن: ۶۴۴۰۶۳۲۲

فاکس: ۶۶۴۹۷۹۳۰

وب سایت: <http://math-cs.aut.ac.ir>

■ خبرنامه از جناب آقای دکتر سیدمنصور واعظ پور نماینده انجمن ریاضی در دانشگاه صنعتی امیرکبیر که در تهیه این گزارش همکاری داشته‌اند،
ضمیمانه تشکر و قدردانی می‌نماید.

فرم درخواست عضویت حقیقی

(در این قسمت چیزی ننویسید).

کد عضویت:

۱. مشخصات فردی:

نام خانوادگی: ..... نام: .....
..... زن تاریخ تولد: روز .....، ماه .....، سال ..... محل تولد: ..... شماره شناسنامه: .....

١. مشخصات تحصیلی:

آخرین مدرک تحصیلی اخذ شده: دکتری □ کارشناسی ارشد □ کارشناسی □ کاردانی □ دیپلم □ غیره□(ذکر شود): .....
شсте تحصیلی: ریاضی □ آمار □ کامپیوتر □ فیزیک □ صنایع □ غیره□(ذکر شود): .....

۲. آخرین سال عضویت در انجمن ریاضی ایران:

۱۰. نوع عضویت در خواسته: بیوسته و استه

٥. مشخصات شغل :

مرتبه علمی: استاد □ دانشیار □ استادیار □ مربی □ دستیار □ دبیر □ آموزگار □ دانشجوی دکتری □ دانشجوی کارشناسی ارشد □
دانشجوی کارشناسی..... □ دانشجوی کارآفرین □ غیره (ذکر شود): .....

.....تلفن محل خدمت و کد آن: .....دورنگار محل خدمت و کد آن: .....شانی محل خدمت(یا تحصیل): .....

۶. این قسمت فقط توسط اعضای وابسته تکمیل شود:

متضاد دیافت محلات ۱. فهنج و اندشه، پاض، ۲. بولتن، انجمن، پاض، ابراز، میاشم.

۷. نشانه، بسته، برای، مکاتبه و ارسا، نشی بات:

کد پستی: ..... تلفن تماس و کد آن: ..... شماره تلفن همراه: .....
..... شناسه الکترونیک: ..... دوربین و کد آن: .....

نام و نام خانوادگی، تکمیل، کننده ..... امضاء و تاریخ ..... مبلغ پرداختی ..... ریال .....

نهضات:

¹⁴. جنابه در یکی از رشته‌های علوم ریاضی درجه کارشناسی ارشد یا دکتری دارد در مقابل عضویت پیوسته و در غیر اینصورت در مقابل عضویت وابسته لاملاً بزند.

۲. طبق اساسنامه انجمن تنها اعضای پیوسته می‌توانند به عضویت شورای اجرایی درآیند و در مجمع عمومی صاحب رأی باشند.

۳. حق عضویت سالانه جهت دوره مهر ۸۹ - مهر ۹۰ برای عضویت پیوسته در قبال دریافت تمامی نشریات ادواری انجمن ۳۰۰/۰۰۰ ریال می‌باشد.

^۴. حق خصوصیت سالانه چهت دوره مهر -۸۹ و پایی عضویت و ایسته در قیال دریافت خبرنامه ۸۰/۰۰ ریال، خبرنامه و یک، از مجلات "فهنگ و اندیشه ریاضی" یا "بولتین اتحمن ریاضی ایران"، به زبان انگلیسی.

۱۵۰/۰۰۰ ریال و کلیه نشریات ادواری انجمن ۱۸۰/۰۰۰ ریال می باشد.

توجه: حداقل حق عضویت برای عضویت وابسته در قبال دریافت خبرنامه ۵۰۰۰ ریال می باشد.

۵. اعضای انجمن آمار ایران، انجمن ریاضی آمریکا، انجمن ریاضی فرانسه، دانشجویان، دانش آموزان و معلمین

کارکتر انسانخویی یا دانش آموزی معتبر (با تاریخ) و کارت آموزش و پرورش از تخفیف ۵۰٪ رصدی برخوردار شوند.

۶. می توانید حق عضویت خود را به یکی از نمایندگان انجمن بپردازید یا آن را به حساب جاری ۸۲۴

جمعی از اعضای هیأت علمی بخش ریاضی دانشگاه شیراز

ردیف ۱ از راست: آقای سپهری، دکتر فرنگ دوست، دکتر هدایتیان، دکتر باک امینی، دکتر افشنین امینی، دکتر ارجانی، دکتر خانی، دکتر تقی و آقای ربیعی.

ردیف ۱ از راست: خانم فروتن، دکتر نمازی، آقای گریگوریان، دکتر شریف، دکتر طباطبایی، دکتر عزیزی، دکتر ذکاوت، دکتر عبدالهی، آقای زادمهر، دکتر اسلامزاده و دکتر تهمتنی.

جمعی از اعضای هیأت علمی دانشکده ریاضی و علوم کامپیوتر دانشگاه صنعتی امیرکبیر

ردیف ۱ از راست: دکتر سیدمهدي تشکري هاشمي، دکتر عبدالرسول پورعباس، دکتر فرهاد رحمتي، دکتر مهدى دهقان، دکتر مرتضى ميرمحمد رضابي، سيد محمد تقى لواساني (بازنشسته) و دکتر حجت الله اديبي.

ردیف ۲ از راست: دکتر علی محدث خراسانی، دکتر بهروز خسروی، دکتر سید منصور واعظ پور، دکتر ناصر بروجرديان، دکتر سید احسان الله بنی فاطمى و دکتر سعید رضاخواه.

ردیف ۳ از راست: دکتر اسدالله رضوى، یوسف اميرارجمند، دکتر اميد نقشينه ارجمند، دکتر داريوش كيانى، دکتر سید علی مير حسنی، دکتر فرزاد ديدهور و دکتر مهدى قطعى.

ردیف ۴ از راست: هایده علی آبادی، دکتر فاطمه زارع، دکتر مینا امین غفاری، دکتر عادل محمد پور، دکتر مصطفی شمسی، احمد عبدالاثری، دکتر محمد ابراهيم شيری و دکتر ناصر هاشمى.